Redacció i Administració: Ronda de Gràcia, 56.—Telèfon 1491-J
Tallers d'Impremta: Mistral, núms. 11 i 13.—Telèfon 1916-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIO DIARIA

Barcelona	2	Pta. mes
Península Ibèrica	7'50	» trimestre
Àfrica Llatina	6'50	» »
Altres països	25	» »

LA PUBLICITAT

ANY XLVI—NUM. 15,705—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIMECRES, 30 D'ABRIL DE 1924

NIHIL NOVUM SUB SOLE

LA DIRECCIO DE LA "UNIO PATRIOTICA" RESIDIRA AL MINISTERI DE LA GOVERNACIO, PER DELEGACIO DEL DIRECTORI.

(De la nota oficiosa de la Presidència.)

PARLA EL P. DE LA BRIÈRE

Començarem avui l'examen de les respostes de l'enquesta de "Les Lettres" triades per "La Documentation Catholique", a les quals ens caldrà afegir-ne alguna de molt notable, potser la més notable de totes, que és la del pare Worionecki, polonès, rector de la Universitat catòlica de Lublin. No comprenem perquè el seleccionador de "La Documentation Catholique" n'ha prescindit. Les coses que diu el professor polonès són molt més originals, subtils i vives que les coses que diu, per exemple, el pare Ives de La Brière, professor de l'Institut Catòlic de París, i que van en el primer lloc de la selecció.

El pare de La Brière constata que "el sentit genèric, que constitueix l'element comú de totes les determinacions particulars del "nacionalisme", és talment vague, que pot abrigar igualment coses excellents i coses detestables". Es el cas mateix—oh pare de La Brière!—del sentit genèric dels mots "llibertat", "ordre" i tants d'altres. Per això no és just de dir que aquesta vaguetat sigui causa que el nacionalisme "ofereix difícilment matèria per a la discussió seriosa i precisa". La vida i la realitat neixen sovint de les definicions. La precisió lògica que s'obté a costa de la veritat natural és una enganyosa ilusió i una font d'errors. Hi ha en les coses del món una complexitat que només és confusió per aquells que no tenen als ulls i a l'ànima la claror que ens permet de distingir les coses, les idees i els fets. La simplicitat, d'altra banda, no va sempre de parella amb la claredat. Moltes coses simples o simplificades són menys comprensibles que les coses complexes o complicades. El pare de La Brière, que és filòsof i teòleg, no pot desconèixer aquesta veritat, ni pot demanar per als sentits genèrics precisions excessives. La definició és més un esforç intellectual de l'home que una qualitat dels objectes i els conceptes. Tanmateix, el professor de l'Institut catòlic declara que "hom ha de reconèixer que les controvèrsies promogudes a propòsit de les diverses espècies de "nacionalisme" porten a reflexionar sobre alguns dels problemes més greus i més atractius de la filosofia política". De tots els temes discutits i discutibles pogués dir-se el mateix!

A desgrat de la vaguetat extrema que el pare de La Brière troba en el concepte de nacionalisme, ell mateix fa tot seguit algunes distincions que, sense tenir una valor absoluta, aclareixen força el punt discutit. Usant el mot nacionalisme en el sentit d'exaltació o accentuació del sentiment i de l'interès nacional, el distingeix del patriotisme: "La idea de "nacionalisme"—escriu—està visiblement emparentada amb la de "patriotisme", sense confondre's amb ell. Tots els ciutadans i tots els partits d'un mateix país, llevat dels "internacionalistes", professen netament el "patriotisme": només una part d'ells s'acullen al "nacionalisme".

Què és el "patriotisme"? "Es—contesta—la virtut moral que inclina a complir envers la pàtria totes les obligacions que imposa i totes les proves d'amor de les quals és digna".

Què és el "nacionalisme"? "El nacionalisme sembla ésser un sistema polític que, en la conducció dels afers de l'Estat, pren per objectiu principal la grandesa i l'interès de la nació". I precisant aquesta definició—també vaga, ai las!—el pare de La Brière observa una mica més endavant que el patriotisme dels nacionalistes "implica una intransigència i un orgull gelosos, que no coneixen els homes que tenen un patriotisme que no obeeix a les mateixes direccions i a les mateixes preocupacions polítiques".

El professor de La Brière distingeix a més el nacionalisme i l'imperialisme. També en aquest últim mot troba, naturalment, interpretacions diverses. "L'imperialisme—diu—conté el concepte, més o menys confús, de sobirania, política o econòmica, d'un Estat sobre altres territoris, altres pobles, altres Estats, que accepten o suporten respecte a aquell un règim d'obediència o vassallatge." Tot afirmant que hi pot haver un imperialisme benèfic, reconeix que actualment el mot és més comunament usat, en sentit pejoratiu, per designar un esperit de conquesta injusta o de dominació abusiva sobre els altres pobles. Afegeix encara que el nacionalisme pot engendrar fàcilment l'imperialisme.

Fins ací, ens sembla que les distincions i les definicions del pare de La Brière són discretes i acceptables. No creiem, en canvi, que tingui raó quan, parlant de les relacions entre el nacionalisme i el principi de les nacionalitats, exclou el sentit d'aquell mot com a expressiu de la teoria de les nacionalitats anomenades naturals. Precisament els mots "nacionalisme" i "nacionalista" van ésser adoptats primer pels patriotes de les nacions oprimides o mutilades. Quina culpa tenen aquests mots del fet d'haver estat adoptats posteriorment per Deroulède, Barrès i Maurràs, i per un grup italià?

El socialisme escandinau i els problemes europeus

L'adjudicació de la cartera d'Afers Estrangers, en el ministeri Stauning, al comte de Moltke, ambaixador de Dinamarca a Berlín, accentua fortament el caràcter germanòfil del nou Govern danès. Stauning, que ja té antecedents proalemanys, ha fet ara ostentació d'aquesta tendència, probablement amb plena intenció.

Si és així, cal remarcar que no ha estat gaire discret. L'acord inicial que el report dels experts sobre les reparacions ha pogut establir, treu oportunitat a l'actitud que el socialisme escandinau havia pres contra els exaliats. Aquesta actitud, vella per a Stauning, era nova per a Branting, de la bona fe i la rectitud del qual hom no pot dubtar.

Els socialistes danesos, i molts altres danesos que no són socialistes, no han manifestat cap mena d'agraïment als qui feren possible, pel Tractat de Versalles, la reincorporació de l'Eslesvig septentrional a Dinamarca. Es clar que els ex-aliats, en obligar Alemanya a l'acceptació del plebiscit eslesviguès, no obraren amb desinterès perfecte ni amb la sola finalitat de complaure els danesos. Tanmateix podien prescindir de la qüestió de l'Eslesvig sense que això els portés cap gros desavantatge. D'altra banda sempre resulta que foren les armes dels aliats, primer, i llur diplomàcia després, les que aconseguiren el retorn a Dinamarca dels territoris eslesviguesos de llengua danesa que Prússia s'havia anexionat l'any 1866.

En últim cas, seria possible de justificar una actitud de centralitat diplomàtica per part del Govern danès. Allò que no apareix justificable és una actitud germanòfila. Stanning es deixa portar massa per les seves relacions amb la Social-Democràcia alemanya i per la seva formació espiritual germànica.

En aquest punt, la posició de Stauning se separa considerablement de la de Ramsay Macdonald, que manté millor l'equilibri en la seva política internacional, a despit dels antecedents germanòfils d'alguns dels seus més assenyalats col·laboradors, com Snowden i Ponsonby.

A. Rovira i Virgili

La Política

"EL PROGRESO"

L'òrgan del partit lerrouxista, "El Progreso", tornà ahir a sortir.

HOMENATGE A UN GOVERNADOR

Els del "P. U. P.", de Girona, preparen un homenatge al governador d'aquella ciutat, general Carsi.

L'homenatge consistirà en el lliurament d'un àlbum amb targetes.

DETENCIONS A PALAFRUGELL

A Palafrugell la guàrdia civil detingué els veïns Gonçal Gallart, Marian Batllé i J. Dispés, trasladantlos, amb altres dos detinguts dies abans, a Girona.

Sembla que la detenció obeeix a registres practicats a llurs domicilis.

EL PATRONAT DE LA UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Diu un diari que per Reial ordre serà nomenada un d'aquests dies una nova Junta per al Patronat de la Universitat Industrial.

[illegible]

CONFERENCIA D'EN VALLS I TABERNER.

L'antic diputat de la Mancomunitat i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, senyor Ferran Valls i Taberner, donarà avui una conferència a la Lliga Regionalista de Sabadell, desenrotllant el tema "Evolució històrica de Catalunya".

Full de dietari

LA SALVACIO DE LA NOBLESA ES BASA EN UN EXTERMINI PERIODIC

Els catalans de bona mena no són pure cobejosos de títols nobiliaris. Això, d'una banda, prové del fet que l'aristocràcia genuinament catalana pot considerar-se liquidada des de fa un parell de segles i, d'altra banda, del temperament irònic i realista de la nostra raça.

Si al camp i en alguns medis menestrals fa encara algun efecte l'aparició d'un marquès o d'un comte, no cal pas atribuir-ho a un sentiment de veneració atàvica, sinó a la idea de riquesa que sembla de llei que els acompanyi.

Quan una masovera coneguda meva diu amb un èmfasi graciosíssim: "Ja veuràs; nosaltres no som cap marquesada", no pensa gens ni mica en quantitat de sang, ni en senyories històriques. Vol, només, dar-me entenent que tenen poc diner, que han d'anar amb les calces apedaçades o que no poden tastar la carn sinó un cop a la setmana.

Ens trobem, doncs, en una excellent situació per riure davant el desori que ha provocat el famós Mussolini en les rengles de l'aristocràcia italiana. Ahir en parlava el nostre diari. Mussolini, a més a més de prohibir l'ús dels títols pontificis posteriors al 1870, ha demanat a tots els altres aristòcrates l'exhibició dels papers que proven la nobilitat de llur nissaga. Hom calcula que més de 200,000 ducs, comtes, marquessos, vescomtes i barons restaran convertits en simples ciutadans.

En països on la mania nobiliària es molt viva, cal fer de tant en tant una neteja a fi d'evitar que s'inverteixin els termes i que els plebeus siguin menys nombrosos que els patricis. La neteja més radical ha estat, segurament, la del 1793, sota Robespierre.

Mussolini no ho fa tan fort perquè al capdavall és un dictador reaccionari. Amb tot, dóna un cop seriós al concepte de la noblesa. Demanar els pergamins com qui demana la cèdula o el bitllet del tramvia, no és un acte gentil. En bona doctrina, un marquès ha de tenir uns ulls, una boca, un cap, un posat, una veu, un nas, unes orelles inconfusiblement marquesals. N'hi ha d'haver prou amb veure'l o en sentir-lo per dir: "Vet aci un *marquès*". Demanar-li els pergamins, o bé és una manca de finor crítica o bé són ganes d'empipar.

La cosa curiosa és que en mig d'aquests atacs a la noblesa, ningú gaudeix tant com la minoria d'aristòcrates que en surten illesos. Ells són els primers de comprendre la necessitat d'una selecció enèrgica. En la noblesa, la més luxosa de totes les indústries, les competències són almenys tan enverinades com en el gremi dels bacallaners o dels fusters. Imagineu amb quin fàstic els vers descendents de les antigues estirps han de contemplar la insolència dels fabricants i dels botiguers ennoblits! El duc que pot esmentar avis del segle XIII o del segle XII, imagineu amb quin menysprea ha de mirar el nou-duc que, aristocràticament parlant, no té pare ni mare perquè acaba de guanyar el títol amb qualsevol moixiganga barata?

No ho imagineu; si ho imaginéssiu no em podríeu llegir; les llàgrimes us entelarien els ulls.

Carles Soldevila

FRANÇA

PROGRAMES ELECTORALS

(DEL NOSTRE REDACTOR-CORRESPONSAL)

París, abril.

La propaganda electoral deforma una mica les coses. Si s'hagués de creure a la premsa d'esquerra, les relacions del Bloc Nacional amb la Unió dels Interessos Econòmics són un segon afer Panamà. Si s'hagués de creure a Lloó Daudet el Bloc d'Esquerres té filtracions econòmiques tan fortes que no se'l pot agafar ni amb pinces. El millor és que el lector s'abandoni lliurement a la seva imaginació. Una part de la gent té tendència a creure que "sempre hi ha un pitjor". Una altra part tendeix a creure que en totes les coses d'aquest món s'hi posa més pa que formatge. Potser una vegada posat el principi que els partits han de tenir una caixa electoral forta, el millor és no decidir-se pels extrems.

En aquesta campanya electoral no hi manquen pas els programes. No són pas programes en el sentit vuitcentista del mot, però. El segle divuit té fama d'ideològic i de filosòfic i fins d'estúpid. Però és visible a simple vista que en política el maximalisme verbal vuitcentista no va pas impedir una gran proximitat a les coses concretes. En els programes electorals antics no hi mancava mai una allusió al progrés material i un programa d'obres públiques. Aquest segle que es diu realista, no pensa més que en la filosofia de la història. La polèmica electoral d'avui és típicament filosòfica. El problema de la pau sobre el qual s'ha de decidir el poble francès formava part antigament d'una [illegible] de la filosofia, de la rama més llirica, i, per tant, més filosòfica.

Es barallen, en realitat, dos professors d'història: el senyor Herriot i el senyor Poincaré. Briand, de fet, no pren part en la lluita. La política dogmàtica sembla repugnar a Briand. Això fa que no estigui al dia. A la Cambra nova serà un president del Consell suplent i a la disposició dels alzars parlamentaris. Serà el segon del Bloc Nacional i el segon del Bloc d'esquerres. Es una bona posició per a un escèptic curat d'espanta.

La baralla filosòfica és entorn del germanisme. Darrera d'un fascicle que circula abundantment, titulat "L'ocupació de la Ruhr és la pau", hi ha una interpretació filosòfica de la història d'Alemanya. Darrera del "Volem la pau!" d'Herriot i del Bloc d'esquerres, hi ha la mateixa concepció filosòfica posada a l'inrevés. França —es diu correntment — és un país d'escèptics, de persones que creuen que tot és veritat, el dret i el revés. Es exagerat. El fet que el francès no porti mai la passió fins al ridícul no prova pas que França no sigui un país de passions i de dogmes. País d'apassionats i de quina manera! País que exporta passions.

La "Història de França", de Bainville, és un document electoral especialment clar. Es magistral en aquest llibre la visió de la persistència, de la fatalitat històrica No sembla sinó que el francès està condemnat per la geografia a ésser intermitentment anglòfil o germanòfil. Poincaré certament voldria inaugurar un camí polític exclusivament nacional de la política, però el problema de la seguretat fa que Poincaré no pugui passar d'ésser un anglòfil. Herriot i, sobretot, Caillaux són per al diàleg amb Alemanya. Repateixen avui la lluita de Clemenceau i de Caillaux abans de la guerra.

La polèmica de la política exterior és portada fins a les arrels de la política interior: a l'escola, a la política religiosa, a la política tributària. D'ençà de la Revolució, França ha fet a l'exterior més una política de principis que una política d'interessos. En aquest sentit les esquerres tenen raó quan diuen que la força que França té al món prové del record de la Revolució. A l'interior els principis revolucionaris tenen un pier acadèmic i fred. La dosificació dels principis de l'escola laica amb els de la pedagogia antiga, que és la bona i que es basa en els clàssics, ha creat l'equilibri polític interior. A més a més hi ha hagut sempre aquí idees perfectament clares sobre els problemes militar i religiós, i això és indispensable perquè dins de l'Estat hi hagi un principi d'ordre. Sense l'obediència militar, sense l'obediència clerical al principi superior de l'Estat, no hi pot haver un principi elemental ordenador. Es l'anarquia groteca i condecorada.

Es pot fer un pronòstic electoral? Es difícil, però hi ha una sèrie de fets que són inquietants per a les esquerres. El Bloc d'esquerres és un aglomerat massa complex perquè vagi endavant. El senyor Poincaré l'ha qualificat de "casament del foc i de l'aigua". Es exacte. Veure a Herriot del braç amb Frossard, provoca la pregunta: Qui paga la despesa? En efecte: o l'un o l'altre està desplaçat i per tant o l'un o l'altre s'ha de sotmetre. No és estrany, doncs, que essent tan feble el principi unificador, les petites qüestions personals de districte s'interposin amb èxit entre les clarianes del bloc i el desfacin. L'altre bloc, en canvi, es presenta en correcta formació i la seva força produeix l'efecte contrari que el Bloc d'esquerres: les qüestions personals desapareixen davant de la força del bloc, són engolides. La reconciliació Tardieu-Colrat davant del Bloc a Seine et Oise, és un fet típic del que diem. En canvi Forgeot, la més jove esperança de la Cambra, no troba lloc en una llista d'esquerra, perquè les llistes d'esquerra són prou primparades per permetre que Forgeot passi per davant de qualsevol imposició personal.

Josep Pla

El bon jutge de Surrey i el cas de Mrs. Lawrence Mason

Fa, d'això, molts anys, i fou a Anglaterra, en una petita vila del Surrey, quan encara les dones no votaven.

Mr. First tenia el costum, que alguns li blasmaven, de beure cada dia fins al grau heroic, i en arribar a casa acostumava cada dia a demostrar la seva superioritat contundent a Mrs. Lawrence Mason, la seva esposa.

Foren tan enèrgiques i tan repetides les demostracions, que Mrs. Lawrence Mason, fatigada — perdius sempre, amarguen—, decidí d'anar a veure el jutge per demanar la separació, i ho féu.

Mr. Smith era un bon jutge: un jutge que es feia cabal de les coses — de totes, absolutament de totes les coses—, i Mrs. Lawrence Mason li exposà el seu cas: el marit la maltractava, i ella volia ésser respectada; en el possible, desitjava l'amistosa intervenció del jutge, i cas de no ésser possible, correspondre separant-se del marit.

Mr. Smith es posà les ulleres; després es posà la perruca i, finalment, com que feia calor, es posà en mànegues de camisa; reflexionà llargament i, en acabar, parlà així a mistress Lawrence Mason:

— Senyora, vostè es queixa injustamenit, i en dir injustament vull dir contra totes les regles establertes.

Si vostè hagués intervingut a fer les lleis, segurament que vostè les hauria fetes de manera que l'haguessin afavorida a vostè. Com, però, que les lleis les han fetes els homes, aquests no seran pas tan paus — en anglès l'expressió resulta més aristocràtica — de fer les lleis perquè aquestes els perjudiquin.

Si el seu marit, que és un bon elector i que vota de matí, té gust d'apallissar-la, no votarà pas perquè li treguin aquest gust, bo o dolent, però gust al cap i a la fi.

Ara, si vol un consell, i si vostè té molt d'interès en separar-se, cosa que no comprenc, vostè pot fer una cosa: amb dolçor, amb molta dolçor, convencí el seu marit, cansi'l de pegar-li, i quan el seu marit no hi trobi ja gust, ell mateix, tingui-ho per segur, ell mateix vindrà aquí a demanar-li el divorci. I, aleshores, vostè comprendrà, ja serà una altra cosa!

D'ESCULTURA I ESCULTORS CATALANS ANTICS

Unes medalles de l'Agustí Pujol, a Vallfogona

En parlar de les obres del célebre escultor català del segle XVII, N'Agustí Pujol, s'hi compten sempre dues medalles per a la capella de Santa Bàrbara de l'església de Vallfogona de Riucob. El fet d'haver-hi a les parets interiors d'aquesta capella dos grans relleus allusius a la vida de la Santa, han fet suposar que eren aquestes les obres de l'escultor Pujol, de les quals ens parla el popular Rector En Vicens García en el seu testament; i per contra volem cridar l'atenció sobre les majors probabilitats que aquestes medalles de què parla el Rector de Vallfogona siguin dues de les quatre que hi ha al frontis de la dita capella.

La data origen d'aquesta atribució és un apartat del testament, que en 31 d'agost de 1623 lliurà el Rector García, i que diu:

"Deixo a la iglesia de Vallfogona dos medalles o figures de fusta que tinc en poder de Agustí Pujol, escultor de Barcelona, per les quals tinch pagat a dit escultor valor de deu lliures, i si mes se li haurà de donar, vull hi sia afegit de mos bens; no se enten empero que se haija de pagar de mos bens lo pintarles."

El fet que les medalles de l'interior de la capella siguin dues, molt importants i més visibles, i les del frontis siguin quatre i amb menys importància de tamany, ha d'ésser la causa que s'hagin referit les "dues" medalles que parla el testament esmentat a les de l'interior de la capella. No obstant, malgrat i no tenir cap prova documental, crec que l'observació directa d'aquests sis relleus i el record de les altres obres d'En Pujol ens permetran atribuir encertament la paternitat d'aquest escultor a les quatre de fora i no a les dues de dins.

N'hi ha prou amb recordar els altars del Roser de les esglésies del Sant Esperit, de Terrassa i la parroquial de Sarrià, el Sant Isidre de Vilanova, el Crist d'Alforja i particularment el retaule de la Puríssima de la parròquia de Verdú, obres de Pujol, per veure que els dos relleus que parlem no acusen la mateixa mà ni evoquen igual esperit.

En aquests dos relleus la composició de les figures està resolta, més que amb ingenuïtat, amb primitiu ruralisme: les figures, desligades les unes de les altres, lluiten per aparèixer en actituds mogudes, sense aconseguir desentendre's de la mediocritat tècnica del seu autor. Aquests dos relleus tenen l'esperit senzill dels exvots i la tècnica d'un escultor que sabia fer obres d'aspecte sumptuós, però que tenia un horitzó artístic limitat. En cada un s'hi nota, però, una major cura en resoldre llur figura principal: la de Santa Bàrbara al de la part de l'Evangeli i la del frare que assisteix al miracle obrat per intercessió de la Santa, al de l'Epístola. Els marcs d'aquests dos relleus són de composició barroca molt valenta i elegant, sensiblement superior a les històries de la Santa, prova que el seu autor estava en un element més propici fent d'ornamentista que d'imaginaire. I a més del dit, pel seu aspecte de conjunt, veiem que l'estil és més modern que el conreuat per Pujol, que al bé en els darrers anys de sa vida assolí la voga del barroquisme, sempre, que nosaltres sabem, restà fidel al gust plateresc.

Descartat, doncs, que siguin aquests dos relleus els de Pujol i acceptant que les dues "medalles o figures de fusta" que en morir el Rector de Vallfogona deixà en poder de l'esmentat escultor, anessin destinades a la capella de Santa Bàrbara,—la qual cosa no diu, però és de suposar, ja que el célebre Rector fundà i pagà gran part de la capella, en memòria de la seva mare, que es deia Bàrbara, — tenim que no poden ésser altres que dues de les quatre que hi ha al frontis de la capella. D'aquestes quatre no podem dir quines foren les dues de què parla el Rector en son testament, per la senzilla raó que totes elles són tant germanes que creiem les quatre obra de Pujol.

En elles hi ha els mateixos tipus i sentit escultòric de les altres obres de l'artista; la mateixa composició granada i viriosa, escometent actituds i agrupaments difícils de resoldre i resolts de manera airosa; amb les figures que tenen expressions personals i sentides amb naturalitat, alliberades de la limitació tècnica que retreiem més amunt en parlar dels altres dos relleus.

Aquests quatre relleus són d'iguals dimensions i forma; destinats, cada dos, a omplir els intercolumnis de dos parells de columnes que hi ha a cada banda de la porta de la capella i representen els principals passos de la vida i martiri de la Santa.

Encara que el Rector de Vallfogona només fes menció en el seu testament de dos relleus fets per Pujol, no sols no té res de particular, sinó que fins és natural que els fes tots quatre.

Tinguem en compte que en morir el Rector el dia 2 de setembre de 1623, feia tres mesos que Pujol tenia el compromís de fer el retaule de la Puríssima per a la parròquia de Verdú, poble vei de Vallfogona, i que aquest retaule tingué a l'escultor en relació amb aquelles terres fins a l'any 1626, període durant el qual es podrien haver obrat alguns dels elements que integren la façana de la capella de Santa Bàrbara.

En morir el Rector García deixà fet el projecte d'aquesta façana, junt amb el de tota la capella, i algun altre element, a més dels medallons que parla en testar. Així, doncs, si al frontis hi anaven quatre medallons iguals i Pujol n'havia fet dos, era natural que fes els altres dos, si a més tenim en compte l'esmentada relació que el retaule de la Puríssima, de Verdú, el posava amb la comarca.

A aquestes medalles les de referir-se "la iglesia" de què parla la contracta d'assentament de les pedres del davanter de la capella que l'any 1630 prengueren per quaranta sis lliures els francesos germans Joan i Antoni Boxera. En aquesta contracta del davanter, que és tot ell de pedra, menys els quatre medallons, s'hi llegeix que "assentaràn ab la fusta i bastiments que a ells los seràn donats".

Quan la catalogació dels nostres arxius sigui més completa i les obres dels nostres escultors, grans i mitjans, siguin més estudiades, podrà dir-se la darrera paraula sobre aquest punt. Mentrestant vagin les anteriors observacions, basades més que res en l'estudi de les obres, per aclarir punts dubtosos i facilitar posteriors estudis.

César Martinell

LA SITUACIÓ A EUROPA

En les converses celebrades entre M. Poincaré i Theunis, s'arribà a un acord relatiu a un pla d'acció comú. Acordaren també deixar de moment l'assumpte en mans de la C. de Reparacions, mantenir l'ocupació militar a la Ruhr i evaquar progressivament aquesta regió si Alemanya dóna motiu per fer-ho.

El canceller Marx, continuant la seva campanya electoral a les regions ocupades, ha pronunciat un discurs a Colònia, censurant novament l'actitud dels nacionalistes, als quals fa responsables del canvi de política d'Anglaterra i insistint sobre la voluntat del Reich d'executar el Tractat.

Els conservadors alemanys han informat al canceller que no fa considerem lligats als compromisos del Govern en la qüestió de les reparacions.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 29 D'ABRIL DE 1924

BORSA MATI

	Obre	Alt	Baix	Tanca
Nord	68'25			68'25
Alacant	68'00			68'00
Andalús	54'80			54'80
Colonial	66'85			66'85
Filipines				
F. C. Metrop.				

BORSA NIT

	Obre	Alt	Baix	Tanca
Nord	68'85			68'85
Alacant	68'40	68'50	68'40	68'50
Andalús	55'00			55'00
Colonial				
Filipines	141'50			141'50
F. C. Metrop.	132'00			132'00

Divises estrangeres

Francs	47'50
Sufisos	130'50
Belgues	41'50
Lires	33'00
Lliures	32'15
Dòlars	7'34
Peso argentí	
Rais	

BORSA DE MADRID

Interior	60'43
Amortitzable 4%	88'95
Amortitzable 5%	95'15
Exterior 4%	83'50
Banc d'Espanya	506'00
Banc Esp. de Crèdit	
Banc Esp. Río Plata	
Tabacs	
Sucres P.	69'50
Sucres ord.	32'00
Cédules	89'65
Nord	340'50
Alacant	312'00
Francs	47'70
Lliures	32'10

CORSA DE PARIS

Londres	6780	6785
Bélgica	54975	
Espanya	21050	21
Holanda	578	
Itàlia	6920	6925
Nova York	15435	1547
Portugal		
Suècia	40750	
Suïssa	276	276
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	214	
Dinamarca	25975	
Berlín		
Viena	2200	
Praga	4545	

CANVI DE L'OR

Monedes or	Alfons	148 50
" "	Isabel	162'50
" "	unces	148 50
" "	petites	148 50
" "	francès	148 50
" "	lliures	32'50
" "	dòlars	7'34

SUCRES

Nova York	Tanca 29 abril
Maig	440
Juliol	459
Setembre	460
Desembre	419

CAFES

Nova York	Tanca 29 abril
Disponible	15 1/8
Maig	13'50
Juliol	13'10
Setembre	12'50
Octubre	12'36
Novembre	12'22
Desembre	12'08
Març	11'83

BORSA TARDA

Nord	68'40	69'00	68'30	68'90
Alacant	68'10	68'50	68'00	68'50
Andalús	54'70	54'80	54'70	54'80
Orenses	15'75			15'75
G. Metrop.	148'00			148'00
F. C. Metrop.	131'00	132'00	131'00	132'00
Filipines	240'00			240'00
Colonial	66'85			66'85
Orenses	15'75	15'75	15'00	15'00
Aigües	119'00			119'00

BORSA DE LONDRES

Nova York	43887	Suècia	16675
França	6790	Alemanya	18750
Bèlgica	7975	Austria	312500
Itàlia	9793	Praga	150
Suïssa	2165	Argentina	4075
Espanya	32025	Montevideo	4175
Portugal	165	Xile	3980
Holanda	1172	Buenos Aires	4081
Dinamarca	26075	Valparaíso	3981
Noruega	21775		

VALORS NO INSCRITS EN LA COTITZACIÓ OFICIAL DE BARCELONA

	Darrer		Darrer
Tracción 7% 1921	101'25	Gallega Electricitat 6%	99'25
Tracción preferents	123'25	Ajuntament Sevilla 4%	93'00
G. Metrop. 6%	96'50	Hotel Ritz 7%	84'00
B. T. Barcelona 6%	101'00	Unió Salinera d'Espanya	95'50
C. L. Colonització 6%	93'75		

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del dia 29 d'abril de 1924

NOVA YORK	Disp.	Maig	Juliol	Octbre.	Desbre	Gener	Març
Tanca anterior	29'80	29'40	27'75	24'15	23'53		23'40
Obertura		29'50	27'70	24'18	23'62		
Darrer telegrama		29'60	28'07	24'43	23'84		
Tanca							

LIVERPOOL							
Tanca anterior		17'09	16'44	14'20		13'59	13'48
Obertura							
Darrer telegrama		17'06	16'47	14'26		13'62	13'53
Tanca							

Nova Orleans							
Tanca anterior	20'75	20'36	27'42				
Obertura							
Darrer telegrama							
Tanca							

GASETA BARCELONINA

Sants d'avui: **Marian**, màrtir; **Llorenç**, prevere i companys màrtirs; Santa Catarina de Sena, verge dominica, i **Sofia**, verge i màrtir.

NOTA NECROLOGICA

ENTERRAMENTS PER AVUI

MATI

Antoni Grados Puig, de 64 anys, Pescadors, 19, al cementiri Vell. A les deu.

Eulàlia Saló Carcolse, de 70 anys, Casas, 24, al cementiri d'Horta. A les nou.

Rafel Luna Vila, de 53 anys, Muntaner, 54, segon, al cementiri Vell. A les deu.

Emili de Serra i de Freixas, de 65 anys, Santa Anna, 20, al cementiri Vell. A dos quarts de sis.

Josep Riera Soldevila, de 65 anys, Torrent Perales (barraca), al cementiri Nou. A les vuit.

Pasqual Carratalà Armela, de 74 anys, Gignàs, 21, al cementiri Nou. A les deu.

Artur Moliner, de 39 anys, Hospital de la Santa Creu, al cementiri Nou. A les vuit.

TARDA

Dolors López Sànchez, de 13 mesos, Mata, 28, al cementiri Nou. A les dues.

Maria Manadé Pagès, de 35 anys, Fusina, 7, al cementiri Nou. A dos quarts de quatre.

Josep Barba Ros, de 60 anys, Aduana, 2, al cementiri Vell. A les quatre.

Un non-nat baró, Martínez de la Rosa, 65, al cementiri Nou. A les dues.

Baltasar Arias González, de 72 anys Entença, 13, al cementiri Vell. A les tres.

Francesc Giménez Sànchez de 33 anys, plaça Llibertat, 5, al cementiri de Les Corts. A les quatre.

Josepa Casanova Reales, de 48 anys, Hospital Clínic, 30, al cementiri Nou. A les dues.

Jordi Champsour Monerco, de 16 mesos, Aragó, 195, al cementiri Nou. A les quatre.

Pere Salom Ramis, de 73 anys, Ronda Sant Pere, 64, al cementiri Vell. A dos quarts de cinc.

Ernest Colom Moles, de 47 anys, Sans, 320, al cementiri de Sans. A les tres.

Josepa Agramunt Peris, de 69 anys, Passeig Triomf, 84, al cementiri Vell. A les quatre.

Mercè Achon Azuzmendi, de 26 anys, Paris, 198, al cementiri Nou. A les dues.

Maria Torrellordona Prat, de 17 anys, Sant Marc, 26, al cementiri Nou. A les quatre.

Joana Ducosa Calorisas, de 76 anys, Rabassa, 43, al cementiri Vell. A les tres.

FUNERALS

En Lluís de Prat i de Ros. Morí el dia 22 de març. Avui, a la parròquia de Santa Coloma de Farnés.

Na Teresa Sallarés i Morral, vídua d'En Baudilí Cruells i Parera. Morí el dia 16 del corrent. Avui, a dos quarts d'onze, a Santa Maria de la Mar.

Na Dolors Roig i Valentí. Morí el dia 6 d'abril. Avui, de deu a onze, misses a Santa Maria del Poble Nou.

N'Esteve Camps i Foll. Morí el dia 9 del corrent. Avui, a les deu, a Jesús, de Gràcia.

Na Dolors Capdevila i Romeu, vídua d'En Josep Planas i Borrell. Morí el dia 13 del corrent. Avui, misses a la Mercè.

En Pere Turull i Comadran, vídua en primeres noces de Na Maria Agna Verdaguer i Rodon. Morí el dia 10 del corrent. Avui, a dos quarts d'onze, al Josepets.

En Tomàs Batlli i Ibáñez. Morí el dia 16 del corrent. Dijous, a dos quarts d'onze a la Concepció.

ANIVERSARIS

Na Isaura Dosal i Milon de Lizarza. Morí el dia 30 d'abril de 1923. Avui, de deu a dotze, missa a Betlem.

N'Alfons Roig i Valls. Morí el dia 30 d'abril de 1923. Avui, a les deu, a Sant Agustí.

Na Dolors Serra i Cuadras. Morí el dia 30 d'abril de 1923. Avui, a dos quarts d'onze, a la Casa de Caritat.

N'Eduard Pedrals i Marsà. Morí el dia 30 d'abril de 1923. Avui, a dos quarts d'onze, a Pompeia, i misses a les parròquies de Sant Esteve, Granollers i La Garriga.

MARES
lincreu
MOLTA LLET
prenent
Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del suc de plantes lleteres que pasturen instintivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Quant l'embaràs: Rob-Vida núm. 1 combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenrotlla i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en caseïna i manteca, refà la mare de la desnutrició causada per l'allitament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9. Barcelona.

TURO PARK

Per a dijous, a la tarda, s'anuncia en aquests jardins la primera matinée infantil. "El gran Charlot", "La plataforma de les rialles", "La casa encantada", "Les bicicletes infantils" i "Els automòbils per a infants", amb totes les altres atraccions que funcionaran, com cada tarda, acompanyades d'una interessant funció de putxinellis, faran les delícies de la mainada, a la qual, amb dispars de focs japonesos, se l'obsequiarà amb petites joguines. Mai amb més motiu podran titular-se aquests esplèndids jardins "el paradís de la mainada".

L'obra transcendental de les Exposicions es completa i consolida amb la de les Fira de Mostres.

Jordi L. de Sagredo
Secretari general de l'Exposició de Barcelona

Fira de Barcelona: 31 maig al 10 juny

ATROPELL

Ahir, a tres quarts de vuit del vespre, va ésser auxiliat al dispensari d'Hostafrancs el nen Alfons Salvador i Aparici, de quatre anys, habitant al carrer de Sarrià, número 40, tercer, primera, d'una ferida contusa i fractura frontal i del maxilar superior i commoció cerebral, de pronòstic greu, produïdes, segons manifestà un individu del Sometent que ho va presenciar, per haver estat atropellat per un automòbil davant de la casa número 35 de l'esmentat carrer de Sarrià. El xofer va desaparèixer i el nen va ésser traslladat al Clínic pel seu pare.

A tot arreu Sabó "CHIMBO"

Per un assumpte urgent s'interessa la presentació de la família de Josep Domènec Aragonès, o. Girona, 1, porteria.

MORT SOBTADA

Ahir al vespre, a les vuit, treballant en un pou en construcció a la plaça de Molina (Sant Gervasi), l'obrer Lluís Brillano Marín, de trenta tres anys, casat, natural de Moya (Cuenca), habitant en una barraca de la barriada de Can Baró, se sentí malalt sobtadament, demanant que l'assistís un metge. Aquest comparegué i ordenà el trasllat del malalt a la Casa de Socors, però l'infeliç, en arribar-hi, ja havia deixat d'existir.

RELLOTGE
ELECTION
ES HORA EXACTA

"LA PARAULA VIVA"

El Revnd. rector Ricard Aragó, presbítere, avui, a les sis de la tarda, a l'estatge social de l'Associació d'Eclesiàstics (Canuda, núm. 10), donarà una conferència sobre un llibre d'Ivon d'Escop d'imminent publicació titulat "La paraula viva".

ELS EVOLUCIONISTES

Demà, dia primer de maig, a les sis de la tarda, s'inaugurarà a les Galeries Dalmau (passeig de Gràcia, 62) la Tercera Exposició del "Saló dels evolucionistes".

L'interès de les Fires de Mostres és immens, no solament sota el punt de vista de l'exportació i desenrotllament del comerç mundial, sinó pel que fa a la disminució del preu de la vida. Les fires són cridades a restablir l'equilibri de la balança econòmica mundial. Si les Fires no existissin caldria crear-les.

Ramon Luddig
Director de la Fira de Brusselles

Fira de Barcelona: 31 maig al 10 juny

ASSOCIACIÓ DE CENSATARIS

En l'Assemblea estatutària de l'Associació de Censataris celebrada diumenge passat a la Cambra Oficial de la Propietat Urbana fou reelegida l'anterior Junta directiva, prenent-se a més a més l'acord d'intensificar els treballs per aconseguir que sigui aviat un fet la regulació i redempció obligatòria dels censos i visitar corporativament a aquest fi l'alcalde, tota vegada que sollucionat aquest problema s'aconseguiria intensificar l'edificació.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a dos quarts de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

PER AMENACES DE MORT

Al carrer d'En Manso, Fabià Serrano Gayubats va fer agafar a Josep González López per haver-lo amenaçat de mort si no li donava mil pessetes.

MORTS NATURALS

Estant-se a la plaça d'Espanya Angel Sanahuja Hergando li vingué una forta hemorràgia per la boca que li causà la mort tantost ingressà al dispensari.

— A l'Asil del Parc han mort les asilades Francisca Aranyó Llaudet, natural de Cervera, i Teresa Vilardell Caucas, de Barcelona.

"CHIMBO": El Sabó de més rendiment

La sessió científica ordinària de la Institució Catalana d'Història Natural tindrà lloc dijous que ve, dia primer de maig, a l'estatge social, a dos quarts de set.

En l'última Junta general celebrada per l'Associació d'Indústrials Electricistes i Anexes de Catalunya ha quedat constituïda la directiva per al present exercici en la forma següent:

A. Mas Blay, president; Feliu Mateu, vice-president primer; Dionís Aguelo, vice-president segon; Renso Colli, secretari; Lluís Alonso, vice-secretari primer; Gabriel Claverie, vice-secretari segon; Jesús M. Jorcano, comptador; Pere del Valle, tresorer; Valentí Arrasa, bibliotecari; Plató Texidó, conservador; vocals: Gabriel Bretó, Antoni Albó i Francesc Davi.

El coll greixós de la vostra americana netegeu-lo amb l'específic per a treure taques **MARAVILLOSO**. A totes les drogueries a 0'75 pessetes.

ELS PESSAPORTS PER A PORTUGAL

El director general de Seguretat avisa els passatgers que vagin a Portugal que es facin visar els passaports pel cònsol respectiu, paix d'altra manera se'ls posarà dificultats per a l'entrada en aquell territori.

RODRIGUEZ I FERRER
CAMISERS
BOQUERIA, 36-38
Telèfon 5027 A.
Camises a mida
Rebudes les novetats per a la present temporada

UN REVOLVER ABANDONAT

Un guàrdia urbà, en sortir de casa seva del carrer de Boquer, va trobar a l'escala un paquet, dins del qual hi havia diversos trossos de tela blanca i un revòlver Bulldog, carregat, que no se sap de qui és.

"CHIMBO": El Sabó preferit

TROBALLA D'UNA CALAVERA

El guàrdia Joan Argilés viu al carrer de l'Hospital, i trobà a la casa de casa seva un paquet amb un objecte dins. Ho destapà, i veié que era un cap d'home descarnat.

La macabra troballa fou portada a la delegació.

Les fires de Mostres seran cada dia més indispensables perquè està demostrat que res com aquestes manifestacions contribueix a l'engrandiment de la indústria.

Josep Carrillo Pérez
Ex-alcalde de Córdova

Fira de Barcelona: 31 maig al 10 juny

ROBATORIS

L'apoderat de la Société Generale de Banque ha denunciat que li han pres un xec que acabava d'estendre a nom de Gregori Montesión, d'un valor de 2.392 pessetes.

— Pere Renom Garcia denuncià que del seu domicili del carrer de Dos Rius li han pres objectes evaluats en 680 pessetes.

— Ha estat detingut Vicens Lillo Domènech acusat d'haver pres talons de goma evaluats en 251 pessetes.

ATROPELLS

Al carrer de Sans, cantonada al de Riego, un carro atropellà Maria Massanas Ortells i li causà erosions i contusions a les cames.

— Anant Juliana Montroig Sifra dalt d'un carro pel passeig de Gràcia, el tramvia li donà una forta topada i la va fer caure i es causà contusions a diverses parts del cos.

— Al carrer d'En Manso, davant del de Borrel, una bicicleta agafà a Joaquim Muñoz, causant-li una fractura en un dit de la mà esquerra.

— Hagué d'ésser auxiliada Maria Català Climent, de 38 anys, que va resultar víctima d'un atropell d'automòbil al carrer de la Diputació. Rebé diverses contusions.

Avui, a les set de la tarda, al Centre Excursionista de Catalunya el senyor Francesc Blasi continuarà l'exposició gràfica dels monuments d'Itàlia, que ha visitat l'esmentat senyor en les seves excursions.

LLIBRE i SERRA
3-Ronda de Sant Pere-3
Gran assortit dels célebres bombons especialitat de la Casa, a 12'50 el quilo.
Riquíssims xocolates a 2, 2'50 i 3 pessetes els 400 grams.
Capsetes d'especialitats **Creació "Llibre i Serra"**, contenint cremes de xocolata, taronja i gers al caramel, Roses de llet, assortit selecte, etc.
Preciosa col·lecció d'objectes propis per a bodes i bateigs

TOPADA DE TRAMVIES

Ahir a la tarda va topar un tramvia dels de Circumvalació amb un altre de la línia de Sant Andreu, a l'encreuament que tenen a l'Arc de Triomf.

La topada va ésser tan violenta que el coixeremole de la línia de Sant Andreu va quedar llançat a un metre de distància de la via.

Hagueren d'ésser auxiliats per contusions rebudes:

Emília Pagès, de 32 anys, casada, que viu al carrer d'Oyà, número 7, botiga; Miquel Gil Pallejà, de 24 anys, solter, domiciliat al carrer de Mallorca, 189, i Francesc Masjuan, de 32 anys, casat i domiciliat al carrer Major del Clot, 47.

Afortunadament l'accident no revestí les proporcions que s'havia cregut en un principi.

JOIES, VERITABLE OCASIÓ i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

EL DESFALC AL JUTJAT DE L'HOSPITAL

En virtut de l'ordre del jutge de l'Hospital s'ha efectuat un registre a casa d'una modista anomenada Roseta, que viu al carrer de Muntaner, núm. 136, trobant la policia els sumaris i pecesi de convicció que l'oficial d'aquell jutjat, Ramos, va emportar-se'n en cometre el desfalc d'unes 100 mil pessetes.

No es practicà, de moment, cap detenció, per haver allegat que ignoraven que l'amagat fos res de compromís.

TOS catarros, refredats, bronquitis cròniques, es guareixen ràpidament amb l'Elixir Gomenol CLIMENT.

EL TRAFEC DE LA COCAINA

A una casa del carrer Arc del Teatre fou detingut Lluís Cabot, al qual foren trobats quatre flascons de cocaina plens i un de buit.

"CHIMBO": El Sabó més car

DENUNCIES

Ricard Esmandia ha denunciat un xofer al qual féu remesa d'un automòbil per destinar-lo a lloguer i en compte de fer-ho ha fugit amb l'automòbil.

— Càndid Redon Martín ha denunciat un subjecte que li proposà la compra d'un terreny que no era seu. Li donà 50 pessetes com a senyal i no l'ha vist més.

— Joan Pujol ha denunciat el seu viatjant Joan Sánchez López, el qual, valent-se del seu quilomètric, viatja pel seu compte, estafant-li 1.100 pessetes.

El Sánchez ha estat detingut a Canàries també pel delicte d'estafa.

—Josep Busquets, amo d'un garatge del carrer de Buenos Aires, ha denunciat que entraren lladres i s'emportaren la màquina d'escriure.

En una botiga del carrer del Comte del Asalto, 76, entraren lladres emportant-se'n 1,500 pessetes i objectes de bisuteria.

PURE PERMANYER
Evita el raquitisme

Fou posat a disposició del jutge Francesc Cubin, que conduïa un carro va atropellar al carrer de Sant Ramon una moto ocupada per un guàrdia de seguretat i un inspector de policia, els quals sofriren lleus rides de pronòstic reservat.

El caricaturista N'Andreu Damesón

Ha visitat la nostra Redacció el notable caricaturista català senyor Andreu Damesón, tot just arribat d'Amèrica. El nostre compatriota porta a la premsa catalana la salutació dels periòdics argentins, a la qual correspon efusivament.

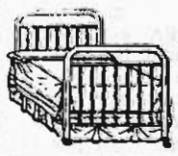

Llits Daurats
Gran Exposició
l'únic expositor de la 1ª Avinguda
2, Balmes, 2

LA CONDAL
Nova gran empresa de Pompes Fúnebres
Constituïda en virtud d'haver desaparegut el Monopoli, té l'honor d'oferir al Públic de Barcelona els seus serveis des de demà, Primer de Maig
CASA CENTRAL I OFICINES: Rambla de Catalunya, n.º 15 Xamfrà Corts Catalanes). Tel. n.º ...
SUCURSALS: Carrer Ample, n.º 6 (al costat de la Parròquia de Ntra. Dona de la Mercè). Telè. ...
Carrer del Vallespir, n.º 28 (Sans). Telè. ...
Carrer Major, n.º 49 (Sarrià). Telè. ...
Tallers i Garatge: Carrer de Girona, n.º 39 (al costat de la Granvia) Telè. ...
Servei permanent. — Moderna cambra de desinfecció. — Aparell portàtil, desinfecció domicili. — Trasllat a provincies i a l'estranger. — Sucursals a provincies.
Pròxima obertura de noves sucursals
Promptitud, Esmerament i Economia.
(Els números dels Telèfons es publicaran oportunament)

GRAN BALNEARI VICHY CATALÀ
CALDES DE MALAVELLA : : PROVINCIA DE GIRONA
Temporada de 1 de maig a 30 d'octubre
Aigües termals, bicarbonatades, alcalines, litiques, clorurades sòdiques
Malalties de l'aparell digestiu-Fetge-Artritisme en les múltiples manifestacions-Diabetis-Glucosúria-Consolidació de fractures
Establiment de primer ordre voltat de frondosos pares. Habitacions grans, còmodes i ventilades; menjadors i cafè espaiosos; salons especials i elegants per a festes i atracacions. Capella molt formosa. Il·luminació elèctrica. Camps per a tennis i altres aspects. Garatgé. Telèfon. Administració: Rambla de les Flors, 16, Barcelona.

A FRANÇA

Un comitè internacional estudiarà la qüestió dels telèfons europeus

París, 29.—Els delegats de les potències europees es reuniren ahir per tractar de fundar un Comitè consultiu internacional que s'encarregaria d'estudiar les qüestions referides a la transmissió telefònica a grans distàncies entre nacions europeies.—Havas.

REUNIO DEL CONSELL GENERAL DE LA LLIGA DE SOCIETATS DE LA CREU ROJA

París, 29.—El Consell general de la Lliga de Societats de la Creu Roja, en la qual participen els delegats de 51 nacions, es reuní ahir, elegint president del Consell al delegat dels Estats Units, Mr. Barton Paine.

Així mateix han quedat constituïdes amb caràcter definitiu les distintes Comissions.

El senyor Ador, president de la Comissió internacional de la Creu Roja a Ginebra, pronuncià un discurs de salutació, expressant la seva esperança que en un termini breu la Lliga es fusionarà amb la Comissió internacional que ell presideix.—Havas.

UNA HERENCIA QUE DONA JOC

Niça, 29.—En morir la cantatriu Cristina Nilson es va trobar entre els seus documents una carta en la qual deixava amb data 18 de setembre de 1921 la seva villa de Vallauris, situada a les immediacions de Mentone, al seu gendre En Frederic Pustington de Càcer, comte de Casa Miranda (!).

En el qual setanta quatre hores després de la famosa cantatriu reclamaven aquest legat, negant autenticitat a la carta en qüestió i allegant en darrer extrem que aquest document mancava de valor com a testament.

En sentència d'avui el Tribunal de Niça ha negat la raó que adduïen els demandants hereus, reconeixent l'autenticitat de la carta i el dret à la propietat de la villa al comte de Casa Miranda, al qual es donà possessió de l'esmentada finca.—Havas.

LIQUIDACIO DE DRETS D'IMPORTACIO DE DETERMINATS ARTICLES

Londres, 29. — El senyor Snowden ha anunciat que el Govern no pot sancionar determinades proposicions sobre taxes d'importació fetes pel Govern anterior.

Els drets d'importació sobre les fruites seques i les aigües minerals seran abolides.

Els drets d'importació sobre el café i cacaus seran reduïts en un 50 per cent.

Els drets sobre el sucre seran disminuïts des de dos penics quants a un penic per la lliura de pes anglesa.—Havas.

EL NOVEL·LA ESTRANGERA

Direcció: Ventura Gassol.

ACABA DE SORTIR

Després de la Mort

de Turguenev

Traducció de Cristòfor de Domèneo

PREU: 50 cèntims

IMPERI BRITANIC

La qüestió de les fronteres irlandeses la resoldrà la C. de delimitació

Londres, 29.—A la Cambra dels Comuns el ministre de les Colònies anuncià que davant la impossibilitat d'arribar a un acord amistós entre els dos Governs d'Irlanda pel que es refereix a la delimitació de fronteres, s'ha decidit que la Comissió de delimitació fixi la frontera dels dos Estats. — Havas.

ALS COMUNS

EL MINISTRE DE FINANCES EXPOSA EL PROJECTE DE PRESSUPOSTOS

Londres, 29.—Cambra dels Comuns.—El ministre de Finances ha exposat el projecte de Pressupostos.

El dia 31 de març passat ha dit que el deute total de la Gran Bretanya arribava a 7.680.484,000 lliures esterlines sobre 7,772.397,000 lliures esterlines el dia 31 de març de 1823.

L'interès a pagar anualment s'eleva a 305 milions de lliures.

Respecte a aquest particular recorda el senyor Snowde que la Gran Bretanya té importants crèdits sobre diversos països.—Havas.

SEGUINT UN VELL COSTUM, ES VOTA PROVISIONALMENT EL PROJECTE PROVISIONAL DE PRESSUPOSTOS

Londres, 29. — La Cambra dels Comuns, seguint un antic costum parlamentari, ha votat provisionalment el projecte de pressupostos, a reserva de formular un vot definitiu, després dels corresponents debats.

El dit costum parlamentari del vot provisional té per objecte evitar que els especuladors puguin efectuar maniobres perjudicials per a l'Estat.—Havas.

LES REPARACIONS

Els acords presos en l'entrevista franco-belga

La C. de R. rep noves respostes : La campanya electoral del Canceller Marx a les regions ocupades : Un discurs a Colònia L'actitud dels conservadors alemanys : Els minaires de l'Alemanya central acorden la vaga general des del 1er de maig

París, 29.—M. Poincaré i el cap del Govern belga senyor Theunis canviaren impressions respecte de les principals qüestions que planteja l'informe dels pèrits.

Després de convenir en què aquestes qüestions eren d'exclussiva competència dels Governs, arribaren a un acord relatiu a un pla d'acció comú.

Acordaren a més a més deixar de moment l'assumpte en mans de la Comissió de Reparacions, mantenir l'ocupació militar de la Ruhr i evaquar progressivament aquesta regió si Alemanya donava motiu per fer-ho.—Havas.

Brusselles, 29.—El cap del Govern senyor Theunis i el ministre d'Afers Estrangers, senyor Hymans, en tornar de París han declarat que estaven molt satisfets de l'entrevista celebrada amb M. Poincaré.—HHavas.

COMENTARIS DE LA PREMSA FRANCESA A LA CONVERSA FRANCO-BELGA I EL RECENT DISCURS DE MARX

París, 29.—Parlant de les qüestions relacionades amb l'informe Dawes, el "Petit Parisien" escriu que contra l'espera general, no es va tractar en la conversa entre els Governs francès i belga de les mesures i sancions que eventualment convingués adoptar en el cas que el Reich tornés a mancar als seus compromisos. Ja que continua l'ocupació militar, no és urgent estudiar garantir-se d'altra mena.

El "Petit Journal" constata que les converses es referiren únicament i exclusivament a la qüestió de la Ruhr i que s'ajornà per a data ulterior l'examen de les altres qüestions.

Referint-se a la tesi exposada pel canceller Marx en el seu discurs de diumenge a Dusseldorf: "Restituiu la Ruhr i pagarem", convé oposar la tesi francesa: "Pagueu si voleu recobrar la llibertat". "Le Petit Journal" diu que respecte a això el Govern belga comparteix el punt de vista francès enterament, i que, per altra banda, aquest és l'esperit de la carta escrita respecte de l'informe del Comitè, essent del parer, per contra, que l'execució de l'esmentat rapport en ço que es refereix a la Ruhr i al control sobre ferrocarrils haurà de fer-se en una forma que permeti de restablir la unitat econòmica del Reich. Aquesta qüestió tècnica no va poder concretarse definitivament en les converses preliminars franco-belgues.

"Le Matin" escriu que per apartar les objeccions que Alemanya oposarà sens dubte i per animar el Reich a què estableixi ràpidament el nou règim de ferrocarrils i la hipoteca general sobre les indústries, França acceptaria donar la seguretat que, partint de la base de certes modalitats que ja es determinarien entre els aliats, es restabliria la unitat fiscal i econòmica del Reich.—Havas.

PER ARA NO HI HA RES DE L'ENTREVISTA POINCARE-MACDONALD

París, 29.—Les informacions de certs periòdics nordamericans relatives a una pròxima entrevista dels senyors Poincaré i Macdonald ha estat desmentida.

Es possible, però, que aquesta conferència arribi a celebrarse, però això tindria lloc després de les eleccions franceses.—Havas.

LA C. DE EPARACIONS HA REBUT LES RESPOSTES DEL JAPO I DE IUGOSLAVIA

París, 29.—La Comissió de reparacions ha rebut la contesta dels Governs japonès i iugoslau.

La Comissió examinarà aquesta tarda totes les respostes dels Governs.—Havas.

Governs de Iugoslàvia i del Japó.

Iugoslàvia es declara disposada a collaborar amb els aliats en les mesures reconegudes com a necessàries que permetoin posar en execució les decisions definitives de la Comissió de reparacions.

Demana igualment el nomenament d'un membre iugoslau en el Comitè anomenat de transformació de capitals estrangers.

Per la seva part el Japó es declara disposat a adoptar en principi les conclusions de l'informe en la seva totalitat.—Havas.

EL CONFLICTE MINAIRE A LA RUHR :: ELS OBRERS ACCEPTEN LA SOLUCIO ARBITRAL I ELS PATRONS LA REBUTGEN

Dusseldorf, 29. — Els Sindicats minaires que havien reclamat un augment de salari del trenta per cent, ha decidit acceptar la decisió del Tribunal arbitral que ha intervingut en l'assumpte, per la qual se'ls concedeix el quinze per cent d'augment.

Els patrons, pel contrari, han rebutjat la decisió de l'esmentat tribunal arbitral.

La situació sembla ésser favorable als interessos dels propietaris de les mines.

L'intent de proclamar la vaga general, propalat pels comunistes a les mines de la Ruhr, ha fracassat. El nombre de vaguistes és de poca importància.

On més s'ha accentuat i ja va disminuint és en algunes mines de les regions d'Oberhausen i Duisburg.

Hi ha hagut algunes temptatives de sabotatge a diverses mines.—Havas.

L'EXPOSICIO DE L'IMPERI A WEMBLEY

Noranta hectàrees de terreny cobert per colossals edificis :: Vuitanta Governs interventors i dos miliards i mig despesos :: Dos cents mil visitants el primer dia. El rei parla a milions d'oients

Noranta hectàrees de terrenys coberts per colossals edificis :-: Vuitanta Governs interventors i dos miliards i mig despesos :-: Dos cents mil visitants el primer dia El rei parla a milions d'oients

De tres anys encà sobre els pujols de Wembley, a poques milles de Londres, una multitud d'obrers, que cada dia s'anaven multiplicant, edifiquen aquesta magna edificació múltiple que la Premsa londinenca ve descrivint aquests dies com l'exposició més gran que mai hom hagi vist. Es l'exposició de l'Imperi britànic. Vol ésser el compendi representatiu d'això que significa, producix i projecta la vida imperial britànica. Indubtablement, a través dels edificis i de les barraques de fira que cobreixen quasi noranta hectàrees de terreny hom nota com llur estructura és per donar bastant més d'una estació. Allò que en les fires continentals i americanes és estuc i guix a Wembley és ciment armat i pedra. Això entra, tanmateix, en els costums anglesos. En 1851, quan Londres celebrà la famosa exposició universal, que fou la meravella del Continent durant vint anys, hom vestí aquell palau de cristall del qual avui no saben com desfer-se'n. La seva inutilitat és estupenda com la seva dinada.

Els anglesos han edificat actualment sobre els pujols de Wembley, de la mateixa manera, una d'aquestes construccions que fou reialment projectada per durar, si no alguns segles, almenys bastants decennis. Es l'Stadium el camp esportiu més vast existent, capaç de contenir 120,000 persones. La característica de l'Stadium és el seu aspecte anglès, massís, ample, de llordes línies arquitectòniques. Diuen que el Coliseu pot entrar quatre vegades a l'estadi actual, però la bellesa robusta arquitectònica de l'edifici romà és tanmateix centenar de vegades superior a l'Stadi de Wembley. Una idèntica absència de gràcia distingeix els altres edificis principals de l'Esposició. Gràcies a la jardineria, la visió general d'aquesta exposició és gentil, i per virtut dels arquitectes d'una potència indubtable. Hi manca bellesa i per dir-ho així agilitat arquitectònica, però hi ha molta força.

Vuitanta Governs més o menys autònoms que existeixen dins el magne Imperi britànic han collaborat a la fira actual. Aquesta és d'iniciativa essencialment privada. La projectà un canadenc octogenari, lord Strathcona, en 1913, un home d'afers que concebia un afer colossal. La guerra paralitzà l'activitat inicial, que fou represa en 1920 per homes d'afer. Aquests es procuraren la presidència honorària del príncep de Galles, assolint mobilitzar una empresa en l'edificació material de la qual hom ha despès més d'un miliar de pessetes i l'ornament de la qual ha comportat un altre esforç d'un miliar i mig. La fira imperial britànica ve a costar, pressindint de les contribucions governatives, prop d'un miliar i mig de Pessetes. No són, però, diners perduts. L'exposició serà activa si en els pròximes sis mesos d'obertura atreu un conjunt de 35 milions de visitants, això és, uns 250 mil per dia. Els empresaris calculen de vendre 60 milions de bitllets.

No totes les noranta hectàrees de la fira són dedicades a l'art, a les indústries, als comerços i a l'auto-exhibició dels diversos Governs imperials. Un quart de la immensa àrea és consagrada als passatemps de la multitud: muntanyes russes de tot gènere, atraccions elèctriques de tots els estils, i tots aquells divertiments mecànics que la modernitat americana ofereix en comptes de les dones barbudes i de les dones de cera.

Un meravellós servei d'auto-òmnibus i de tramvies elèctrics està disposat a portar a Wembley les multitudes. El primer dia hi concorregueren més de 200,000 visitants. A aquesta exposició de l'Imperi britànic els anglesos han fet a l'estranger el menor reclam possible.

El rei obrí la fira amb belles i breus paraules i invocant la benedicció de Déu.

Quants milions d'oients escoltaren la paraula del rei Jordi? Car l'auditori no era únicament la multitud present, la qual representava una molècula davant la massa enorme d'oients escampada per la Metròpoli, per la Gran Bretanya i per les parts més llunyanes de l'Imperi. Efectivament, per mitjà de la telefonia sense fils, que a Londres sols representen un milió d'aparells, la veu reial anglesa fou escoltada per milions d'ésser humans.

A L'ALEMANYA CENTRAL

Vaga general minaire des del primer de maig

Leipzing, 29. — El Congrés de minaires de l'Alemanya central ha proclamat la vaga general, la qual començarà el dia primer del mes de maig. — Havas.

Un nou discurs del canceller Marx a les regions ocupades

Colònia, 29.—El canceller Marx ha pronunciat un discurs en el qual ha insistit sobre la voluntat del Govern de practicar una política d'execució i conciliació que permeti la reconstitució d'Alemanya.

D'ITALIA

Els feixistes tornen a moure's a la frontera italo-suïssa Precaucions

París, 22. — Es reben notícies, procedents dels cercles italians, anunciant que a la regió fronterera amb Suïssa continua existint certa agitació, havent-se registrat collisions entre feixistes i comunistes.

Algunes bandes de feixistes es disposaven a passar la frontera, però el Govern italià ha enviat 300 carabinieri per tal d'evitar incidents de tota mena.

El cap del partit feixista d'una de les poblacions fronteres ha rebut del president Mussolini ordre de tornar a Monza, que és la seva ciutat natal.

Ha estat restablerta la calma.—Havas.

EL NOVEL·LISTA RUS GORKI A ITALIA

Milà, 29. — El novel·lista rus Gorki ha arribat a Sorrento, on es proposa residir.

Interrogat pels periodistes ha contestat contra l'acusació d'haver fet de Rússia estant campanya contra Itàlia. Ha dit que sentia gran admiració per aquest país caballeresc i hospitalari. Ha afegit que admirava l'actitud del Govern italià i l'energia del senyor Mussolini —Havas.

INAUGURACIO D'UN LLAC ARTIFICIAL A TIRSO (CERDENYA)

París, 29. — Telegrafien de Roma als diaris que el rei d'Itàlia ha presidit la inauguració de la barrera de Tirso (Cerdenya), quedant d'aquesta manera format un llac artificial de consideració.

Es desment que el llac de Tirso hagi de convertir-se en una base per als hidroavions.—Havas.

Ha censurat novament amb gran energia l'actitud dels nacionalistes, als quals fa responsables del canvi d'actitud d'Anglaterra envers Alemanyia i la represa del control militar a Alemanya.

Respecte l'informe dels pèrits ha dit que la resposta alemanya no significa que el Reich accepti l'informe amb tots els seus detalls.

El canceller acabà declarant que Alemanya està disposada a realitzar qualsevol sacrifici per al restabliment de la pau entre els països veïns.—Havas.

ELS CONSERVADORS NO VOLEN COMPROMISOS

París, 29. — Telegrafien de Berlin a "Le Journal" que els caps dels partits conservadors han informat al canceller Marx que el partit no es considerava lligat pels compromisos que el Govern del Reich hagi pogut adquirir en ço que es refereix a la qüestió de les reparacions.—Havas.

AMERICA

Els revolucionaris d'Hondures s'apoderen de la capital de Tegucigalpa

Washington, 29. — Després de combatre tota la nit, els revolucionaris d'Hondures s'han apoderat de Tegucigalpa.

El combat pels carrers encara continua.—Havas.

EXPLOSSIO DE GRISU EN UNA MINA DE VIRGINIA

114 MINAIRES SEPULTATS

Washington, 29. — A conseqüència d'una explossió de gas ocorreguda a les mines Breenwoos (Virgínia Oriental), 114 minaires han quedat sepultats, creient-se que serà impossible salvar-los.—Havas.

EXPLOSSIO D'UNA ALTRA MINA

Wheeling (Virgínia), 29. — En una mina d'aquesta capital s'ha produït una explossió, ignorant-se el nombre de víctimes.—Havas.

Els industrials baveresos aproven les negociacions amb els aliats

Berlin, 29.—El Comitè directiu de la Federació industrial bàvaresa ha aprovat la decisió del Govern d'entrar en negociacions amb els aliats, partint de la base del rapport del Comitè Dawes.—Havas.

LA CONDEMNA DELS COMPLICES D'HITLER ES AMB TOT EL CONFORT

Munich, 29.—Els còmplices d'Hitler han estat condemnats amb penes que oscilen entre 14 i 18 mesos de fortalesa, amb permís per a diferir el compliment de la pena.—Havas.

LA VAGA DE FLEQUERS A LISBOA

Lisboa, 29. — A conseqüència de la vaga parcial dels obrers flequers, han pujat en proporcions extraordinàries els preus de tots els productes susceptibles de substituir provisionalment el pa.—Havas.

PARIS-TOQUIO EN AVIO PELTIER D'OISY A PERSIA

Benderabbas (Pèrsia), 29. — Ahir arribà a aquesta població l'aviador Peltier d'Oisy. — Havas.

INAUGURACIO DUNA GRAN FABRICA POLONESA D'AVIONS

Varsòvia, 29. — El president de la República acompanyat del president del Consell de ministres i dels ministres de Comerç i de Ferrocarrils, inaugurà ahir la quarta Fira de Posnan, així com una gran fàbrica d'avions, installada a les immediacions d'aquella població.—Havas.

Dro-phy-lac-tic

El mejor cepillo de dientes conocido

Venta anual, 12 millones de cepillos.

TRES TAMAÑOS: para adultos, para muchachos y para niños. TRES GRADOS: Una sola calidad.

De venta en todas las farmacias, perfumerías, droguerías y bazares. Consulte a su dentista.

Exíjase siempre en su estuche amarillo de origen.

ELS TRES HONRATS PINTAIRES

per Gottfried Keller

(Continuació)

John Smidt, que cent cinquanta anys abans havia estat un home perverso i aleshores va fer al dessús dit capità un encàrrec per quan tornés a Anglaterra, amb la qual cosa Déu el perdonaria; perquè tot el volcà és un sojorn de les ànimes damnades, com també es pot llegir en el "Tractatus" del docte Peter Hasler sobre el probable emplaçament de l'infern. Encara hi ha moltes altres ciutats, de les quals jo ara només vull esmentar Milà, Venècia, que és tota construïda dins l'aigua; Lió, Marsella, Estrasburg, Colònia i Amsterdam; París ja l'he dit, però no encara Nuremberg, Augsburg i Frankfort, Basilea, Berna i Ginebra, totes bites ciutats, així com la bella Zuric i una munió més que no acabaria mai d'enumerar. Perquè tot té els seus límits, si no és la inventiva dels homes, els quals per tot arreu s'escampen i lio emprenen tot, allò que els sembla útil. Si són honrats els recixirà, però el pecador passa com l'herba dels camps i com un fum. Molts són els escollits, però pocs els cridats. Per totes aquestes raons, i en molts altres respectes que ens imposen el deure i la virtut de la nostra pura consciència, hem de sotmetre'ns a la crida del destí. Per tant, ancu i preparemvos per a la vostra pelegrinació, però com a homes honrats i mansuets que porten en ells mateixos llur valor onsevuila que vagin, i el bordó dels quals treu arrels per tot: homes que, triïn el que vulguin, poden dir: he triat la millor part.

Però els pintaires no volgueren sentir res de tot allò, ans assetjaren l'entenimentada Züs perquè escollís un d'ells i el fes restar a Seldwyla, volent dir cadascú ell mateix. Però ella es guardà prou de fer cap elecció, i els anuncià seriosament i categòricament que l'havien d'obeir, sinó els retiraria la seva amistat per sempre. En sentir això, Jobst, el més vell, sortí corrents altra vegada cap a la casa de l'amo, i à tota larida els altres corregueren darrera d'ell, temerosos que ell allí no emprengués res contra ells, i d'aquesta manera es precipitaren d'ací d'allà tot el dia, com uns estels erràtics, i es feren fàstic l'un a l'altre com tres aranyes dins una teranyina. Mitja ciutat contemplava aquest estrany espectacle dels pertorbats pintaires, que fins aleshores havien estat tan silenciosos i pacífics, i la gent vella se n'angoixaven tots i tenien el fenomen per un misteriós presagi de funestos esdeveniments. Cap al vespre, cansats i extenuats, sense haver imaginat res que fos millor ni haver-se decidit a res, es colgaren, carrisquejant-los les dents, al vell llit comú; l'un darrera l'altre s'esmunyiren sota els llençons i jagueren allí, com estirats per la mort, en un embull de pensaments, fins que un son salutífer els embolcallà. Jobst fou el primer que es despertà a punta de dia, i veié que un alegre matí de primavera lluïa dins la cambra, on ja feia sis anys que dormia. Tan mesquina com era l'habitació, ara li apareixia com un paradís que havia d'abandonar, i tan injustament. Deixà que els seus ulls recorreguessin les parets i comptà tots els rastres familiars dels molts fadrins que ja havien viscut allí més o menys temps; aquí un solia fregar el cap i hi havia fet una clapa fosca; allí un altre havia clavat un clau per penjar-hi la seva pipa, i encara en penjava el cordillet vermell. Quins bons xicots havien estat, que se n'havien tornat a anar tan innocentament, mentre que aquells dos que jeien al seu costat no volien campar de cap manera! Després clavà l'ull a la regió més pròxima a la seva cara, i contemplà els objectes més petits, que ja havia contemplat mil vegades, quan al matí o al vespre encara amb claror de dia, jeia al llit i es donava el gust d'ésser feliç de franc. A l'emblanquinat hi havia un indret fet malbé, que figurava un país amb mars i ciutats, i un muntet de tossos grancts de sorra representava un arxipèlag beat; més enllà s'estenia una llarga serra que havia caigut del pinzell i s'havia quedat encastada a la pintura blava; perquè Jobst la darrera tardor havia trobat una vegada un cul d'aquesta pintura i perquè no es perdés n'havia pintat un pany de paret fins allí on va arribar, i precisament el lloc més pròxim al del llit on dormia. A l'altra banda de la serra, però, s'aixecava una altura minúscula, com un pujolet blau, que projectava una ombra suau per sobre la serra cap a les illes beates. Tot l'hivern que havia cavilat sobre aquest pujol, perquè li feia l'efecte com si abans no hi hagués estat. En cercar-lo ara amb el seu ull trist, ensonyat, i en trobar-lo a faltar de repent, a penes donà crèdit als seus sentits, quan en comptes d'ell trobà a la paret una taqueta pelada, i veié en canvi com el minúscul pujol no gaire llunyà d'allí es movia igual que si caminés. Jobst, tot admirat, féu un bot, com si veiés un miracle blau, i veié que era una xinxa que, pel que semblava, la tardor anterior havia pintat de blau sense adonar-se'n, quan ja s'estava en letàrgia. Però ara, reviscolada per la tebior primaveral, s'havia posat en camí i s'enfilava en aquell precís moment paret amunt, amb la seva esquena blava, imperturbable. Ell se la mirà, commogut i plè d'admiració; mentre caminà pel blau, a penes es distingia de la paret; però quan sortí de la zona pintada i hagué deixat darrera seu els darrers esquitxos isolats, l'animaló blau-cel feia visiblement el seu camí per la regió més obscura. Jobst es deixà caure melangiosament sobre els coixins; i encara que mai no havia fet cabal d'aquestes coses, aquella visió remogué en ell un sentiment, com si també ell a la fi hagués de tornar-se'n a anar pel món, i li féu l'efecte d'ésser un bon signe, que havia de conformar-se a l'irrevocable i posar-se, almenys, de bon grat en camí. Aquests pensaments més tranquils li tornaren la seva reflexió i la seva saviesa naturals, i meditant la cosa més de prop, trobà que, si se sotmetia a la dura prova amb humilitat i discreció i no hi badava i anava amb prudència, encara podia triomfar dels seus rivals. Suaument s'aixecà del llit i començà a ordenar-se les seves coses i primer que tot a treure el seu tresor i a ficar-lo al fons de tot de la vella valisa. En això es despertaren tot d'una els seus companys; en veure aquests que ell, amb tanta calma lligava el seu farcell, s'admiraren, i encara més quan Jobst els dirigí paraules de reconciliació i els desitjà un bon dia. Però més enllà no se'ls obrí, ans continuà fent la seva feina silenciós i pacífic. Tot d'una, encara que no sabien quina en duia de cap, flairaren una astúcia de guerra en el seu capteniment, i l'imitaren a l'acte, atentíssima a tot allò que ell anés emprenent. La cosa rara de tot això fou quan tots tres, per primera vegada, tragueren els uns davant dels altres llurs tresors de sota les rajoles, i sense comptar-los se'ls desaren dins les motxilles. Perquè ja feia temps que sabien que cadascun coneixia el secret dels altres, i a l'honrada manera antiga, no es malfiaven els uns dels altres fins al punt de témer una ofensa a la propietat, i cadascun sabia bé que els altres no el robarien, que és com ha d'ésser als dormitoris dels fadrins, dels soldats i d'altra gent per l'estil, que no ha d'existir-hi cap tancament ni cap desconfiança.

D'aquesta manera es trobaren, sense adonar-se'n, equips per a la partença. L'amo els pagà els jornals i els donà les llibretes de fadrinatge, en les quals hi havia escrits els més falaguers certificats de la ciutat i de l'amo sobre llur bona, perseverant conducta i llur excel·lència, i tots tres es plantaren melangiosament davant la porta de la Züs Bünzlin, vestits amb unes llargues levites brunes i uns vells guardapolsos descolorits a sobre, i els capells, tot i que eren prou vells i pelats de tant de raspallar-los, recobrts amorosament de tela encerada. A l'esquena, damunt les motxilles, cadascun s'havia lligat un carretonet per

(Continuarà)

LA MUSICA

Homenatge al mestre Pujol

Tal com estava anunciat, va tenir lloc el dia de Sant Jordi, a les deu del vespre, en la nostra primera entitat musical, una festa íntima per tal de celebrar dignament la patriòtica diada i tributar alhora l'homenatge al illustre Pujol que li endreça la Secció coral de l'Orfeó per festejar l'èxit de les seves composicions musicals i especialment el poemet titulat "Sant Jordi triomfant" que l'Orfeó va cantar darrerament amb èxit extraordinari.

La primera part de l'acte va celebrar-se a la sala d'assaigs, la qual estava totalment ocupada pels coristes i socis protectors.

En lloc preferent s'hi havia collocat el ric present que s'ofrenava al mestre Pujol, el qual consistia en una artística reproducció del medalló que exorna la façana gòtica del Palau de la Generalitat, collocat damunt un valuós domàs a manera de dosser. Al peu del medalló hi havia un pergamí minicrom pulcrament dibuixat amb la llegenda "Al mestre Pujol: els mestres i coristes de l'Orfeó Català. Diada de Sant Jordi de 1924", produint tot plegat un efecte ben notable que acredita una vegada més el bon gust, discreció i catalanitat de la casa Renart, que en fou l'autor.

El mestre Millet, que es trobava acompanyat del altres mestres i de la Junta directiva, féu ofrena del present al mestre Pujol en nom de la Secció coral de l'Orfeó, llegint un bellíssim discurs vessant de sentiment, afecte i entusiasme per l'obra artística de l'homenatjat, lloant la seva actuació incomparable eficacíssima i intelligent en els treballs preparatoris de la Secció coral i en la seva tasca docent, la qual es trasllueix bé prou en els resultats artístics de l'Orfeó Català. "Encara que jo sol — seguí dient, amb aquel·la seva humilitat i senzillesa — gallejo l'èxit en els concerts i en els grans audicions, bona part n'hi pertoca al treball ocult, pacient i aciençat del mestre Pujol.

Després de molt belles i atinades consideracions sobre la vàlua de l'homenatjat i de les seves vastes aptituds, féu resaltar l'esperit netament catalanesc que abranda tota la seva obra, acabant per mostrar als coristes l'exemple del mestre Pujol que de les rengleres dels coristes ha sabut pels seus mereixements i fervor i per la seva valor innegable assolir el lloc preeminent del mostratge i encara més, l'admiració, estima i homenatge dels seus deixebles i coristes.

En finalitzar el notable parlament el mestre Millet abraçà, emocionat, el mestre Pujol en mig d'una ovació delirant i de les vives aclamacions dels coristes.

El mestre Pujol, visiblement commogut per aquella explosió d'afectuós entusiasme i per les sinceres paraules que acabava d'oir, llegí també un ben escrit discurs de remerciament agraint aquell acte i fent protestes de modèstia i d'amor a l'Obra de l'Orfeó Català i del mestre Millet, en la qual digué que tenia a gran honor aportar-hi la seva humil col·laboració, finalitzant amb la promesa de seguir treballant com fins avui en la tasca empresa i agraint a la Secció coral l'amor i zel amb que tothora cantaren les seves modestes obres, únic motiu — digué — que tal volta les hom fet alliçadors.

Una nova ovació coronà el magnífic parlament del mestre Pujol—com l'anterior difícil d'extractar—mentre rebia les abraçades i encaixades de la majoria dels presents que s'associaven amb veritable afecte al merescut homenatge.

Seguidament la Secció coral es traslladà a la sala del Palau, que ja es trobava plena de distingides famílies dels senyors socis de l'Orfeó, i va cantar, amb compenyament de la Coral Barcelona, el poemet "Sant Jordi triomfant" (inspirador de l'homenatge), obtenint una acurada execució i essent fortament aplaudit, veient-se obligat el mestre Pujol a sortir repetides vegades a l'escenicle.

L'esmentada cobla va tocar seguidament un enfilall de sardanes originals totes de l'homenatjat i una d'elles escrita expressament per a aquell acte, les quals foren molt aplaudides i alegrement dansades per la nombrosa joventuta de coristes i socis que omplenaven la sala principal i altres dependències del Palau.

Abans de finalitzar l'acte, el mestre Pujol obsequià els coristes, mestres i Junta amb un senzill *lunch* que acabà de completar la festa, donant-li encara un caient de major intimitat i delicadesa.

Fou una festa de germanor, art i patriotisme veratment edificant, que honora per un igual els qui la reben i els qui l'organitzen.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

L'Orfeó Català prepara activament la part coral de la Novena Simfonia de Beethoven, que sota la direcció de l'eminent "Kapellmeister" Félix Weingartner, i amb la cooperació dels solistes senyoretes Fornells i Callao i dels senyors Vendrell i Fuster, es farà en aquest Palau el dia 13 de maig, o siguin sis dies després de l'audició que amb els dits elements s'anuncia al Gran Teatre del Liceu.

Es quasi segur que es completarà el programa d'aquesta segona audició de la magna obra beethoweniana, amb un *medley* subtilment triat per a ser l'orquestra de Richard Wagner, que serà dirigit també per En Weingartner.

AMICS DE LA MUSICA

Aquesta entitat anuncia per a divendres, dia 2 del proper maig, la celebració d'un nou concert que correspon al catorzè de l'actual curs.

La nova sessió que han organitzat els Amics de la Música oferirà, com de costum, gran interès, car en aquesta ocasió, a la novetat de les obres del programa, cal ajuntar la importància dels artistes que prendran part en aquest concert, que serà dedicat per complet a la literatura musical per a dos pianos.

Janos Baranyi i Nàndar Ember són els dos eminents pianistes als quals ha estat confiada la interpretació del programa de l'esmentat concert.

ASSOCIACIO DE MUSICA "DA CAMERA"

Quartet Léner, de Budapest

Les referències que coneixíem d'aquest Quartet, algunes de les quals, ben favorables, tenien especial prestigi per estar avalades amb els noms de Francesc Malipiero i Maurici Ravel, desvetllaren un marcat interès a l'entorn del novè concert de l'Associació de Música "da Camera".

Tot just començat el concert haguérem de reconèixer la justícia de les lloances prodigades a la institució hongaresa, afirmant-se aquesta impressió en el curs de la sessió fins al punt de fer-nos pensar que ens trobàvem davant d'un conjunt dels millors que han passat per Barcelona, amb tot i que en aquests darrers anys n'hem pogut admirar de notabilíssims.

Tant en el Quartet de Mozart en "si bemoll" com en el de Ravel, mostraren una compenetració, un equilibri sonor i una tan exquisida ponderació de valors, que donaren constantment la sensació de la més perfecta unitat.

Per altra banda, la interpretació d'aquestes obres pot esmentar-se com un model de dignitat i respecte per als autors. Aquests excellents artistes no perden mai el control del bon gust, però això no priva que arribin a trobar els accents de la més intensa emoció.

Figurava en la tercera part del programa el Quintet en "fa menor", de César Franck, en l'execució del qual col·laborà la pianista americana Olga Loeser, la qual sabé acomplir discretament la feixuga tasca que li fou confiada.

El públic, si bé aplaudí calorosament, no arribà a manifestar el seu entusiasme com es merexien els eminents artistes, el noms dels quals no volem deixar de consignar: Jeno Léner, Josep Smilovits, Sandor Roth i Imre Hartman, tot i desitjant poder tornar a admirar-los ben aviat.

¡La qüestió de les barraques

Diumenge passat tingué lloc a l'Ateneu Barceloní un acte organitzat per la Unió Socialista de Catalunya, per tal d'intensificar la campanya empresa pro-destrucció de les barraques i construcció de cases barates per a la classe obrera.

Parlaren els doctors Mira, Montanyà i Aiguadé.

Advoceren per la destrucció de les nombroses barraques que s'han construït pels voltants de la ciutat i que són veritables focus d'infecció, ja que no reuneixen condicions higièniques i en elles es viu en la més gran de les promiscuïtats.

El doctor Montanyà, després d'exposar el greu problema de la vivenda a Barcelona i les conseqüències que porta a la higiene, digué que calia treballar per aconseguir la desaparició de les barraques on s'han hagut de refugiar les famílies obreres, la majoria immigrades, desahuciades dels pisos dels barris humils, però que per solucionar el problema podia organitzar-se un l'atronat amb la cooperació de les *grans entitats barcelonines* i l'Ajuntament per tal de construir un nombre suficient d'habitacions per aquesta massa obrera.

Assenyalà els grans avantatges que reportaria el dur a terme aquesta empresa i expressà els seus desigs de què la iniciativa de la Unió Socialista de Catalunya trobi el ressò necessari entre les entitats de Barcelona per garantir l'èxit.

El doctor Mira digué que la solució del problema de la vivenda, cada dia més greu, depenia de dos factors essencialíssims: la creació de cases barates i l'evitació del corrent immigratori. La manca de construcció de cases de lloguer econòmic i la destrucció, per contra, de moltes d'aquestes per construir-ne de noves i luxoses amb pisos a un preu elevadíssim, són circumstàncies que vénen agreujant el conflicte de molt temps ençà.

Afegí que a l'excés d'immigració obrera a Barcelona hi han contribuït d'una manera important les grans empreses del Metropolità i l'Exposició d'Indústries Elèctriques i cal esperar que quan acabin aquelles empreses llurs treballs hi hagi una probable sortida d'immigrats.

Acabà dient que convindria la creació de més hospitals per tal com la major part d'habitants de les barraques són malalts i que en dur a terme la construcció de vivendes barates havia de fer-se amb el propòsit que aquestes vivendes fossin només de lloguer.

El doctor Aiguadé començà dient que aquest problema de la llar és un problema moral i que la democràcia obrera, la socialista de veritat, ha de dur el treballador a una esfera més alta i digna que aquesta on l'ha portada la democràcia burgesa.

Digué que el principal element que s'oposa a la solució del problema de la vivenda és el propietari, afegint que calia l'esforç de tots per resoldre'l, sobre tot l'esforç de l'Ajuntament, planyent-se que aquest només vegi el sentit estètic de la ciutat i encara amb una visió de Societat d'Atracció de Forasters.

Elogià l'actitud de l'Ajuntament anterior al Directori, que votà deu milions de pessetes per a cases barates. Assenyalà la conveniència de l'adquisició de solars per construir-hi edificis per a les classes modestes.

El Patronat, junt amb l'Ajuntament, podria esmerçar els cabals destinats a aquesta empresa (amb nous ingressos aconseguits amb arbitris sobre objectes sumptuaris, solars, plus valua, etc.), en la construcció de cases barates d'un to humil, però amb totes les condicions de solidesa, higiene i bon gust.

Acaba dient que el problema de la vivenda, burgesament, és insoluble, però des del punt de vista democràtic té una solució pràctica, el primer pas de la qual seria la reunió d'una Assemblea de grans entitats convocada per la Unió Socialista de Catalunya per crear el Patronat pro-destrucció barraques i construcció de cases barates.

La lletra al professor Dwelshauvers

Ampliant la nostra informació d'ahir referent a l'afer de la lletra al professor Dwelshauvers, recollim la seguent de "La Veu":

"Cridats pel senyor Sans i Buhigas per a la pràctica d'una diligència relacionada amb la publicació d'aquesta lletra, compareguéren ahir a la secretaria de la Mancomunitat 19 dels primers firmants, presentant un document, subscrit per tots, en el qual, després de manifestar la convicció que per actes realitzats fora de la càtedra o del servei i per escrits de caràcter no oficial, no han d'ésser sotmesos a expedients administratius, consignaren jurídicament l'oportuna protesta als efectes de salvaguardar llur dret, i formularen al mateix temps la declaració que cas que es volgués atribuir qualsevol caràcter delictiu a la carta particular que, juntament amb nombrosos companys, adreçaren al professor Dwelshauvers, malgrat no contenir cap injúria, ni inconveniències d'expressió, entenen tenir llur dret a què siguin els tribunals competents els que ho judiquin i no qui es considerés part interessada. El senyor Sans lliurà rebut acreditatiu de la remesa del document, i aixecà acta de la comparèixença i de la presentació d'aquest escrit."

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 29 d'abril de 1924

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Africa i L'Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils)

Domina a la Península Ibèrica el règim anticiclònic, regnant bon temps, mes amb cel núvol a la meitat septentrional. — Les baixes pressions es troben situades cap el Nord d'Europa i llurs zones de pluges corresponents comprenen les costes occidentals de França i gran part de les de la mar del Nord i tot Dinamarca.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA, A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa Meteorològica catalana, comunicades per telèfon):

Persisteix a Catalunya el règim de bon temps general, amb cel relativament serè i vents fluixos i variables. — A Ribas i Puigcerdà s'ha registrat algunes plovisques lleugeres. — La temperatura màxima ha estat de 26 graus a Roquetes i la mínima de 2 graus al llac Estangento.

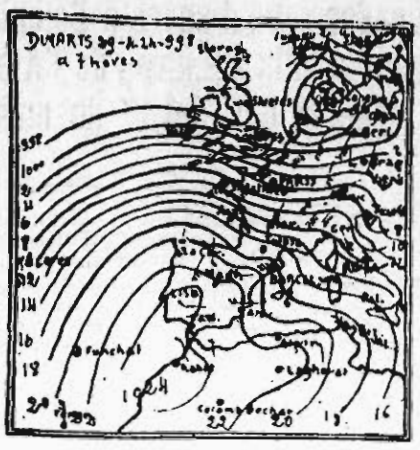

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA (Sondatges de l'matí) les 7 de matí):

Altitud, metres:	250.	500.	1000.	2000.	3000.
Direcció:	W.	WNW.	W.	WNW.	W.
Velocitat metres per segon:	3.	6.	9.	10.	14.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13, 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 763'6, 761'6, 760'7. — Termòmetre sec: 16'0, 24'1, 22'0. — Termòmetre humit: 14'0, 17'3, 15'0. — Humitat (centèssimes de saturació): 79, 47, 43. — Direcció del vent: W., SW., SSW. — Velocitat del vent en metres per segon: 4, 10, 6. — Estat del cel: quasi tapat, quasi serè, tapat. — Classe de núvols: cirrus-strats, alts-cúmuls; cirrus-strats; cirrus-strats, alts-strats.

Temperatures extremes a l'ombra:

Màxima: 25'1. — Mínima, 13'4. — Mínima arran de terra: 12'4 — Oscil·lació termomètrica: 11'7. — Temperatura mitja: 19'2. — Precipitació aiguosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'0 milimetres. — Observacions particulars: calitja.

LA NOVA MANCOMUNITAT

EL SENYOR SALA NO REP ELS PERIODISTES

Tampoc ahir no va rebre el senyor Sala els periodistes que acudiren a visitar-lo.

L'INFANTAMENT DEL P. U. P.

Si el senyor Sala no va rebre ahir els periodistes, ni més ni menys que abans d'ahir i que l'altre, i que la setmana passada i el mes passat, va continuar, en canvi, rebent personalitats i Comissions organitzadores del P. U. P. a Catalunya, senzilla adaptació de la U. M. N. el qual novell partit — que a la nostra terra no serà sinó una senzilla adaptació de la U. M. N.—no trobant prou elegant el mare d'un centre propi o d'un teatre llogat, per venir al món, es prepara a fer-ho a les sales del Palau de la Generalitat.

AJUNTAMENT

La segona sessió dels Deu

(que ahir eren nou)

UNS DICTAMENS SOBRE PERSONAL I UN "AMATEUR" QUE AMENITZA LA SESSIO PUBLICA

Els regidors jurats que formen la Comissió Municipal Permanent dels "Deu", són uns senyors molt actius; solament que la seva activitat resulta bon xic molesta per als repòrters que per deure han de fer informació a la casa, i als quals, podent-los simplificar molt la feina, sembla que es tingui interès en amargar-los l'existència.

No li sembla al senyor Alvarez de la Campa, que facilitant a la premsa una llista dels dictàmens aprovats n'hi hauria ben bé prou? No troben que no hi ha necessitat de tenir-nos durant hores veient volar les mosques?

Es clar que si tant d'interès tenen perquè la premsa assisteixi als debats (sic) de la sessió pública, es podria anunciar l'hora que aquesta ha de començar.

Qualsevol solució seria preferible, per tal que es modifiqués el sistema que actualment ve seguint-se i que tantes mosse'ls feien.

LA SESSIO PRIVADA

El tinent coronel Alvarez de la Campa la donà per començada a dos quarts de sis; tingué lloc en el despatx de la Comissió Central, estant-hi presents els tinents d'alcalde senyors Molins, Zamora, Tallada, Salas Antón, Nualart, Camp, Blasco, López Lloret i Via; la categoria d'aquest darrer, si bé no passa de modest regidor, hi era en substitució del senyor Ponsà que és a Sevilla.

No cal dir que la sessió privada fou molt activa, havent durat fins a tres quarts de nou, hora que passaren al Saló Nou del Consistori.

Els caps de secció entraven i sortien constantment per evacuar les diverses consultes que se'ls feia.

LA SESSIO PUBLICA

A la tribuna del públic hi havia dos espectadors i tres guàrdies municipals. En els scients, els nous regidors abans esmentats.

El Saló nou resulta excesivament espaiós per a aquesta mena de sessions.

Després d'ésser llegida i aprovada l'acta de l'anterior, es passà al despatx oficial, donant-se compte d'un ofici del governador civil designant dos vocals de la Junta de Sanitat per formar part de la Comissió que ha d'estudiar la manera d'unificar els serveis benèfico-sanitaris que depenen del Municipi i de la Mancomunitat.

Un altre ofici assabentant els quinze regidors nomenats darrerament per delegació governativa.

Un ofici de l'alcaldia destinant 2,500 pessetes per a la subscripció de les víctimes del Metropolità.

Un altre ofici de l'Alcaldia, assenyalant determinats principis per tal d'obtenir des del primer de juliol una economia efectiva i immediata de dos milions i mig de pessetes anuals en el pressupost del personal; aquesta economia havia d'excedir dels 3 milions en l'exercici 1924-25.

Un altre ofici de l'Alcaldia proposant que, de conformitat amb ço proposat pel tinent d'alcalde, delegat d'Hisenda, s'assabenti a totes les empreses compreses en l'article 378 de la nova llei, que en el successiu el Municipi tindrà una participació del 4 per 100 en el producte brut de totes les empreses que exploten serveis públics.

DESPATX ESPECIAL

Entre els dictàmens aprovats pels "deu"" hi ha els següents:

El que el senyor Nualart havia fet quedar sobre la taula perquè es procedeixi a l'exacció de la contribució de millores que per augment estimat en el valor de les finques l'havien obtingut amb la construcció del viaducte de Vallcarca.

La jubilació del sots-director de Mercats, En Gabriel Urrea Lorente, i el guàrdia urbà Manuel Villalta Fernàndez.

Un de la delegació de Personal, proposant "que a l'objecte de normalitzar la situació dels individus de brigades i altres Cossos especials que actuen d'escrivents, s'acordi:

Primer. Que el individus declarats aptes per a escrivent en 25 de juny de 1921, dels quals en quedon ara 17, continuïn a l'escalafó dels actuals aspirants a escrivent per l'ordre que foren classificats.

Segon. Els individus de Brigades que actuïn com a escrivents des de fa més de dos anys i es considerin aptes per al càrrec hauran de sotmetre's a uns exercicis davant la Comissió de Personal.

Tercer. Els que resultin no aprovats hauran de reintegrar-se al servei propi del seu nomenament dins un termini de vuit dies, passat el qual l'Alcaldia sense ulterior acord podrà decretar la cessantia dels no reintegrats.

Un d'Higiene i Beneficència proposant que amb el fi d'unificar els diversos serveis que presten l'Ajuntament i la Mancomunitat, siguin designats els regidors senyors Valentí Via i Manuel Serés.

Un de Pressupostos i Propietat desestimant la instància presentada per uns metges de l'Institut de Beneficència demanant que se'ls abonés certes diferències de sou, en virtud de l'acord municipal del 17 de novembre de 1920.

Perseguint el comerciant senyor Joan March

El jutjat del Sud de la nostra ciutat ha rebut un exhort del de València interessant que sigui cercat i capturat l'ex-diputat per Mallorca En Joan March, processat per un delicte de falsedat per aquell jutjat.

Per altra banda, el "Butlletí Oficial" publica el següent edicte:

"March Ordinas, Juan; ex diputado a Cortes, financiero, vecino de Palma de Mallorca, comparecerá como comprendido en el artículo 512 de la ley de Enjuiciamiento Criminal, en el término de diez días ante el Juzgado de instrucción especial de Valencia, establecido en el Palacio de Justicia, para serle notificado el auto de procesamiento dictado en el sumario núm. 149, 1 de 1924 del distrito del Mar, sobre falsedad, recibírsele declaración indagatoria y ser reducido a prisión en la celular de dicha capital, bajo apercibimiento de ser declarado rebelde y pararle el perjuicio a que hubiere lugar.

Se encarga y ordena a todas las autoridades y agentes de las mismas de todos los órdenes y territorio especial, procedan inmediatamente a la busca y captura, detención e incomunicación y conducir a dicha prisión el mencionado procesado a disposición del Juzgado antes dicho; encargándose que, en su caso, se participe al mismo telegráficamente la realización de la captura acordada."

CRONICA DE CULTURA

CURS DE TAQUIGRAFIA

Divendres que ve, dia 2 de maig, s'obrirà un nou curs de Taquigrafia a l'Ateneu Barceloní (carrer de la Canuda, núm. 6).

Per inscriure's cal dirigir-se al local de les classes de l'esmentat Ateneu els dimarts i divendres, de set a vuit de la tarda.

CURS DEL DOCTOR CABRERA

Amb una selecta concurrència àvida d'escoltar la paraula autoritzada de l'eminent professor de la Facultat de Ciències de Madrid doctor B. Cabrera, va celebrar-se a l'Institut de Química Aplicada la primera lliçó del segon curs dels extraordinaris de Primavera, els quals són d'una gran transcendència per a tota persona que s'interessi pel desenrotllament de la Ciència a la nostra terra i molt particularment pels alumnes de la carrera de directors d'indústries químiques, els quals amb aquests ensenyaments suplementaris solidifiquen més els seus estudis per fer-los valer el dia de demà, i pel qual motiu avui, dimecres, a les sis de la tarda, el doctor Cabrera continuarà el desenrotllament del tema general del seu curs sobre "Les propietats magnètiques del cossos i l'arquitectura dels àtoms i molècules", dissertant en la seva segona lliçó "Dels intents de la teoria de les propietats magnètiques. Teoria de Weber-Lengevin respecte el diamagnetisme. Resultats empírics de Pascal. Càlcul del radi atòmic".

INSTITUT D'ORIENTACIO PROFESSIONAL

Ha acabat ja la segona enquesta practicada per l'Institut prop dels joves orientats i dels patrons on aquells treballen, per tal d'esbrinar l'eficàcia de l'orientació, complint així l'acord de la Conferència Internacional de Psicotècnica aplicada a l'orientació professional celebrada a Barcelona.

El resultat d'aquesta enquesta ha superat el de l'anterior. S'han obtingut contestes de més del 90 per 100 dels joves i més del 80 per 100 dels patrons.

Per la secció d'Estadística s'elaboraren les dades fins ara recollides, permetent corroborar de sobres els resultats favorables anteriorment obtinguts i exposats a la III Conferència Internacional de Psicotècnica de Milà.

* * *

Essent proper l'acabament dels cursos escolars i la conseqüent incorporació dels nois preparats al treball o estudis preparatoris per a carreres superiors, la setmana que ve l'Institut començarà la tramesa anual de circulars als senyors professors de les escoles nacionals i privades de la ciutat, a fi d'assabentar-se del nom i adreça dels pares dels joves que es troben en condicions de començar la vida professional per tal que puguin utilitzar gratuitament els serveis de l'Institut.

* * *

En compliment dels Estatuts de la filial de l'Institut d'Orientació de Sabadell al Consell tècnic d'aquest, s'ha reunida en aquella ciutat per controlar i donar unitat tècnica al funcionament del servei. El representant de la filial esmentada informà al Consell dels casos d'orientació i reconeixement escolar realitzats en la dita ciutat d'acord amb les escoles nacionals i d'algunes iniciatives a profit de la intensificació del servei.

UN ESPONTANI

Quan hom creia que ja podríem anar a sopar, resulta que es presenta un voluntari: era el senyor Francesc Bardí.

Del que diu es desprèn que en traçar els plans de l'obertura de l'Avinguda del Príncep d'Astúries, els facultatius de la casa li han esguerrat una finqueta que té i que es veurà obligat a demanar 500,000 pessetes d'indemnització.

FINAL

Després d'acordar l'assistència oficial a l'Exposició Internacional de Gant, s'aixecà la sessió.

Eren dos quarts de deu.

PROBLEMES MUNICIPALS I ESPESSOS

UNA CONTRIBUCIO A LA SOLUCIO DE LA QUESTIO DE LA CIRCULACIO... SI ENS ES PERMESA L'EXPRESSIO

Les poques vegades que la ciutat feliç o desgraciada, segons els casos, ens ha posat a les mans una d'aquestes fulles de paper que la sabiduria popular ha batejat amb el nom de diaris, perquè surten cada dia (el sol, que surt també cada dia, ha passat molt de temps abans d'arribar a diari), cada vegada, diem, que un diari ha caigut a les nostres mans hem observat que parlava dels problemes que la circulació planteja.

Ignorem si l'etzar ha fet el miracle o bé si els diaris parlen cada dia del mateix, però és el cas que ja en els anuncis o bé en els articles la circulació ocupa grans espais.

Se'ns ha dit, i ho hem sospitat també pels textos, que les Rambles tenien la culpa de tot, i amb aquest motiu ha estat qüestió, des de molt de temps, de veure si hom les castigaria o be si es farien el que també la sabiduria anomenada popular amb tan bon encert en diu els ulls grossos.

Ens han dit que això, tot això, ha portat gran rebombori i que per tal de veure si la gent s'entenia, el senyor Alvarez de la Campa, que dóna la curiosa casualitat de trobar-se a l'ensems que Alvarez ésser alcalde, i a l'ensems que de la Campa, de Barcelona, tingué un dia la bona pensada de consultar-ho als que es diremen ciutadans de la ciutat per oferir-los ocasió de, tot jugant jugant, expressar almenys una opinió per petita que aquesta fos.

I l'opinió ha estat expressada i tothom, i si més no la gran majoria, ha decidit fer els ulls grossos, i com més grossos millor, amb tot i que aquesta temporada es portaran molt petits per tal de fer el que també l'anomenada sabiduria popular la tingut la pensada de dir-ne filar molt prim.

Amb tot, però, i els ulls grossos i encara que aquest qualificatiu s'apliqui a altres òrgans, el problema resta exercint el seu lucratiu ofici de problema.

Per veure de trobar quelcom, les altres ens proposem de fer senzilles visites als prohoms que ja per llur cap o bé per llurs peus tinguin quelcom que veure amb la Rambla.

Per encoratjar-los, però, és a dir, per entrenar-los, ja ens permetrem, sense per això ofendre's, de donar-los algunes orientacions expressant la nostra opinió particular, al menys en el moment actual, puix no assegurem que d'aquí a cinc minuts hàgim canviat com és costum de fer ara, sobretot si hi ha quelcom a guanyar—o quelcom de perdut.

I després de reflexionar-hi molt: és a dir, una estona, ja estàvem quasi en camí de fer-nos un cert càrrec de les modalitats del conflicte, quan arribà el dia de Divendres Sant i el dia de Dissabte de Glòria i totes les teories que havíem acceptat com a bones, com a quasi acceptables, com a passablement irrefutables s'esfondraren amb gran estrèpit i sorgí, si sorgí, lluminosa (l'escena representa una mena de paisatge de Yokohama després del terratrèmol ja sabut, en comptes, però, de les cases ensorrades, munts de teories a bocins, esbotzades i amb altres desperfectes intercepten el pas.

A mà *dreta* (de l'espectador) una senyora representa la Indústria; i mà esquerra (del mateix espectador) un senyor representa el Comerç, i als ions, lluminosa com una làmpara elèctrica d'Aladí, sorgeix—i noti's la manera elegant de tancar el parèntesi—una solució) la Solució.

La Solució, que era, o ren, no treure entrebancs; no, eixamplar les vies; no, boulevarditzar les Rambles ni ramblitzar després els boulevards; no, fer places ni placetes; no, fer metropolitans. Senzillament, la solució estava en establir dreceres, cosa ja en plena realització.

Divendres Sant les autoritats competents posaren la primera pedra de la primera drecera per anar del Portal de l'Angel a la cantonada del carrer de Santa Anna.

El públic immens, com sempre, contemplà admiratiu, interrogador i suspens, la inauguració del primer caminet pel senyor Nestor Lopez, alpinista urbà; dissabte, el senyor de Ferran li seguia les petjades, però les autoritats li ho impediren, perquè encara no era acabat l'asfaltat de la drecera. Mirin els nostres lectors avui, demà, demà passat o bé simplement ahir, el refugi que hi ha davant la casa que es diuen el rascacels de la plaça de Catalunya: cada dia; tot el dia, hi ha cua. Tot seguit que acabin les obres de l'asfaltat de la façana, que es porten activament, començarà el trànsit. Ja es veu menys gent per la Rambla i amb una mica de propaganda i una altra mica d'administració municipal, podran ésser habilitades noves dreceres, que descongestionaran els carrers de totes aquelles persones—nombrosíssimes—que han estat dotades per la Natura i altres entitats, de les condicions precises que han sempre d'un home un bon "grimpador", a menys que en facin un excellent "degrimpolador".

P. f.

CATALUNYA

VICH

Municipals :-: Esportives :-: Religioses :-: Vària

A la casa gran passen coses grans; ha dimitit el càrrec de regidor el tinent d'alcalde senyor Puigol i Deu. També dimiti l'alcalde, però com sigui que la dimissió d'ell es portava d'altres d'aparellades sembla que s'ha pogut fer-lo desistir per ara de la seva resolució. En canvi, el primer té ja acceptada la dimissió i no n'està molt satisfet, puix sembla que no li agradava la marxa dels assumptes municipals; sobre les causes corren rumors de tota mena; es parla d'unes quantioses factures, de possibles destituciones, etc., etc.

Aquests dies i degut a la molta calor i pols, l'Ajuntament ha estrenat el carro de regar comprat per l'anterior Ajuntament, però ha tingut la mala pensada d'utilitzar l'aigua de la riera presa precisament en el punt on desaigüen totes les clareguères de la part baixa de la ciutat, cosa equivalent a espargir pels carrers tots els microbis continguts en aquelles aigües podrides. Ens sembla que amb vistes a l'higiene pública seria millor prescindir de regar si no es disposa d'aigua millor, car ens exposem a una infecció. L'avís ja està donat.

— En els darrers partits de futbol el Marià-Ausà ha obtingut els següents resultats: Amb l'Iluro, 1 a 1; amb el Port-Bou, 1 a 1 i 1 a 4. En els dies de Pasqua a l'Esbarjo s'organitzà una cursa ciclista de 25 quilòmetres: Vich, Roda, Manlleu, La Gleva, Esbarjo. Els corredors foren 33 i els guanyadors foren En Josep Segalà, de tercera categoria, i l'Hewitson entre els neòfits. S'adjudicaren molts i valuosos premis, entre ells algunes copes.

El Vich F. C. ha celebrat partits amb una selecció vasca i una altra selecció del C. D. Europa, empatant tots els partits.

— El reserva del Marià-Ausà els dies de Pasqua jugà dos partits a la Pobla de Lillet contra l'equip local, empatant i guanyant per 3 a 1 i 2 a 4, estant molt satisfets de l'excursió i de les atencions rebudes.

— Contra el que s'ha vingut dit en diversos periòdics de la capital, decididament no marxa de Vich l'alta autoritat a què havíem fet referència en anteriors comunicats.

— El temps és esplèndid i gairebé calurós; a les carreteres hi ha molt pols i als camps aviat hi haurà exaut. S'espera un canvi de temps.

GIRONA

L'homenatge a la vellesa a les Planes

Gràcies a la generositat de l'ex-alcalde de Les Planes, senyor Pere Sacrest Dusol, dilluns de Pasqua va tenir lloc en aquesta població la simpàtica festa d'homenatge als vellets. A dos quarts de nou del matí una nombrosa comitiva, en la qual figuraven les nenes de l'escola oficial i les del Col·legi de les Dominiques, els nens de les escoles, els membres de les Juntes i els associats de les Germandats i altres entitats, presidits per l'Ajuntament i les autoritats, precedits per una orquestra, va anar a cercar els vellets a l'edifici escolar, acompanyant-los a l'església parroquial, on va cantar-se un solemne ofici, durant el qual el senyor rector féu una sentida prèdica allusiva a la festa. Després es ballaren sardanes i a migdia se serví als vellets un splendid dinar, assegut-se a la taula 22 dones i 14 homes de més de 70 anys i residents tots a Les Planes i els seus agregats, els quals foren obsequiats demés amb 25 pessetes en metàl·lic cada un. A la tarda va celebrar-se un partit de futbol infantil entre l'Agrupació Esport. d'Olot, i una selecció de Les Planes F. C., acabat el qual hom obsequià als petits jugadors amb un berenar. Com a fi de festa es ballaren sardanes al mateix camp d'esports, essent molt animades. Mereixen llorances el senyor Pere Sacrest i tots els que contribuïren a l'esplendor de l'homenatge als vellets.

OLOT

Notícies diverses

Diumenge el matí a l'església dels Capuxins, se celebrà un solemne ofici en honor de Sant Jordi, assistint-hi nombrosa concurrència. Féu un sermó el reverend pare Guardia, del mateix convent.

— Han contret matrimoni el propietari En Carles Pujol i la gentil senyoreta Na Mari Casabò.

— En Francesc Codinach de Valldevianya, treballant, se sentí sobtadament ferit de bala, sense que s'adonés d'on havia sortit el tret. En greu estat fou traslladat a l'hospital.

— Ha estat tramès al "Pen Club Catalunya" el següent telelonema: "Nom intelectuals i artistes olotins rebeu cordial adhesió. Vayreda."

— Durant la setmana passada es registraren dos morts, set naixements i quatre matrimonis.

— Na Dolors Vayreda, esposa ha infantat un formós nen, primer del nostre amic En Josep Oliveres, fruit del seu matrimoni.

— Diumenge hagué de presentar-se a l'autoritat militar N'Antoni de Bolós Vayreda, essent seguidament trasladat a la presó, on està incomunicat. Procurarem donar més detalls.

BALAGUER

:: Servei d'autos ::
La collita :: Registre

— S'anuncia per a aviat l'establiment d'un nou servei d'automòbils entre Artesa de Segre, Balaguer i Lleyda.

— Si natura continua prodigant-nos aquest bé de Déu de temps encertat per al camp, la nostra comarca veurà una collita afalagadora.

— S'ha efectuat un registre a la societat recreativa La Palma, tancada suara, sense que ningú sàpiga el resultat.

— Es fa esperar molt que el ferrocarril de Pallaresa organitzi el servei de càrrega.

TERRASSA

Els concerts de l'Escola Coral

La benemèrita "Escola Choral", que tant ha treballat per l'enaltiment de l'art musical a la nostra ciutat ha organitzat per a la present temporada de primavera una tanda de concerts selectes.

L'historial de l'Escola en aquest sentit és prou conegut de tots d'ençà de la seva constitució, quan el mestre Llongueras, aquell artista catalaníssim, la dirigia encomanant-li tots els neguits del seu temperament inquiet. El temperament d'aquell home transformà l'entitat en un ésser viu i el nom de Terrassa apareixia en totes les manifestacions musicals que se celebraven a Catalunya.

L'Escola Coral d'ençà d'allavors ha passat èpoques de totes menes i en els darrers temps la vida esllanguida que duia feia témer la seva mort definitiva.

En Pecanins, un altre mestre de consciència, ha vingut a substituir a En Llongueras, procurant que l'obra de l'"Escola" no es perdés i pogués arribar al grau de maduresa que havia assolit. Les temptatives fetes han estat moltes i avui modestament ofereix al públic de Terrassa un nou esforç, procurant d'aquesta manera atreure's aquella massa de devots que en totes les manifestacions artístiques acompanyaven a l'Escola Coral.

Si la temptativa assoleix l'èxit que és d'esperar, podem assegurar que el retorn a les glòries passades serà un fet i almenys ja que no tenim una Associació de Música podríem tenir una bona entitat, que omplís el seu buit

Els concerts anunciats sòn tres, dels quals un ja s'ha celebrat; el que anava a càrrec de la excellent cantatriu Na Mercè Plantada, la pianista Josefina Serra i el mestre Lamote de Grignon, tots els quals assoliren un èxit ben envejable.

Per diumenge vinent els alumnes de l'Escola Municipal de Música donaran un altre concert. L'agrupament aquest és el primer assaig seriós que es fa a Terrassa per a la constitució d'una orquestra que pugui dedicar-se honradament a la música de Càmera.

I, finalment, s'encarrega de la vetllada del dia 11 la benemèrita Escola Coral.

Es d'esperar que el públic es faci càrrec de la importància de tal esforç i presti tot el seu ajut a l'obra lloable de l'Escola Coral.

CASTELLO D'EMPURIES

Casori

Dissabte passat, a migdia, se celebrà a l'altar major de la Catedral, d'aquesta vila, l'enllaç de la distingida senyoreta Maria Lluisa Fages de Climent amb el conegut comerciant senyor Josep Maria d'Argila i de Batlle. Foren testimonis, per part del nuvi, els senyors Lluis d'Argila i doctor Francesc Soler, i per part de la núvia els senyors Ramon Bassols i Josep Maria Fages.

L'acte resultà molt lluït, essent un veritable dia de festa per a Castelló d'Empúries.

Acabat el banquet a la casa pairal de la núvia, els nous esposos sortiren de viatge.

Els desitgem llargs anys de felicitat i donem l'enhorabona a les seves famílies, especialment al nostre amic el poeta En C. Fages de Climent, germà de la núvia.

MOLLERUSA

Exposició :: El temps :: Diverses noves

El diumenge de Pasqua tingué lloc la solemne inauguració, al Collegi de les Germanes Carmelites, de l'Exposició de treballs de les alumnes.

L'acte resultà molt brillant, ja que se celebrà amb l'assistència de les autoritats i prestigiosos personalitats de la vila.

L'Exposició estava instal·lada en dues classes, les més espaioses del Collegi.

Sobresurten dels treballs exposats al Saló de pintura i dibuix uns admirables tapissos representant passatges bíblics i evangèlics i un artístic penó per a l'Associació de Filles de Maria, fet per distingides senyoretes de l'Associació.

Una rica col·lecció de dibuixos al natural es destaquen per la perfecció i gust amb què estan fets, el mateix que uns quadros de Sants que atreuen poderosament l'atenció.

En totes les seccions, labors i treballs manuals de matèries d'estudi, hi brilla un gust exquisit.

Les professores del prestigiós Collegi han rebut moltes i ben justes felicitacions per la bella labor escolar, artística i educativa que representa l'Exposició inaugurada.

— El temps és espléndid i ben favorable a les collites, que prometen ésser excellents.

— Es troba a la nostra vila la distingida senyora Na Felissa Graus de Cabanyó.

REUS

Notícies d'actualitat

La festa de Sant Jordi fou solemnitzada en misses a l'ermita de Nostra Dona del Roser, on acudiren estols de jovent en nombre molt considerable.

— L'Associació de Concerts ha celebrat el seu XV acte del III curs que amb un concert a càrrec del notable violinista En Francesc Costa, acompanyat al piano per N'Alexandre Vilalta, els quals han executat un selecte programa format per composicions de Beethoven, Franck, Bach etc., escoltant molts aplaudiments a l'acabament de cada peça, sortint molt complagut el distingit públic que anà a sentir els dos notables músics catalans.

— L'Ajuntament celebrà sessió extraordinària, en la qual foren nomenats els regidors senyors Segimon i Fernández per formar part de la Junta del Cens.

— La secció de Literatura del Centre de Lectura organitzà una conferència, a càrrec del reverend mossèn Antoni Mas, de Barcelona, el qual dissertà sobre "Ramon Llull".

— Els dies de visita a la presó acuden infinitat de persones, per tal d'encaixar la mà dels empresonats, els distingits senyors Ramon Vidiella, Pere Barrufet i Francesc Cavallé, al qual lloc continuen per un procés que els segueix l'autoritat militar.

VILAFRANCA DEL PENEDES

Concert

El programa que desgranarà avui al Casino Unió Comercial la senyoreta Maria Josepa Regnard, acompanyada al piano per N'Anna Aymat, i l'Esbart Coral "Catalunya Nova" és aquest:

Primera part (senyoretes Regnard, cant; i Aymat, piano): "Margoton", Perilhou; "No, jo no ho crec pas", Wecherlin; "L'amor de les roses", Franck; "No et duc rencor", Schumann; "El fill de les muses" i "Amor sense sepòs", Schubert; "Cançó d'amor", Brahms.

Segona part (Esbart Coral, tres seccions): "L'heren Riera", Camelias; "Les fulles seques", Morera; "La missa primera", Morera; "Melangia", Lambert; "Jany", Lamote de Grignon; "Cançó de taverna", Apelles Mestres; "Oh, quin bon eco", R. Lassus; "La sardana de les monges", Morera

Tercera part (senyoretes Regnard i Aymat): "Quan jo ja seré mort", Borguñó; "Momet", Apelles Mestres; "Marina", Romeu; "Cançó-vora", Salvat; "Pintar el jardí", Buxó; "Hebe, un matí" (estrena), Goig; "El que et daria", Morera.

Promet esser força concorregut.

TARRAGONA

Estadística :-: Professió religiosa

Altres noves

Durant el mes passat de març s'han registrat en aquesta provincia 746 naixements i 622 defuncions, corresponent a la capital una natalitat de 1'80 per 1.000 habitants i una mortalitat de 1'54, i a la provincia 1'90 i 1'59, respectivament.

— Diumenge passat morí després de grans sofriments, el nostre benvolgut compatrici N'Angel Bru i Balart.

— Va ésser aquí la notable violinista Na Pepeta Diéguez, per tal de donar l'interessant concert organitzat per la nostra Societat Filharmònica.

— Al beateri de Sant Domènec se celebrarà dimecres, a les deu, la professió religiosa de la senyoreta Pilar Badia Gruas, filla de Barcelona, essent apadrinada pels seus pares.

En l'ofici solemne hi predicarà el superior dels Dominicans de Barcelona, fra Narcis Salazar.

— A la sortida del pas a nivell de la plaça d'Olózaga, la màquina que arrossega els vagons fins el moll va topar amb un camió carregat de sofre, rebent aquest importants desperfecte, i enderrocant, a la caiguda, part de la barana del carrer de Mar.

No hi ha hagut desgràcies personals.

— A l'oficina d'Estadística municipal s'han començat els treballs preliminars per a la confecció del nou cens electoral.

— La Comissió municipal de Cultura s'ha constituït en sessió permanent, per tal de donar els darrers cops de mà a l'organització de la Festa de l'arbre, que se celebrarà aviat a la nostra platja de la Rabassada.

— L'alcalde, senyor Mariné, ha delegat el regidor En Manuel Capell perquè presideixi la Festa de l'arbre.

— Al magatrem d'olis que el senyor Manuel Pedrol té establert al carrer de Sant Miquel es començà de calar foc, acudint tot seguit els bombers, que l'apagaren en pocs minuts.

— Han tornat ja de Madrid els representants del Sindicat d'Exportadors de Vins, senyors Aiguadé i Catxot, de Reus, i els senyors Arnabat, López i Gil Vernet, d'aquesta plaça, després d'haver concorregut a l'Assemblea general d'Exportadors d'Espanya.

— La policia ha detingut a Maria Guinyes Navarro, sense domicili conegut, la qual es dedicava a vendre joies falses. Ha ingressat a la presó, a disposició del jutjat.

— Al poble de La Figuera s'ha comès un assassinat, essent la víctima Maria Cubells Vidal, i l'agressor, que és germà polític d'aquella, s'anomena Ramon Pedreny Vidal, de 54 anys, havent estat agafat per la guàrdia civil del poble de Lloà. A sobre seu se li trobà un gros ganivet, que resultà ésser l'arma mateixa amb què havia comès el crim, i amb la qual tractà de suicidar-se, inferint-se ferides lleus al coll i al ventre.

La muller de l'assassí, Teresa Cubells Vidal, també ha estat agafada, havent ingressat tots dos a la presó, a disposició del jutge de primera instància.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Notícies: diverses

La jornada de diumenge ha estat ben adversa per a l'Ateneu Esportiu. Mentre era batut a Figueres per 3 gols a 1, jugant amb l'Unió Esportiva, el seu reserva era derrotat aquí pel F. C. Sarrianenc, que li marcà 2 gols a 0.

Guixols Esport ha vençut netament el F. C. Cassà, per 4 gols a 1.

— Diumenge la companyia d'automòbils Companyia Ribot, Font i Artigas, inaugurà un nou servei entre aquesta ciutat i Figueres, passant per Torroella, La Escala i Vilademat.

— Avencen ràpidament les obres d'urbanització del planell de L'Agaris i Punta prima. Les carreteres i gran explanada es van acusant i arrodonint, i, per altra part, els xalets en construcció estan molt adelantats.

Heu's aquí que Sant Pol aquest any oferirà ja un bell aspecte als seus visitants i no cal dir que aqueconcentraran aquí tota l'atenció dels lla platja i els Banys de Sant Telm iorasters que arribin, que aquest any, segons notícies, seran en nombre respectable i crescut.

— Hom diu que els RR PP. del Cor de Maria, que tenen la llur comunitat al carrer de Maragall, deixaran aviat la nostra ciutat, per establir-se definitivament a Girona, on han adquirit terrenys propis per construir-hi un convent.

EL LECTOR DIU...

LLUENTOT LLUENTINAT

Al Sr. Pompeu Fabra

Nosaltres som els mateixos que des d'aquesta secció contraposàrem, fa pocs dies, el mot lluentina al mot llustri proposat per l'infatigable depurador de la nostra llengua, al qual va adreçada molt especialment la nostra replica.

En la conversa filològica de diumenge passat és proposat un altre mot emprat a Mallorca (confessem sincerament que ho ignoràvem) per designar en català el mot espanyol "lentejuela". Ens referim a la paraula "lluentó".

Nosaltres, si abans de conèixer el mot lluentina haguéssim hagut esment de la denominació lluentó, confessem que l'hauríem acceptada, car tot ho hauríem preferit abans d'emprar la paraula anticuela. Però si haguéssim vingut emprant el mot lluentó i se'ns hagués estat indicat el de lluentina, la nostra preferència s'hauria decantat per aquest darrer.

Raons? Per semblar-nos una paraula que sona millor fonèticament i a més a més perquè posades a la pràctica totes dues denominacions, la de la nostra preferència no dona lloc a cap dubte, cosa que no creiem pugui dir-se del mot emprat a Mallorca. En dir "lluentó", que fonèticament té la mateixa pronúncia que la que hom dòna a un objecte que llua (hom diu la lluentor de l'aigua, la lluentor d'un metall, etcètera, etcètera) pot haver-hi lloc a confusions. Se'ns podrà fer present que aquest qualificatiu és quelcom defectuós, que potser fora millor emprar sempre el mot "lluisor" però el mot "lluentor", no havent estat encara totalment rebutjat, entenem que sempre podrà existir la confusió adés esmentada.

Existint doncs el mot "lluentina", avui dia força generalitzat comercialment arreu de Catalunya, nosaltres hi havem fet modestament tot quant havem sabut i no oferint cap mena de dubte, ja que precisa ben clarament la paraula espanyola "lentejuela" i no donant lloc a confusions, nosaltres sempre el preferiríem a "lluentó".

No gens menys, nosaltres sempre acceptarem el mot que el poble prefereixi, però mentre esperem que això arribi, ens hem permès novament d'insistir i exposar el nostre parer.

Uns mercers

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

EL GENERAL PRIMO DE RIVERA HA DIRIGIT UNA CIRCULAR ALS GOVERNADORS CIVILS ADVERTINT-LOS QUE HAN D'INVITAR ELS CIUTADANS A INSCRIURE'S AL NOU PARTIT DE LA "UNION PATRIOTICA" PATROCINAT PEL DIRECTORI, QUE VOL QUE LES VINENTS ELECCIONS SIGUIN L'EXPRESSIO AUTENTICA DE LA VOLUNTAT DEL PAIS

UNA CIRCULAR DEL PRESIDENT DEL DIRECTORI

Madrid, 29.—El general Primo de Rivera ha dirigit als governadors civils i delegats governatius la següent circular:

"La promulgació del reial decret, del 10 del corrent, que ordena la formació del cens electoral preparatori del recte i garantitzat exercici d'aquesta funció, marca el moment d'organitzar-les agrupacions polítiques que es disposin en el seu dia a sollicitar els sufragis dels ciutadans, tant per vigilar l'exactitud i puresa del cens, com per donar a conèixer el contingut de llur ideari i llur programa, cosa que, dintre l'estat d'excepció constitucional que les circumstàncies aconsellen mantenir encara, podria fer-se, si no es passa el prudent límit de propaganda i defensa de les pròpies idees i crítica doctrinal de les alienes.

El Govern evitarà, pels mitjans al seu abast, que en aquest període històric, potser preconstituient, que es va desenrotllant sense convulsions ni trastorns, es facin per la ploma ni per la paraula campanyes d'agitació i alarma, que en res benifiquen el país ni la veritable llibertat.

El Directori, que per part seva afegeix, com natural epíleg de la seva obra, que es formi un gran partit, no es reservarà per aquesta labor avantatge ni privilegi que no atorgui a l'actuació dels altres.

A la Unió Patriòtica, a que el Directori jutja indispensable donar ànima perquè els elements apolítics del país que per descoratjament o desconfiança de la política, tal com es venia exercint, pels que eren oposats, no estaven conformes amb els procediments i programes dels partits que existien, s'agrupin i organitzin, caben tots els que tinguin principis fonamentals de la Constitució de 1876 i estiguin disposats a perfeccionar i consolidar l'obra iniciada pel Directori de saneiament i vigorització del Poder públic, d'activitat i impersonalisme burocràtic i promptitud i independència de la justícia, d'economia en les despeses, de refore en els ingressos, d'atenció als interessos econòmics del país, i no fora esment del vitalíssim problema del Marroc, perquè és punt la solució del qual entenem que ens correspon cercar per tots els mitjans abans d'abandonar el nostre lloc.

Serà inútil precisar bé que no es tracta que aquest partit sigui personal del Directori, ni menys del seu president, que tots els que integren el Govern desitgen sincerament, quan arribi el moment propici i patriòtic, pròxim o llunyà, de cessar en llurs actuals funcions, reintegrar-se a llurs peculiars tasques sense conservar amb la política que circumstancialment han vingut exercint llur ni tenir-ne que a ella els uneixi.

Així, doncs, han de tenir ben entès les autoritats governatives que ningú que pertanyi al Directori o sigui funcionari seu ha d'imprimir personalitat a la política ni sap que ha de representar la Unió Patriòtica, i que el bell ideal seria que en les primeres Corts que el país elegeixi les forces del nou partit ocupessin una forta majoria sortida dels comicis i fundada en la voluntat ciutadana per l'exercici del vot pur i independent, i no figurant en ella ningú o els menys possible funcionaris amb caràcter militar estem intervenint en aquest període especial.

No d'altra manera, sense exclusions ni preferències per a esquerres o dretes, podria actuar-se en representació de l'exèrcit i de la marina, i amb autoritat emanada del poder reial, puix aquest poder i aquelles institucions careixen d'altra significació política que l'obligada per acatament a la Constitució, que si en part està en suspens, ho està per l'exercici de facultat que la mateixa concedeix

Davant d'aquesta neutralitat jurídica i per a una labor de saneiament i reorganització s'han unit totes les voluntats i s'ha fet el sacrifici de tots els criteris, que és en suma el que per prosseguir-la i afermar-la podem oposar als ciutadans, que temps i ocasió tindran després de matisar els òrgans que altres afanys substituexin en importància i urgència als de mantenir la unitat nacional l'ordre social, la puresa política i el riger administratiu i econòmic

Correspon, per tant, que els governadors civils i els delegats governatius emparin per igual l'actuació dels ciutadans que es disposin a ésser factors de la política futura, prescindint en absolut de les antigües organitzacions, estimulant a sortir del retraiment als polítics i admetent el concurs dels que sòn o foren polítics, però no sota l'etiqueta del seu partit, sinó per ells mateixos i amb una nova manera d'actuar, estant disposats a reforçrfi la força de la pública opinió, i no en organitzacions caciquils de poder arbitrari a la guisa antiga.

El Director, doncs, no té ni tindrà candidats. Desitja que de cada nucli organitzat, local o provincial, surtin els homes que, merexent-ho, han d'aspirar a representar els seus ciutadans.

El contacte amb les nombroses comissions que de provincies han vingut a exposar llurs aspiracions ens ha convençut del grau i capacitat de ciutadania que vivia amagada, silenciosa i desesperançada en el poble espanyol, força molt aprofitable per al ressorgiment nacional, que sense aquesta, sense l'apellació i concurrència d'aquests elements, hauria quedat en noble i fracassat intent.

Per això, la part més sòlida i important de la tasca del Directori, que ningú pot pensar-se etern en el poder, comença ara amb la preparació de l'organe sà i vigorós que ha de substituir-lo i amb l'ajut i estímul que aquesta creació i desenrotllament ha de proporcionar-li, convençut de servir així la voluntat i conveniència nacional.

Mentrestant el país dóna senyals d'opinió i vida, i s'organitza politicament, a nosaltres ens correspon aprofitar el temps en benefici seu, desenrotllant i resolent el problema del Marroc, incrementant el desenrotllament comercial, agrícola i industrial per tractats i mesures de justificada protecció, implantant sòlidament el crèdit agrícola, ja en ponència, resolent l'inveterat i enverinat problema de la propietat, recollint els fruits de la discussió ferroviària, per donar-li forma estatutària, formant un pressupost amb normes d'austeritat en les despeses i clares i eficaces en els ingressos, reorganitzant l'exèrcit i la marina, en forma que l'economia no perjudiqui l'eficiència, i altres assumptes que van essent estudiats i constituexen el pesat bagatge heretat de temps d'inactivitat.

La Unió Patriòtica no ha d'ésser ni l'acció ciutadana ni la unió monàrquica, ni cap dels partits existents, per estimables que siguin el seu esperit i propòsit. Es organització nova en la qual caben i seran acollides, amb gust, totes les persones honorables i de bona voluntat, disposades a actuar en política dintre la Constitució, prescindint d'organismes a la vella usança que posàren en mans i al servei del caciquisme tots els resorts i força que, com a representació legítima del poder públic, correspon manejar a les autoritats inspirades en el compliment de les lleis.

Procedeix, doncs, que els senyors governadors, mitjançant els delegats governatius, invitin els ciutadans a organitzar el nou partit, a constituir les juntes locals i provincials i designar les comissions que han de vigilar les inscripcions en el cens, vetllant perquè aquest sigui legítima expressió del dret electoral.

En el seu dia, d'aquí a uns quants mesos, quan l'instrument sigui fort, la recíproca estimació i concepte dels ciutadans amb mereixi que hom d'ésser els candidats a representar-los als Ajuntaments, Diputacions i Corts, i aquests sollicitaran i obtindran els sufragis, sense altre ajut que el de llur arrelament en l'opinió, contra el qual res valdran recursos i pressions.

A Madrid es formarà el Consell Nacional d'Unió Patriòtica, que centrarà l'organització i estadística, però com que es tracta d'un partit que neix sota l'empar oficial i normes que dicta el Poder públic convençut que detut d'aquesta organització i d'aquest òrgan, el país podrà justificar-se com cosa nova i heterodoxa en política, però és un servei més que se li ret.

La direcció residirà al ministeri de la Governació per delegació del Directori i quedarà encomanada especialment a un dels seus vocals.

Res obliga ni aconsella tan sols formular previ programa, que bé es deduexix ja de l'actuació del Directori, política d'ordre i economia, de justícia, de propulsió del treball, de disciplina militar i social, de protecció a la riquesa nacional, de normalització i eficàcia dels serveis públics. En aquests i en altres molts punts, que no és certament el més urgent portar-los a la legislació sense abans haver fet possible la salvació del país per un llarg període de eficàcia i conducta.

El Directori entén que amb l'apuntat n'hi ha prou per depurar les idees que el guiin i espera sols, ja que els ciutadans amb altesa de mires i sense doctrinarismes ni passions, sàpiguen complir amb llurs drets."

El doble assassinat i robatori de l'exprés d'Andalusia

COMPLICATS DETINGUTS A CIUDAD REAL

Madrid, 29. — A dos quarts d'una de la tarda foren rebuts els periodistes a Capitania general pel cap de justícia militar, senyor Hernández Rodas.

Aquest ha començat manifestant que encara anit assegurà que el sumari estava ja terminat, ha sofert un ajornament per les detencions practicades ahir a Ciudad Real de tres individus que apareixen com encobridors de Francesc de Déu Piqueras.

Són aquests: L'amo de la fonda i dos criats seus.

Amb tota urgència s'han lliurat les ordres perquè aquests dos subjectes siguin trasladats a Madrid, podent-se assegurar que aquesta nit o demà a primera hora arribaran.

Des de l'estació seran conduits a la presó.

Se l'ha tornat a interrogar sobre els últims detinguts i la situació d'aquests.

Ha manifestat que, com ja s'havia dit anit passada, són persones que sabia que prengueren part amb els encartats en algunes plans no realitzats de delictes similars als de l'assassinat de l'exprés d'Andalusia.

Se li ha detingut per la responsabilitat que poguessin haver contret.

Es evident que no tenen res que veure amb el fet d'autos, i si el jutge ho creu oportú, seràs jutjarà en una segona sumària.

Això serà estudiat amb tot deteniment per semblar lògic que la culpa que recaigui sobre les persones que per llur voluntat no han volgut prendre part en el delicte sigui més atenuada.

EL TRASLLAT DELS DETINGUTS

Anit passada, a les nou, amb tota classe de precaucions, foren trasladats a la Presó Model tots els detinguts que estaven a la Direcció General de Seguretat.

L'ENTERRAMENT DE TERUEL

Els Germans de la Pau i Caritat s'encarregaren ahir d'enterrar el sumrda Antoni Teruel.

En fou la benaventurada la fossa comú del cementiri de l'Est.

DILIGENCIES

El jutjat militar es trasladarà aquesta tarda a la Presó Cel·lular per assistir a la celebració d'un acarament en el qual s'espera que quedi aclarit un punt d'interès grandíssim per al sumari.

EL JUTJAT DE CORDOVA

Lunde ha manifestat el senyor Hernández Rodas que encara no han arribat les actuacions realitzades pel jutjat de Cordova.

Aquestes s'esperen d'un moment a l'altre.

RELACIO DELS FETS

Un periodista ha tornat a preguntar si el tribunal militar informarà a la premsa una versió oficial dels fets.

El senyor Hernández Rodas ha contestat que creia oportú fer aquesta relació, ja que al Consell de Guerra es donarà lectura de tot l'apuntament, i que a son temps es podrà jutjar que queden relatats els fets amb tota claredat.

EL CONSELL DE GUERRA

També ha dit que és inexacte tot el que es digui sobre la constitució del Consell de Guerra, ja que els senyors que el compondran, fins 24 hores de la seva constitució, no seran nomenats.

ELS MAURINS RECTIFIQUEN

En nom del partit maurista s'ha dirigit el senyor Salcedo a alguns periòdics rectificant la notícia publicada, de què Honori Sánchez Molina fou candidat maurista en unes eleccions per Madrid.

QUANTITAS RECOBRADES

Sànchez Navarrete donà un sobre gros a un cambrer del Cercle Militar perquè li guardés i per evitar qualsevol curiositat al damunt hi posà la signatura.

El sobre contenia dos títols de la Deuda Perpètua 4 per 100 Exterior, un de 500 pessetes i un altre de 1.500 i amortitzable 5 per 100 amb els cupons del 90 al 120.

A més a més s'ha trobat un bitllet de 500 pessetes, 81 de 100, 14 de 50, 119 de 25, set monedes d'or de 20 pesetes

...ana, 16 de 10 pesos de la ...tetza república i 10 mone... d'or de Cuba, a casa de la bugadera.

També es trobaren al seu poder les lletres lliurades per Navarrete per garantitzar els préstecs rebuts d'Honori. A totes la signatura d'avalament és falsa, procediment que empren els usurers perquè les víctimes seves tinguin de pagar-les, o caure, altrement, en delicte d'estafa.

Aquestes lletres són de 3.000, 1.250, 1.200 i 175 pessetes. La data del venciment estava en blanc.

LES DEFENSES DELS PROCESSATS

La família de Navarrete ha tornat a deamnar al comandant d'infanteria senyor Aureli Motilla que s'encarregui de la defensa de l'oficial de Correus. Donday ha designat el senyor Narcís Boixader.

Honori Sànchez, la seva germana, Francesc Piqueras i la bugadera, encara no han nomenat defensor.

UN ALTRE COMPLICAT

Còrdova, 29.—S'ignora la intervenció que hagi pogut tenir en el fet el detingut Delius, però se sap del cert que la seva detenció ha estat ordenada en vista de les declaracions d'altres processats.

El Comissari senyor Herrera s'ha negat a manifestar res als periodistes, per la reserva amb què es porten les actuacions judicials i per les responsabilitats que per a ell es puguin derivar.

Se sap, sense que quedi el menor dubte, que Delius és el reclamat pel Director general d'ordre públic.

Està incomunicat a la Comissaria. No duia armes i se li trobaren 125 pessetes.

A la Comissaria va fer dirigir a tres amics seus de Madrid participant-los la seva detenció. Aquests telegrames foren intervinguts pel comissari.

L'ESTAT D'ANIM DELS DETINGUTS

Madrid, 29.—Els detinguts Donday, Navarrete, Honori i Piqueras es troben molt més abatuts des que han ingressat a la presó, fins a l'extrem que des d'anit fins a aquesta tarda només han pres una mica de café amb llet.

Així com a la Direcció general de Seguretat alguns cops conversaven amb els empleats que els guardaven, ara s'han tancat en el mejor mutisme, romanent durant diverses hores amb la barba estintolada a les mans, mirant fixament el sòl.

Els detinguts ocupen quatre celles de la planta baixa de la tercera galeria, que és la darrera que comunica directament amb la capella dels reus.

Com a detall curiós citarem que a aquesta capella es guarda encara el reclinatori que usà Higínia Balaguer, la darrera persona que ha estat executada al patíbul de Madrid, fa uns trenta cinc anys, romanent al reclinatori tot el temps que estigué a la capella.

SEMBLA QUE FOU NAVARRETE EL QUE MATA L'ORS

Avui s'ha personat el jutge militar a la presó per celebrar un acarament entre Sànchez Navarrete i Piqueras. La finalitat era la de determinar amb exactitud la intervenció dels criminals en la mort de l'ambulant Ors i indagar qui dels tres havia fet contra ell el segon dispar que fou el que li causà la mort.

Encara que sobre el resultat d'aquest acarament es guarda una gran reserva, es pot creure que fou Sànchez Navarrete el qui disparà contra Ors mentre aquest lluitava amb els altres dos criminals. Reconstituint l'escena, se sap que Ors estava lluitant agafat amb Teruel i Piqueras. Un d'ells procurava reduir-lo a la impotència, mentre Sànchez Navarrete, allargant el braç per damunt de l'esquena del seu còmplice, féu un dispar mortal, decidint així la terrible lluita.

Després de l'acarament, el jutge militar, el fiscal i un pèrit armer conferenciaren a la presó, encarregant al pèrit que emetés dictamen sobre l'arma amb què es causà la mort a Ors. El pèrit lliurarà el seu informe aquesta nit.

DECLARACIO DE CARME ATIENZA

El jutge militar estigué a la presó de dones prenent declaració a Carme Atienza. La diligència fou de bastanta duració i es creu que es precisaren amb tota exactitud alguns extrems que encara no es trobaven definits.

DECLARACIONS DE LA GERMANA D'HONORI

També declarà davant del jutjat la germana d'Honori, Antònia Sànchez Molina, les manifestacions de la qual foren de gros interès en el que es refereix a la participació del seu germà en la preparació del delicte.

DECLARACIO DE LA BUGADERA

Igualment es prengué declaració a la bugadera, a la qual la germana d'Honori donà a guardar el diner que com a producte del crim aquest rebé.

ELS DETINGUTS

Tant els sinistre homes encariats en el procés com les tres dones, estan incomunicats en les seves respectives presons.

Tothom que ha volgut parlar-hi, així com els periodistes, no ho han aconseguit.

S'ha establert un servei de vigilància per la guàrdia civil a l'interior de la presó, entre el cancell d'entrada i l'interior. S'ignora si a l'interior de les galeries es fa igual.

PIQUERES ES EXPLICIT EN LA SEVA DECLARACIO

Ahir tarda se celebrà un acarament entre Honori Sànchez Molina i Francesc de Déu Piqueras.

Sembla que el jutge, senyor Moreno Lizàrraga, interrogà primer a Honori, indicant-li que referís el que sabia del fet.

Llavors Sànchez Molina va fer un relat molt detallat de la forma en què es planejà i desenrotllà, atribuint-se una petita i innocent participació. Quan hagué acabat, el jutge invità a Piqueras a què oposés les raons que tingués, i llavors aquest digué:

—Bé, senyors; això s'ha acabat. Aquest home—continuà, assenyalant a Honori—és un brètol, que ens ha perdut a tots i aquí passarà que morirem tots.

Des d'aquí, Piqueras declarà detallant tot el que és possible de la preparació i execució del doble assassinat i robatori. Només deixà un xic confós el que es refereix a la seva actuació en l'acte material de la mort dels oficials.

NAVARRETE NEGA QUE ELL HAGI MORT A ORS

El jutjat militar es constituí a la presó model a migdia. Celebrà la diligència d'acarament entre Navarrete i Piqueras.

Segons les nostres notícies, Piqueras, en les darreres declaracions, puntualitzà la intervenció que tingué Navarrete en les escenes de violència desenrotllades a l'ambulància i assegurà que Teruel va fer un dispar contra Ors, ferint-lo a la boca. Després, quan l'oficial caigué a terra, vençut pel seu agressor, Sànchez Navarrete se li tirà al damunt, i li féu frec a frec el dispar que li llevà la vida.

Sànchez Navarrete diu:

—Això no és veritat. Jo no duia cap arma ni vaig fer res més que intervenir perquè no es barallessin.

Piqueras insistí en les seves manifestacions, però Navarrete negà, amb tota la seva energia, que ell disparés contra el seu company Ors.

La diligència, per tant, no ha donat resultat.

Navarrete entrà a la cella rendit, anorreat, i es deixà caure del llit, on romangué estés molta estona.

El jutge abandonà la presó cap a les dues de la tarda.

ELS PROCESSATS

Els quatre processats pel crim, estan a la tercera galeria.

No ocupen celles d'incomunicació, encara que estan incomunicats per facilitar la tasca del Jutjat i per la vigilància que sobre ells exerceixen els oficials de presons sigui més eficaç.

Rendits de cansanci, anit passada aconseguiren conciliar el son.

Navarrete fou el primer de despertar-se, que és el que es troba més aixafat.

Els oficials tenen ordre terminant de no parlar amb els processats sobre el succés del coixe correu. Només canvien amb ells les paraules necessàries en ordre al règim de la presó.

TRES ENCOBRIDORS

S'espera a la Presó Model l'arribada dels tres individus detinguts a Ciudad Real com a encobridors de Francesc de Déu Piqueras, però no se sap si arribaran avui o demà.

EL SUMARI INSTRUIT

El sumari instruït pel jutge senyor Moreno Lizàrraga, passa de 300 folis, la qual cosa demostra que no cessa la seva activitat.

HONORI SANCHEZ

Des de que Honori s'assabentà que la seva germana està detinguda, la seva constant preocupació és afirmar que ella és innocent, planyent-se dels disgustos que estarà passant tota la família a causa de la situació actual, deguda a les males companyies que abans havia tingut.

Afirma que és un home molt honrat.

NAVARRETE, MALALT

Anit Sànchez Navarrete se sentí malalt, queixant-se de dolors a tot el cos.

Demanà que el visités un metge.

Avui es feu, i s'acordà que fos trasllatat a la presó perquè ingressés a la informeria.

UNA CARTA DE GOMEZ CARRILLO SOBRE DONDAY

"La Tribuna", que avui inaugura una nova època, dirigida per Ezequiel Enderiz, publica la següent carta:

"Molt amic Enderiz:

Efectivament, vaig conèixer l'altre dia Donday aqu a Pars, per pura casualitat. Qui li ha dit

El que passa és que amb les poques paraules que creuàrem el pressumpte autor assassí dels funcionaris postals i jo, no es pot fer un article periodístic.

"El senyor Donday", "El senyor Gómez Carrillo". Després unes quatre frases trivials i una o dues frases de cortesia.

Ni tan sols prengué l'aperitiu amb nosaltres al Napolità, i això que hi havia més dones elegants que mai.

Polser per això no acceptà. El cert és que no arribàrem a seure junts, i no ens ocupàrem més del nou presentat.

El que ha estat la nostra sorpresa, com passa sempre en aquests casos, ho diu el fet que Antonet Estrada, l'aristòcrata cubà que ens el presentà, està com boig.

—Com és possible que jo hagi arribat a presentar un assassí i no creguin que jo?...

Marous Niccoli, un altre amic de la premsa italiana i antifeixista, el tranquil·litzà de seguida:

—Per Déu, home; no s'apuri! Jo no he estat amic de Mussolini? Això és el que vostè pot dir de Donday.

Em semblà un noi agradable. Parla bé el francès. Qualcom afeminat, sí; però a París l'afeminat és un tipus vulgar.

Un amic de totes les hores i de cada dia.

Li envía una abraçada.

Gómez Carrillo."

ELS TRES ENCOBRIDORS DE PIQUERAS

Avui han arribat a Madrid els tres detinguts a Ciudad Real com a encobridors de Piqueras.

Sembla que un es diu Deza. Ha negat que s'apoderés de la part que pertanyia en el repartiment a Francesc Piqueras. Aquest afirmà que acceptà les primeres 3.500 pessetes que li lliurà Teruel. Donday i Navarrete afirmen que prengué aquesta participació.

COMPLICACIONS

Es possible que de l'actual procés se'n derivin d'altres. Com que el judici sumaríssim es caracteritza per la brevetat, no serà possible arribar sinó al motiu principal de l'assumpte.

Segons les nostres notícies, les derivacions es refereixen a plans anteriors al robatori de l'exprés. No obstant, estan encartades algunes persones.

MES DILIGENCIES DEL JUTJAT

Aquesta tarda s'han realitzat pel Jutjat altres diligències importants: una d'elles és un acarament entre Navarrete i Piqueras. Una altra ha estat el reconeixement pericial de les armes de fos que portava cada un dels assaltants, quedant el jutjat molt satisfet d'aquestes diligències. La de les armes cal tenir en compte que està relacionada amb les diligències practicades a Còrdova, car allà es troben els projectils trobats al cotxe-correu i fins que arribin a Madrid no es podrà conèixer bé.

ELS VOCALS QUE HAN DE COMPONDRE EL CONSELL DE GUERRA

El comandant senyor Rodas ha demanat als periodistes que no es digui res sobre els vocals que han de compandre el Consell de Guerra, per la raó que per al seu nomenament se segueix un rigorós torn i podria ocórrer que els que se suposa que puguin ésser nomenats tinguessin de formar un altre Consell en el cas que sorgessin altres judicis en la seva intervenció.

ALTRES DECLARACIONS DEL SENYOR RODAS

El comandant defugí les preguntes sobre qui disparà a Ors. Referint-se a la detenció de Delius, assegurà que no tenia cap relació amb el crim; podria estar complicat en un altre delicte, en el qual intervindrà la jurisdicció civil.

LA CELEBRACIO DEL CONSELL DE GUERRA

La celebració del Consell de Guerra depèn del moment en què el sumari s'elevi a plenari, del temps que el tingui per al seu estudi l'auditor i del que es concedeixi a les defenses, car si bé el Codi de Justícia Militar disposa que per preparar la defensa es concediran tres hores, no diu concretament si es refereix a tots en conjunt o a cada un dels defensors.

Es calcula que el Consell es constituirà a darrers de setmana o principis de l'altra.

També s'ha de tenir en compte que aquests plans ha de disposar-los el capità general, sense oblidar tampoc que com que això no és un procés d'índol militar, pot concedir-se una major amplitut en les prescripcions del Codi.

El Consell del Directori

Madrid, 27. — El Consell del Directori, presidit pel marquès de Magaz, s'ha dedicat a l'estudi d'un projecte de reglamnnt per a les gratificacions, dietes, emoluments per comissions, etc.

El centenari d'En Pi i Margall

Madrid, 27. — A les nou del matí s'ha efectuat l'acte de descobrir la làpida d'En Pi i Margall, que rotula el segon tros de la Granvia.

L'acte ha estat senzillíssim i molt breu, limitant-se a descobrir la làpida pel senyor Quiñones, sense fer-se cap discurs ni fer-se la menor manifestació.

La concurrència tampoc era nombrosa, sens dubte per ésser massa de jorn.

Entre els concurrents ha havien la Directiva del Cercle Federal, el fill d'En Pi i Margall, senyor Joaquim; dos fills d'En Nicolau Salmeron, l'ex-diputat senyor Hilari Ayuso, els nois i noies del Collegi Instructiu Republicà dels districtes de l'Hospital i Congrés, i uns centenars de correligionaris.

Terminat l'acte tots han desfilat davant la làpida.

A l'Escola Nova, a les set del vespre, ha tingut lloc la inauguració del cicle de conferències en commemoració del Centenari d'En Pi i Margall.

El president, senyor Jara, ha pronunciat un breu discurs explicant els motius que ha tingut l'Escola per organitzar aquestes conferències, manifestant que la tasca de l'entitat que presideix està inspirada del gran Pi i Margall. Després fa ús de la paraula l'ex-diputat i eminent catedràtic Manuel Hilari Ayuso, el qual fa un brillant estudi de Pi i Margall com a polític; diu que les doctrines d'aquest gran home es conserven vives davant dels problemes actuals. Tots foren molt aplaudits.

L'afer del Banc de Castella

Madrid, 29. — Oportunament vam donar compte d'haver-se presentat davant la Sala Segona del Suprem escrits de súplica per les parts querellants contra l'aute que dictà l'esmentada Sala reformant el del Jutjat instructor de Madrid i pel qual es deixà sense efecte el processament dels consellers del Banc de Castella Julià Olivares, Josep Maria de Semprun i Prubo, Lluís Sànchez Cuervo i Ramon Fernàndez Hontória, i subsistent el processament contra N'Hipòlit Lozano i N'Alvar López, comte del Moral de Calatrava, director i president, respectivament, del Banc i el seu Consell d'Administració.

La Sala Segona, en recent resolució, ha establer que essent i estant executoriat l'aute que disposà desprocessar, ja que es tramità com a recurs de súplica amb coneixement dels querellants, i, a més a més, no aportant-se elements nous que puguin fer canviar el criteri del Tribunal sobre aquella resolució, l'aute de què se suplica declara no haver-hi lloc a la súplica imposant les costes als querellants.

El jutge especial ha posat diferents despatxos als interventors judicials del Banc de Castella per tal d'esbrinar si quan es lliuraren els corresponents xecs objecte de les querelles els respectius lliuradors no tenien provisió de cabals.

La representació del comte del Moral de Calatrava ha presentat un escrit de reforma contra l'aute que el declarà processat.

Se substanciarà el recurs i el Jutjat resoldrà respecte de la petició.

M. Albert Thomas a Madrid

Madrid, 29. — Aquest matí, en el sud-exprés, ha arribat a Madrid el ministre francès M. Albert Thomas, director actual de l'oficina internacional del treball.

En l'exercici del seu nou càrrec, M. Albert Thomas, va visitant tots els països que pertanyen a l'organisme internacional del Treball de la Societat de les Nacions per tal de tractar amb llurs Governs de tot el referent a la ratificació de convenis i recomanacions aprovades en les conferències internacionals del treball.

L'actual viatge precedeix immediatament a la celebració de la quarta conferència internacional, que es reunirà a Ginebra d'aquí a sis mesos.

Ha visitat, amb el president del Directori, l'Institut d'Invàlids.

M. Albert Thomas romandrà a Madrid tres setmanes.

Disposicions de "La Gaceta"

Madrid, 29.—Entre altres, la Gaseta publica una R. O. de Fomont derogant l'apartat sisè de la Reial ordre d'11 d'octubre de 1921, i en substitució de ço que disposava, autoritzant les companyies de ferrocarrils per tal d'ampliar en un 50 per cent els terminis reglamentaris d'expedició, transport, transmissió i lliurament de les mercaderies i disposant que subsisteixin les excepcions d'ampliació atorgades fins a la data en favor de determinades mercaderies.

També publica un avís anunciant que l'encarregat del consulat d'Espanya a Tunis, participa haver quedat autoritzada l'exportació de tota mena de llanes.

A Cuatro Vientos hi ha una altra desgràcia

Madrid, 29.—Aquesta tarda, a l'aeròdrom de Cuatro Vientos, a una altura d'uns cinquanta metres, ha caigut el caporal d'enginyers i pilot aviador Josep Freijeró, en un aparell Havilland, que ha quedat destroçat. Al cap de poc l'aviador ha mort.

Els viticultors

Madrid, 29. — Ahir es reuní al ministeri de Foment la Junta oficial encarregada de procedir a escoltar les informacions de les entitats de viticultors i alcoholers cridats pel Govern.

La reunió fou absolutament privada, però se sap que hi informà el senyor Santacana, president de la Unió de Viticultors de Catalunya, i, ultra la representació d'aquesta entitat, ostentava la de 200 sindicats, ajuntaments i corporacions de distintes regions d'Espanya.

A continuació informà el senyor Peñuelos, pels destiladors d'alcohol vínic de la Manxa i per últim el senyor Sànchez Vidaorreta, en nom dels fabricants d'alcohol de melassa i de remolatxa.

El senyor Bernard, delegat del ministeri de Foment, presidí la sessió.

El Consell de Guerra contra el comandant del cuirassat "España"

Cartagena, 29. — Ha estat feta pública la sentència del Consell de guerra contra el comandant del cuirassat "España".

El tribunal ha considerat el comandant culpable per negligència, condemnant-lo a 61 dies d'arrest i al pagament d'una forta indemnització per danys i perjudicis.

El Consell Superior de Ferrocarrils

Madrid, 29. — Avui s'ha celebrat sessió sota la presidència del senyor Machinbarrena començant l'examen de la base 11, que es refereix a la distribució dels productes d'explotació, determinant-se en primer lloc que els productes bruts s'aplicaran a satisfer les despeses d'explotació en pensions de retir als seus funcionaris; pagant el servei d'obligacions i càrregues amb els productes líquids s'atorgarà a cada concessionari una preferència del tres per cent del capital desemborsat en accions, preferència que cessarà quan igualin els dos terços del computat al concessionari en fer-se el càlcul de les tarifes.

En l'apartat segon s'assigna a la participació de l'Estat un tant per cent igual respecte del seu capital al que correspon per preferència a cada concessionari.

S'aprova l'apartat cinquè que disposa que el dret de preferència per a l'Estat i per al concessionari només serà aplicable dintre de cada exercici.

Finalment l'apartat sisè és també aprovat i consigna que quan els productes líquids percebuts pel concessionari permetin d'assignar a les accions un dividend que passi pel promig del repartiti en el quinqueni més favorable a la seva gestió, el terç almenys de l'excés s'apliqui a la constitució de reserves fàcilment realitzables.

Futbol

Alcoy, 29.—En el segon partit guanyà el Club Gimnàstic de Tarragona al Real Deportivo, per 4 a 2.

Alacant, 29.—El partit entre l'equip Martinenc, de Barcelona, i el Club Natació d'Alacant, ha acabat guanyant el Martinenc per tres a 2.

Assemblea de minaires

Madrid, 29.—La premsa d'aquesta nit publica una nota oficiosa dient que a iniciativa de la "Societat Hullera Nacional" ha estat organitzada una assemblea de tots els minaires d'Espanya, la reunió preparatòria de la qual es féu dijous passat.

L'Assemblea es reunirà en ple el dia 6 del mes entrant.

Darrera hora

Més detalls de l'assassinat de l'exprés d'Andalusia

SEMBLA QUE NAVARRETE NO FOU QUI MATA L'ORS

Madrid, 29 (rebut a dos quarts de tres de la matinada).—Del reconeixement fet pels mestres armers de les armes dels processats, aquest matí, resulta aclarit qui foren els agressors materials d'Ors, car el de Lozano ja estava aclarit que fou Teruel. Els armers han manifestat que les pistoles de Teruel i Piqueras eren les que estaven descarregades, consultant l'informe de l'autòpsia resulta que les bàles de les seves pistoles corresponen a les ferides que presenta el cadàver d'Ors. La pistola de Sànchez Navarrete estava sense descarregar, de la qual cosa resulta que els únics agressors d'Ors foren Teruel i Piqueras, encara que aquest vulgui carregar a Navarrete tota la seva culpabilitat.

El jutjat, salvant la comparescència dels detinguts a Ciudad Real i Daimiel, com a encubridors, ha acabat les seves actuacions, deixant tots els extrems aclarits. Aquesta tarda, doncs, no ha actuat, dedicant-la a ordenar les actuacions i a preparar el resum. Per de pressa que es vagi no podran passar les actuacions al capità general fins a demà passat.

Les sardanes

LES TRES AUDICIONS DE DIUMENGE, A SARRIA

Les tres audicions de sardanes que tindran lloc diumenge vinent, dia 4 de maig, a Sarrià, a càrrec de la cobla La Principal de Perelada, es donaran segons aquest ordre:

Matí, a les 12, a la plaça d'En Gaspar Ferreres, de Pedralbes, dita també del Rellotge.

Aquesta ballada coincidirà amb la sortida de l'ofici que els devots de Sant Jordi, de Sarrià, celebraran diumenge, a les 10, al Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes, en honor del Sant Patró de Catalunya.

Tarda, a les cinc, a la plaça d'En Prat de la Riba. Ultra la sardana de rams hom ballarà la de les garlandes.

Vespre, a les 10, a l'esmentada plaça.

Una execució a Tarragona avui al matí

Comuniquen de Tarragona que ahir a les cinc de la tarda va entrar en capella Josep Morenete, condemnat a mort per doble parricidi, i el qual serà executat en aquella presó avui a les 11 del matí.

L'Ajuntament i totes les forces vives de Tarragona cursaren telegrames al Directori sollicitant l'indult.

El boixí de Barcelona surt de viatge

Ahir al vespre, a l'estació de França, cridà l'atenció la presència d'un personatge en el qual ens semblà reconèixer el botxí de l'Audiència de Barcelona, Rogeli Pérez; el fet que anés custodiat per una parella de la guàrdia civil, ens ho confirmà. Però estranyava que viatgés en tren de luxe, cosa que no trobàvem del tot natural.

Però després ens assabentàrem que el bitllet que portava l'alludit personatge era una vulgar tercera, i que en lloc de sortir cap a Madrid, directament, anava a Tarragona a executar la sentència recaiguda sobre un parricidi.

El distingit funcionari públic aparentava estar molt satisfet del viatge que emprenia; vestia amb relativa elegància, barret de palla nou i sabates d'un xarol molt brillant. Penjant al braç un guarda-pols, i en un paquet, les eines pròpies de l'ofici.

No cal dir que la notícia del viatge del Rogeli s'escampà ràpidament entre els que sortien amb el correu de València.

CRONICA SOCIAL

LA CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA

Dissabte pasat es reuniren a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis el Vice-president regional de l'Institut Nacional de Previsió, senyor Innocenci Jiménez, i el conseller delegat senyor Josep Maluquer i Salvador, amb una comissió del Patronat Català de Previsió Social, formada pel seu president senyor Albert Bastardas i per dos dels seus vocals senyors Francesc Arjalaguet i Joan Duran Ferrer, i amb el vocal patronal de la Comissió paritària nacional de Previsió, senyor Manuel Sorigué, per tractar d'assumptes pendents, seguint el criteri de la política de previsió d'estudiar en cada regió com en un laboratori neutral per apreciar exactament les peculiaritats de cada problema del país.

En l'esmentada sessió tots els reunits convingueren en la necessitat d'intensificar especialment en els centres de cultura popular la divulgació del règim legal de retirs obrers i sobre tot del sistema de millores que permet al treballador assalariat trobar generosa compensació a les aportacions voluntàries que faci, per rebaixar l'edat de retir, per augmentar la pensió o per a protecció de llur família, quedant amb les mateixes aportacions assegurat per al cas d'invalidesa.

NOVES RELIGIOSES

Quaranta hores: Parròquia de Sant Jaume. Hores d'exposició: de dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

— Cort de Maria: Avui es fa la visita a Nostra Dona de la Canal a a la de Queralt, a l'església dels PP. Caputxins.

— Comunió reparadora: Parròquia de Sant Agustí.

— Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. Torn de la Passió i mort de N. S. J.

APOSTOLAT DE L'ORACIÓ — LES ESCOLES PIES

Església de Sant Antoni Abad (...da de Sant Pau, 60). Avui, dimecres, ... missa dels collegials, a un quart de ... nou començaran els exercicis del mes de maig a honor de Nostra Dona. Continuaran els altres dies feiners, a la dita hora, i els dies festius a les ...

Demà l'Arxiconfraria dels Infants Eucarístics celebrarà la Comunió ... memorativa a les set del matí, i a ... tarda, de set a vuit, es farà l'Hora Santa.

L'Apostolat de l'Oració celebrarà els exercicis del Primer divendres el dia ... de maig, a dos quarts de vuit, amb exposició de S. D. M.

PARROQUIA DE SANTA MARIA DE JESUS DE GRACIA

Avui, dimecres, comencen els exercicis de preparació per al mes de maig.

El mes de Maria el matí serà a les set, i a dos quarts de vuit els dimenges.

A la tarda es farà a les set els dies feiners, i a dos quarts de set els festius.

Els oradors sagrats seran els reverends pares Jacint Tordelespar, Joan Baptista Arquer i Francesc Seges, filis de l'Immaculat Cor de Maria.

PELEGRINACIO A TERRA SANTA I ROMA

Confirmant i ampliant la notícia darrerament publicada, podem dir que l'Excm. i Rdm. Patriarca llatí de Jerusalem, Vis Gran Mestre de l'Orde del Sant Sepulcre, ha acceptat la presidència efectiva de la Pelegrinació als Sants Llocs, que organitzada per l'Orde de Cavallers del Sant Sepulcre, Capítol d'Aragó, sortirà, si Déu vol, d'aquesta ciutat el dia ... del propvinent maig, essent quasi segur que acompanyaran els pelegrins des d'Alexandria a Egipte.

Amb l'objecte que els pelegrins puguin orientar a les llur famílies respectives sobre els llocs on podran rebre correspondència, se'ls ha facilitat uns llistins impresos, en els qual es detallen aquells punts i es donen altres notes d'interès.

Per a consultes a "La Hormiga de Oro", Plaça de Santa Anna, 26, on el secretari ... tots els dies feiners, de sis a set de la tarda.

LA RELIQUIA DE SANT PERE CLAVER

Tots els exercitants, congregants, verdunins i altres devots que vulguin inscriure's a la pelegrinació de l'11 de maig, que sortirà de Barcelona amb tren especial, portant la relíquia del Sant Exercitant, Congregant i Verduní Pere Claver, podran fer-ho a les cases següents:

Llibreria Casulleres, Claris, 15; Claudi Pujol, Foment de Cultura, Roger de Llúria, 15, principal, de sis a vuit de la nit; Foment de Pietat Catalana, Duran i Bas, 11; Josep Llop, Rambla de Catalunya, 59; Benvingut Boleda, Casp, 39, colmado.

A Manresa, les llibreries Vives i Roca

FESTES EN HONOR DE LA VERGE DE LA CISA A PREMIA DE DALT

Per sentència del jutjat de primera instància del partit de Mataró s'ha resolt a favor de l'església de Sant Pere de Premià el litigi que aquesta sostenia relatiu al Santuari de Nostra Dona de la Cisa, motiu pel qual es preparen per a l'1 de maig, que el Santuari serà obert de nou al culte públic catòlic, solemnes festes religioses. Al matí se celebrarà l'august sacrifici de la Missa a l'altar major de la Verge Santíssima, el qual lluirà els seus millors cortinatges i suntuosa illuminació. A les deu del matí, sortin, segons tradicional costum, de la Casa Consistorial les autoritats i altres convidats de la capital i pobles comarcans, es dirigiran al Santuari de la Mare de Déu, on es cantarà un solemne ofici. Acabades les funcions religioses seguiran les de caràcter popular, essent d'esperar, a judicar per la satisfacció i entusiasme que regna des que s'ha propagat al públic la nova de l'obertura, que concorrirà a la Cisa una gran gentada desitjosa de visitar i implorar la protecció de Maria davant de l'antiquíssima imatge que es venera en tan famós Santuari de la costa llevantina.

JOSEP COMERMA VILANOVA

HISTORIA DE LA LITERATURA CATALANA

PERSPECTIVA GEENERAL DE LES LLETRES CATALANES

La Història de la Literatura Catalana es descompon de cinc èpoques, en la forma següent:

I. NAIXEMENT. — Des de l'origen fins al primer trobador català de nom conegut i data certa, Berenguer de Palol (a. 1150). Segles IX.è, X.è, XI.è i part del XII.è i mig XIII.è.

II. CREIXENÇA.—Des de Berenguer de Palol fins a Jaume I "el Conquistador" (a. 1250). Mig segle XII.è i mig XIII.è.

III. PLENITUD.—Des d'"el Conquistador" fins al regnat de Ferran "el Católic" (any 1500). Mig segle XIII.è i tot el XIV.è i XV.è.

IV. DECADENCIA.—Des de Ferran "el Católic" fins a l'oda de l'Aribau (a. 1833). Segles XVI.è, XVII.è i XVIII.è.

V. RENAIXEMENT.—Des de l'Aribau fins els nostres dies. Segles XIX.è i XX.è.

DE VENDA

EDITORIAL POLIGLOTA - PETRITXOL 8

Notes d'Esports

El Campionat peninsular de futbol

El Terrassa es eliminat pel Osasuna, per un gol de penalty, amb tot i haver jugat millor que els seus adversaris

Sant Sebastià, 29. — Aquesta tarda s'ha celebrat el partit de desempat entre l'Osasuna de Pamplona i el Terrassa, amb un temps un xic plujós, la qual cosa ha fet que el públic que anés al camp d'Atocha fos en petit nombre.

A les cinc en punt s'ha començat, tocant la sortida al Terrassa, iniciant un únic avenç sense conseqüències.

Immediatament els de l'Osasuna s'han reunimat, efectuant un atac molt ben dut, que acabà amb un xut d'Urquito, que passà alt.

El Terrassa torna al seu joc, demostrant una bona compenetració en les seves línies, per la qual cosa són obsequiats amb merescuts aplaudiments. L'Osasuna tira un còrner contra els gasteres, que salva molt bé Marcet, i a continuació hi ha un atac molt fort a la mateixa porta, que falla Burgaleta.

El domini de l'Osasuna dura uns deu minuts, produint-se en aquests atacs vegades de veritable compromís per als terrassencs; una d'elles, ha estat una sortida falsa de Marcet, que per indecisió d'Eraso, el qual es trobà sol davant el marc tira la bala fluixa a fora: els visitants en tenen una torta decepció.

El Terrassa torna al seu domini, efectuant un joc molt vistós fins que arriba el final del primer temps sense que s'hagi marcat cap gol.

La segona part comença amb un atac molt fort del Terrassa, pel qual es veuen precisats de fer grans esforços els defensius de l'Osasuna per tal d'evitar que el seu marc sigi foradat. En aquest atac hem vist un xut superb de Canals, que para amb molt d'encert Marta. Una altra ocasió era un gol segur pel Terrassa, mes, ai las!, tampoc ha estat aprofitada.

Es tirat un còrner contra el Terrassa sense conseqüències, però després Rovira incorre en mans dintre l'àrea tècnica quan mancaven uns quinze minuts, per la qual cosa és castigat el Terrassa amb un penalty que el tira Berbera marcant l'únic gol de la tarda, el que serví per donar-los la victòria.

Amb tot, el Terrassa ha tornat als seus atacs lluitant afirrissadament per tal de millorar el resultat, però la sort li era adversa: dues ballades de Canals i Argemí vénen a confirmar-ho, causant decepció a l'equip egarenc. Arriba el final del partit amb el mateix resultat apuntat.

IMPRESSIONS

La partida ha estat jugada a gran ritme i amb un entusiasme grandiós per ambdós bàndols. El Terrassa demostrà més que l'Osasuna, sobretot la segona part, disintgint-se tambe la seva técnica, que ha estat molt aplaudida pel públic.

Lamentem que la seva davanitera s'ha trobat mancada de desastre centre. Cap al final de l'encontre li ha hagut dues bajades lamentables de Canals i Argemí que eren gols segurs.

El Terrassa ha estat batut, però merexia una altra sort; no ha vençut pas el que ha rendit mes joc, sinó el que ha estat guiat per la sort. No vol dir això que l'Osasuna hagi estat malament, car ha efectuat jugades admirables que han valgut llargs aplaudiments, però opinem que pel joc desenrotllat pels egarenes, aquests es mereixien el triomf.

Els defensos i mitjos terrassencs han jugat molt bé, sobre tot Papell, el qual parà continuament i amb molta serenitat els avenços dels navarresos.

Els xicots del Terrassa estan descomsolats d'haver perdut aquesta partida, puix sense pretensions de cap mena, és evident que han estat superiors als seus adversaris, que solament posseeixen un més gran entusiasme, però que cientificament no juguen com els egarenes. Alguns d'aquests, fins ploraven de la mala astrugança que han tingut.

L'arbitratge ana a càrrec del senyor Gaetstuaga, del Collegi de Cantàbria.—F. R.

* * *

Havent perdut aquesta partida, el Terrassa ha estat eliminat del campionat peninsular del Grup B, restant finalista l'Osasuna, el qual haurà de lluitar el partit final d'aquest campionat el vinent diumenge a Sevilla contra l'Acero, de Bilbao.

L'EUROPA A MADRID

Avui, amb el ràpid, sortirà cap a Madrid el primer equip de l'Europa, per tal de jugar dos partits, demà i dijous, contra l'Atlètic Club, al camp de l'Estadi Metropolità.

Els jugadors sortits són: Jaumandreu, Serra, Garrobé, Xavier, Mauricí, Artisus, Pellicer, Alegre, Cros, Olivella, Alcàzar i Alcoriza. Acompanya els jugadors europeistes el senyor Josep Pont, com a delegat del cercle.

EL METEOR, DE PRAGA, A BARCELONA

Com ja avençàrem als nostres lectors en edicions anteriors, dissabte i diumenge podrem admirar el Meteor de Praga, el qual ve per lluitar contra el nostre cercle Unió Esportiva de Sans.

L'equip del Meteor, que acaba d'efectuar una tournée per Europa, sabem que ha sofert en les seves línies importants millores que li han donat excellents resultats i una qualitat molt superior a l'any passat, que ja el pogueren admirar els nostres aficionats.

No dubtem que tant la partida de dissabte com la de diumenge ens proporcionaran dues tardes inmillorables, en les quals podrem presenciar un veritable futbol alhora que dues lluites molt disputades.

NATACIO

PREPARACIO OLIMPICA

A la piscina del C. N. B. se celebraren diumenge al matí les anunciades proves de preparació olímpiques, sota la direcció de l'entrenador senyor Cambet i amb resultats ben apreciables.

Els resultats foren:

100 metres lliure (handicap): Pinillos (batent el seu record d'Espanya), Berdemàs i Perelejordi.

200 metres, braçada de pit: Montaner i Lavilla.

400 metres lliure (handicap): Puig, Domingo i Bastè.

200 metres lliure (handicap) Trueta, Ferrés i Artigas.

Es jugà després un partit de polo molt disputat i interessant de debo, guanyant l'equip de probables al de possibles per 6 gols a 3.

Acabà amb una exhibició de salts a càrrec d'En Tort.

Hi assistí nombrós públic.

HIPISME

ELS RESULTATS TECNICS DE LES CURSES D'ABANS D'AHIR A L'HIPODROM

Davant d'una molt nombrosa i distingida concurrència van continuar diumenge les curses que amb tant d'entusiasme organitza la Societat de Curses de Cavalls.

Heu's ací els resultats tècnics:

Premi Prat, a reclamar 2.000 pessetes, 1.400 metres. Corren dos cavalls, classificant-se: "La Mondaine", c. c., de tres anys, pes 56 quilos, del baró de Velasco, per Higson. Temps, 1' 31" 1 quint a un cos i mig d'"Antilogique", c. c., tres anys, 58 quilos, de J. Bignalet, per Diaz.

Premi Berlière, 2.500 pessetes, 2.100 metres, entre tres cavalls, guanya "Gas conade", c. c., quatre anys, 62 quilos, d'En J. Mata, per Gibert, en 2' 16" 2 quints, a tres cossos de "Jauja", c. c., cinc anys, 62 quilos, de la senyora vidua d'Echainz, per Gonzàlez, tercer a dos cossos, "Ninot", c. c., sis anys, 62 quilos, del baró de Velasco, per Higson. (No collocat "Merabilité".)

Premi Catalunya, 5.000 pessetes, 2.400 metres, entre tres cavalls, guanya "Maruxa", c. a., de cinc anys, 63 quilos, del Regiment de Tetuan, per Lewis, en 2' 40", a quatre cossos de "Solà", c. t., de tres anys, 49 quilos, d'En F. Cadenas", per Rovira, i tercer, "Rocambole".

Premi Barcelona Turf, 2.500 pessetes, 1.600 metres, entre tres cavalls. Guanya "Beaupré", c. c., de tres anys, 60 quilos, de Freixa-Trias-Cortès, per Gibert, en 1' 41" 3 quints, a tres quarts de cavall de "Saràn", c. c., de tres anys, 47 quilos, de V. i M. de la Cruz, per Giménez, essent tercer a sis cossos "Claude", d'En Mata.

Premi Sant Jordi (militar-llisa), 1.250 pessetes, 2.000 metres, entre quatre cavalls, arriba primer "Rose d'Or" c. a., de sis anys, 74 quilos, dels Hisars de Pavia, pel comandant Motta, en 2' 14" 1 quint, a dues llargaries de "Pierromande", c. c., de cinc anys, 72 quilos, de Dragons de Numància, pel tinent Gómez, i a cinc cossos "Begga", c. a., 71 quilos, de Caçadors de Tetuan, per l'alféres P. Enciso. No collocat "Luuí-Baxir-Arbi", de Caçadors de Lusitània.

Premi Besòs, tanques, 2.000 pessetes, 2.800 metres, entre set cavalls, arriba "Miss Lang", c. c. c., 68 quilos, d'E. Bertrand, per Vivó, en 3' 20" 2 quints, a dos cossos de "Frera", c. a. c., 68 quilos, d'En Barreiro, per Vilas, tercer "Talpack", c. a. c., 72 quilos, de Caçadors de Lusitània, per Gibert. No collocats "Barrabàs", "Tamper", "Blue Lageon" i "Royal Feast".

BOXA

CAMPIONATS DE CATALUNYA AMATEURS

A la reunió que diumenge tindrà lloc al teatre Còmic, corresponent a aquests campionats, ultra totes les eliminatòries del pes gall, es disputarà una part de les del pes pluma, les quals, segons sorteig, corresponen als amateurs d'aquesta categoria Salvador Farreras, Pere Antoni, Joan Pons, Francesc Olivé, Llucia Díaz, Angel Tejeiro, Joan Cervera, Manuel Vives i Alexandre Catalan, els quals diumenge, i mitjançant un altre sorteig, seran aparellats.

MOTORISME

III CURSA COSTA RABASSADA

Entre les darreres sollicitudes rebudes a la Penya Rin de detalls per decidir la participació en aquesta gran prova, hi figuren, entre altres, la casa "Deage", la qual ha demostrat desitjos de reprendre les seves lluites després de les proves franceses en què ha pres part en les quals aconseguí la majoria de records. L'equip d'aquesta marca el forma actualment Benoist, ben conegut entre nosaltres per haver-se adjudicat definitivament el Trofeu Armangué, Divo i René Tomas, els quals gaudeixen d'inmillorables condicions com a pilots, ja prou coneguts, sobre tot el primer, pel nostre públic. De confirmar-se aquesta inscripció, constituïria una veritable nota sensacional.

CICLISME

XII FESTA DEL PEDAL

Acaba d'editar-se el programa de la Festa del Pedal que se celebrarà el dia 4 de maig a la ciutat de Terrassa, el qual ha estat repartit molt profusament.

La comissió organitzadora des d'abir està reunida en sessió permanent a l'estatge de la U. V. E. (Plaça de Tetuan, 36), de les cinc de la tarda a les onze de la nit, i agraïrà a aquells que tinguin interès per contribuir a la Festa del Pedal amb algun premi, no deixin de fer-ho aviat, per tal de facilitar les tasques d'organització.

CAMPIONAT DE LA PROVINCIA DE GIRONA

Organitzat pel Centre d'Excursions i Esports de Figueres, tindrà lloc el dia 6 de maig el Campionat ciclista de la provincia de Girona, per carretera, amb un trageete de 750 metres, que es recorrerà 40 vegades donant un total de 30 quilòmetres.

ATLETISME

II VOLTA A MANRESA DE MARXA I CURSA

Diumenge passat se celebrà a Manresa la segona volta en marxa i cursa, donant els següents resultats:

Classificació de la cursa:

1. Ricard Ferrando, del Gràcia S. C., que féu el recorregut de 8 quilòmetres en 30 30 minuts 51 segons 2-5.
2. Domènec Mínguez, de l'Ateneu Deportiu, 30 m. 61 s. 2-5.
3. Ignasi Bohigas, del C. d'E. Manresa, 30 m. 63 s. 3-5.
4. Ferran Corbi, G. S. C.
5. Antoni Grané, C. E. Avant.
6. Vicens Fraga, C. E. de Terrassa.
7. Angel Porta, C. d'E. M.
8. Manuel Prats, G. S. C.
9. Andreu Mora, C. E. T.
10. Jesús Ascó, C. E. T.
11. Josep Escalé, Unió Esportiva Manresana.
12. Florenci Miquel, C. E. A.

Classificació de la cursa:

1. Joan Gibert, del R. C. D. Espanyol, que féu el recorregut de 8 quilòmetres en 48 minuts 8 segons 3-5.
2. Marc Farell, Atlètic de Sabadell.
3. Pere Sirvent, R. C. D. E.
4. Agustí Sobrevia, R. C. D. E.
5. Joan Cunyat, C. E. Avant.
6. Josep Basora, C. E. A.
7. Celest Cunyat, C. E. A.
8. Josep Montpó, Gràcia S. C.
9. Manuel Codina, C. E. A.
10. Josep Gomis, C. E. A.
11. Ramon Rovira, Ateneu Deportiu.

EXCURSIONISME

El president de la S. d'Excursions i Fotografia del Club Muntanyenc, En Jaume Morell, donà el passat dijous la seva anunciada conferència sobre el pugnestiu tema "La fotografia en color".

L'explicació tècnica fou acompanyada amb la projecció de nombroses fotografies, totes elles notabilíssimes, d'una gran transparència i netedat en el revelat dels diferents colors i que acrediten el senyor Morell com a un veritable mestre en tan difícil art.

La concurrència, que emplenava completament l'ample saló d'actes del Club, restà admirada dels prodigiosos resultats obtinguts en aquest nou avenç de la fotografia.

El conferenciant fou molt aplaudit.

Sabó 'LA OCA'
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALERM, MATARO

Els Teatres

APOL

La revista "J. K...!" amb "Les ombres en relleu"

Aquests dies la sala de l'Apol resulta insuficient per encabir el nombrós públic que cada dia s'hi aplega. Així no és d'estranyar, com ens succeí a nosaltres, que en arribar a la butaca que ens era assignada per l'empresa, ja hagués estat venuda. Tenim entès que en el mateix cas s'han trobat altres companys de Premsa.

Es clar que si aneu a reclamar no val la pena: primer, perquè el taquiller us dirà que ell no hi pot fer res i que heu de passar a l'administració, i segon, perquè realment els preus de les localitats estan a la má de Iothom; fins del sou d'un periodista...

Altrament, el que atrau en tan gran quantitat el públic és el quadret de "Les ombres en relleu", que si en el fons és un truc tot innocente, te la gràcia de fer riure i de fer passar bé l'estona.

Particularment l'arany, en passejar-se pels caps dels espectadors, fa llançar a les senyores uns forts xiscles i hom riu tot satisfet.

Els quadros restants de la "revue" consisteixen en "sketchs" lleugers, sense transcendència, però que també distreuen al que no vol encaparrar-se amb tot el que els actors diuen i amb tot el que elles exhibeixen.

Hi ha revue amb les ombres en relleu per dies.—K.

ROMEA

Les funcions de Jeanne Provost

Davant l'anunci de les tres artístiques vetllades en les quals l'admirable actriu francesa interpretarà a Barcelona, "Les ailes brisées", "La tendresse" i "Charly", són en gran nombre les famílies de la nostra bona societat que s'han dirigit a l'Empresa del Teatre Català Romea demanant els següents reservades localitats per a les tres funcions.

* * *

Ha constituit un veritable èxit la reposició de la comèdia d'En Santiago Rossinyol "Ocells de pas"; tant és així, que continuarà representant-se durant la setmana, alternant amb la que també ha merescut l'aprovació del públic pel seu interès i és "L'espectre del senyor Imberger".

Divendres celebrarà la funció del seu benefici Maria Morera, actriu que per les seves moltes simpaties compta amb la més sincera admiració de tots els barcelonins.

La senyora Morera interpretarà en aquest dia la magnífica producció del mestre Guimerà "Rei i monjo" i la deliciosa caricatura de l'Escaler "Pessigolles", obres en les que la ilustre actriu palesa el seu talent.

TEATRE BARCELONA

Divendres tindrà lloc en aquest teatre l'estrena a Barcelona del drama en tres actes d'En Jacint Benavente titulat "Más allá de la muerte". Aquesta obra, oferta en exclusiva al distingit actor Ricard Puga, fou estrenada per ell amb grandiós èxit en la seva última "tournée" per la República Argentina.

ESPANYOL

Amichatis i Mantua, els populars i aplaudits comediògrafs, afortunats autors de "La Marieta de l'ull viu", acaben de llegir a l'Empresa de l'Espanyol una obra que es titula "La campana de Gràcia o el fill de la Marieta". Es tracta d'una comèdia de costums populars amb interessants escenes de la revolta de setembre, que segons diuen els que han assistit a la lectura obtindrà, almenys, tan gran èxit com el que obtingué temps enrera "La Marieta de l'ull viu".

Santpere i Bergés han restat entusiasmats de "La campana de Gràcia", i estan disposats a començar de seguida els assaigs.

L'estrena segurament tindrà lloc a la vigília de la vinent Pasqua de Pentecosta.

CINEMES

KURSAAL

Tal com havíem previst, l'estrena en aquest elegant saló de cinema de la preciosa opereta titulada "La Geisha rossa" ha estat un veritable èxit, essent cada dia més nombrós el públic que assisteix a admirar-la.

L'Empresa ha sabut presentar l'obra amb tanta justesa i propietat i és tan elogiable la tasca artística del mestre Suñé, director de l'orquestra del Kursaal, que la inspirada producció aconseguex una interpretació perfectíssima.

Per al dilluns, dia 5 de maig, hi ha anunciada també l'estrena de la popular obra "Alma de pins", adaptació cinematogràfica admirable, i l'obra del Caballero Audaz titulada "La tragèdia del Folies Bergere".

Cal elogiar el zel de l'empresa del Kursaal en proporcionar al públic que assisteix a l'elegant cinema estrenes tan interessants per tots conceptes.

Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona

En la darrera sessió celebrada per la Cambra de Comerç i Navegació sota la presidència d'En Josep Armenteras, aquest donà compte d'haver estat signada una instància al president del Directori militar en què es demana que sigui autoritzada la creació d'un Museu Naval a Barcelona, on s'hi instal·lin els objectes col·leccionats al pontó "Cocodrilo", d'haver tramès a la Sub-direcció de Comerç una relació que havia demanat per al Registre Central de societats anònimes, de les existents a la circumscripció de la Cambra amb nombroses dades a elles inherents, i d'haver sollicitat de la Direcció general de Duanes l'aclariment d'una circular relativa al requisit del "marchamo", amb l'objecte que pugui expedir aquesta Cambra els certificats corresponents a les cases dedicades a la confecció de pells i teixits que no formen part de la Cambra d'Indústria.

Foren elegits els senyors president, com a vocal efectiu, i secretari, com a vocal suplent, per formar part, en representació de la Cambra, del Consell de l'Economia Nacional, i es resolgué posar-se d'acord amb la Cambra de Comerç de Madrid i amb la de Santander, per tal d'elegir un assessor de l'esmentat organisme pel grup quart de la classe 12 en representació de les tres corporacions.

Fou nomenat representant de la Cambra a la Junta de Protecció a la Infància En Joaquim Cabot i Rovira; al Comitè Oficial del Llibre, com a suplent, En Josep Ferrer-Vidal i Llaurado; a la Junta Administradora dels dret sobvencionals de Duanes, En Lluís G. Parés i Riudor; al Consorci del Dipòsit Franc, N'Amadeu Maristany i Oliver, i al Patronat de la Càtedra de Dret Marítim, En Francesc Condemines i Mascaró.

Quedà sobre la taula la dimissió presentada per En Jaume Griera de representant de la corporació a la Junta Provincial d'Abastiments.

S'aprovaren dictàmens de la Comissió d'Expansió Econòmica, Ensenyament Mercantil i Comunicacions, de conformitat amb els quals s'acordà practicar gestions amb l'objecte de procurar que s'asseguri l'enllaç de trens internacionals a Port-Bou; insistir en les anteriorment fetes amb l'objecte que se celebri un tractat de comerç entre Espanya i Cuba, i expressar al senyor cònsol de Venezuela l'interès que havia merescut a aquesta Cambra el seu estudi relatiu al convenì provisional entre Espanya i el Brasil.

Foren també aprovats dictàmens de les Comissions de Legislació Mercantil i d'Assumptes de Comerç Interior sobre els dies de festa que s'observen generalment en aquesta plaça, i un altre dictamen de la Comissió de Contribucions i Impostos de conformitat amb el qual s'acordà apoiar una instància de la Cambra de Comerç de Santander oposada al desig de la Diputació d'aquella provincia que se li permeti substituir el contingent provincial per un recàrrec sobre les contribucions territorial, industrial, d'utilitats i de mines i dels impostos de drets reials i cèdules personals.

S'aprovaren, finalment, diversos informes demanats judicialment.

Gran Café COLOMB
Restaurant. Billars. Tresillo
CONCERTS BLAI NET
Saló per a noces i altres festes
Propietat: Hotel Colomb, S. A.
Direcció: REGAS

-- Aneu a l'estranger per aprendre un idioma!
-- I còm? No puc!
-- Anant a l'Acadèmia
BERLITZ
L'hivern encara no s'ha acabat. Podeu aprendre ara un idioma
1, 2, 3 i 5 maig
Noves classes d'anglès, francès, alemany
1 mes: 15 pessetes
3 mesos: 40 pessetes
Preus especials baratíssims per a dues o més persones de la mateixa família i per als dependents d'hotel.
Lliçons particulars
Pelayo, 58. — Tel. 3393 A.
Oficines: 8 matí a 10 nit.
TRADUCCIONS

Mercats

Mercat de vins

Oporto, de 2'40 pessetes la dotzena.

Gallines, de 18 a 26 pessetes parell.

Pollastres, de 15 a 20 pessetes.

Conills, de 9 a 13 pessetes.

Mamellons, de 50 a 80 pessetes un.

Nodrios, de 100 a 250 pessetes un.

Patates, a 20 pessetes els 100 quilos.

Xeixa, a 25 pessetes la quartera de 55 quilos.

Forment, a 23 pessetes la quartera de 55 quilos.

Civada, a 32 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 31'50 pessetes els 100 quilos.

Informació de la Casa J. Espinàs

Adobs

Superfosfat d'os 18/20 àcid fosfòric i 1/2 nitrogen, a 16'50.

Superfosfat de calç 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble, a 12'50.

Idem 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble, a 11'50.

Idem 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble, a 9'75.

Sulfat d'amoníac 20/21 per 100 nitrogen, a 60.

NiNtrat de sosa 15/16 per 100 nitrogen, a 48.

Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 potassa pura, a 39.

Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 potassa pura, a 32.

Matèria orgànica còrnea natural 10/11 nitrògen i 2/3 àcid fosfòric, a 40.

Nitrogina "Sant Jordi" 8/10 per 100 nitrogen, a 30.

Producte fosfatat "Sant Jordi", a 150.

Preus per pessetes els 100 quilos.

Sofres

Sofre "Sant Pordi" 98/100 per 100, el sac de 40 quilos, a 14.

Sofre "Sant Jordi", "Extra fi" 98/100, el sac de 40 quilos, a 15'25.

Sofre precipitat (gris), el sac de 40 quilos, a 9.

Sofre sublimat (flor), el sac de 50 quilos, a 10.

Sofre terrós, els 100 quilos, a 29.

Sofre canó, els 100 quilos, a 42.

Mercat regulador d'Inca (Mallorca)

Ametlla, a 325.
Mongetes, a 125.
Fesols, a 138.
Cigrons, a 83.
Garrofes, a 21.
Moresc, a 42.
Ordi, a 32'50.
Civada, a 30.

Preus per pessetes els 100 quilos.

Figues cantines, a 5'50 pessetes el quilo.

Figues bordissot, a 7'50 pessetes el quilo.

Polpa abarcoc, a 20 pessetes la caixa.

Porcs, de 29 a 30 pessetes la rova.

Saltó, a 3'90 pessetes l'unça.

Ou, a 2'25 pessetes la dotzena.

Soler i Torra germans

BANQUERS
BITLLETS

Francesos, 47'20 per 100
Anglesos, 32 pessetes.
Italians, 32'50 per 100.
Belgues, 41 per 100.
Suissos, 130 per 100.
Portuguesos, 0'17 pessetes.
Holandesos, 2'54 pessetes.
Suecia, 1'75 pessetes.
Noruega, 0'90 pessetes.
Dinamarca, 1'05 pessetes.
Romania, 3'50 per 100.
Turquia, 3'50 pessetes.
Estats Units, 7'26 pessetes.
Canadà, 7'06 pessetes.
Argentins, 2'30 pessetes.
Uruguais, 5'25 pessetes.
Xilens, 0'60 pessetes.
Brasilers, 0'75 pessetes.
Bolivians, 1'80 pessetes.
Peruans, 25 pessetes.
Paraguais, 0'10 pessetes.
Japonesos, 3 pessetes.
Algerins, 46'40 per 100.
Egipte, 31'80 pessetes.
Filipines, 3'05 pessetes.

OR

Alfons, 142 per 100
Unces, 142 per 100.
4 i 2 duros, 142 per 100.
1 duro, 142 per 100.
Isabel, 142 per 100.
Francs, 142 per 100.
Lliures, 35'80 pessetes.
Dolars, 7'36 pessetes.
Cuba, 7'36 pessetes.
Mexicà nou, 143 per 100.
Venezuela, 140 per 100.
Marcs, 175 per 100

CAPSES DE LUXE
per a casaments i batiatge. Antiga Casa M. A. VALLES, carrer de Sant Pere, 38 BARCELONA

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Urgel i Navarra	de	46 a 56
Castella i Manxa	de	44 1/2 " 45 1/2
Extremadura	de	42 " 43 1/2
Andalusia dur (amb sac)	de	. . . . .
Segó	de	33 " 34

(Preus en pessetes 100 kg. sense sac damunt vagó origen.)

FARINES

Força	de	80 a 100
Extra local	de	62 " 62 1/2
Corrent local	de	60 " 61
Blanca extra Castella	de	62 " 62 1/2
Blanca corrent Castella	de	60 " 60 1/2
Sassa	de	44 " 45

(Preus en pessetes sac de 100 kg. damunt carro aquí.)

DESPULLES

Número 3	de	26 a 27
Número 4	de	23 1/2 " 24
Bergam	de	20 1/2 " 21
Terrossos	de	19 1/2 " 20
Quartets	de	18 " 18 1/2

(Preus en pessetes sac de 60 kg. damunt carro aquí.)

Nenet (primer)	de	37 3/4 a 38
Bronet	de	38 " 38 1/4
Segó	de	39 " 39 1/4

(Preus en vais quarters de 70 litres sense sac damunt carro aquí.)

CEREALS

Moresc capsal blanc	de	38
Moresc capsal groc	de	38 1/4
Moresc Plata	de	39 " 39 1/2
Blat extremadura i Manxa	de	31 " 31 1/4
Candeal extremadura	de	29 " 29 1/2
Civada roja	de	. . . . .
Id. blanca	de	43 a 45

Faves Mabó velles	de	. . . . .
Faves Extrem. o Andalusia	de	43 1/2 a 44
Favons Extrem. o Andalusia	de	41 " 41 1/2
Favons estrangers	de	. . . . .
Veces Saragossa	de	40 " 41
Veces Andalusia	de	35 " 36
Veces estrangeres	de	. . . . .
Veces verdes	de	34 " 35
Escacholas Andalusia	de	79 " 80
Escacholas Marroc	de	. . . . .
Escacholas Plata	de	. . . . .
Mill estranger	de	48 " 49
Herps	de	. . . . .
Erps forasiers	de	42 " 43
Titus	de	41 " 42

(Preus en pessetes 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

LLEGUMS

ARROS

Bomba	de	110 a 115
Especial	de	76 " 77
Selecto	de	75 " 76
Matiner	de	73 " 74
Bell-llach O	de	70 " 71
Trencat	de	49 " 50

DESPULLES D'ARROS

Partits	de	82 " 84
Millorio (farinassos)	de	24 " 26
Escollat	de	. . . . .

MONGETES

Castellà	de	150 a 152
Mallorca	de	124 " 125
Pyra	de	. . . . .
Estrangeres blanques	de	110 " 115
Estrangeres vermelles	de	95 " 100
Urgell	de	. . . . .

CIRERES

Bello	de	. . . . .
Blanca arrugada alfarrasos 44/46	de	130 a 132
Blanca arrugada alfarrasos 48/50	de	120 " 122
Blanca arrugada alfarrasos 52/56	de	112 " 115
Blanca arrugada alfarrasos 58/60	de	105 a 107
Blanca arrugada alfarrasos 60/65	de	90 " 95
Pelons	de	80 " 90
Llentiles	de	110 " 140
Guixes	de	43 " 44

(Preus en pessetes 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

GARROFES

Xipre	de	. . . . .
Negra Vinaroz	de	44 a 46
Negra Castelló	de	42 a 43
Catalana	de	42 " 43
Bola i negra	de	41 " 42
Negra Riveses	de	. . . . .
Mallorca	de	. . . . .

(Preus en rals 42 kg. sense sac damunt carro aquí.)

FARRATGES

Alfals primera	de	6 a 6 1/4
Alfals segona	de	5 " 5 1/2
Palla llarguesa	de	4 " 4 1/2
Palla curta	de	3 3/4 " 4
Palla d'olivera	de	. . . . .
Trepadella	de	. . . . .

(Preus en pessetes 40 kg. damunt carro aquí.)

Polpa remolatxa, estrangera	de	28 a 30
Polpa remolatxa, pela	de	88 " 90
Farró de soja	de	30 " 31
Farina mineral	de	38 " 39

(Preus per 100 kg. amb sac damunt carro aquí.)

VAGONS ARRIBATS

ESTACIO DEL NORD

23 de blat; 3 de farina; 1 de civada.
" " " "

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Gran Teatre del Liceu

Avui, setena de propietat i abonament, a dos quarts de deu. Penúltima funció de la célebre companyia de **Ballets russes**. Darreres representacions dels celebrats ballets **Carnaval, Daphnis et Cloe, Pulcinella, Príncep Igor.** — Demà, comiat de la Companyia. — Diumenge, dia 4, a dos quarts de sis de la tarda, Primer Concert Simfònic, sota la direcció de l'eminent mestre Félix Weingartner.
Es despatxa a comptaduria.

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A

Avui, dimecres, a les cinc de la tarda, butaques a 1 i a 0'65 pessetes.
OCELLS DE PAS
d'En Rossinyol. Nit, butaques a dues pessetes. L'obra del misteri,
L'ESPECTRE DEL SENYOR IMBERGER
Quatre actes, de gran emoció. —Demà, dijous, tarda, espectacles per a infants. Darrera representació en aquesta temporada de la reina de les rondalles **La Ventafoca**. Per única vegada, preu popular: butaques a 1 i a 0'65 pessetes. Nit, Tertúlia Catalanista, **Ocells de pas** i **La casa de la tranquillitat**.
Divendres, **benefici de Maria Morera, Rei i monjo**, d'En Guimerà, i **Pessigolles**, de l'Escaler.

TEATRE TIVOLI

Gran companyia de sarsuela
Primera actors i directors:
FERRAN VALLEJO
i ANSELM FERNANDEZ

Avui, dimecres, tarda, no hi ha funció, per donar lloc a l'assaig de **La Virgen Capitana.**

Protagonista: **Pau Gorgé.**

Dijous, tarda, **La montería**, per la **Bugatto** i **Vendreil**, i **Los cadetes de la reina**, per **Emili Sagi-Barba.** — Dissabte, nit:
EL DICTADOR
pel seu creador **Emili Sagi-Barba**
Es despatxa a comptaduria.

TEATRE NOVETATS

Companyia argentina
Rivera-De Rosas

Èxit grandiós de tota la companyia
Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matinée a preus populars. L'intens drama en tres actes, de F. Sánchez,
LOS MUERTOS
creació d'Enric De Rosas.
La comèdia en un acte, de J. G. Castillo,
COMO SE HACE UN DRAMA
Nit, a un quart d'onze, dues estrenes, dues. Estrena del drama en un acte, de Robert Bracco, traducció de Mario Cataldi Marcial, **Don Pietro Caruso**, i estrena de la tragicomèdia en dos quadros, d'Anuea i Obey, traducció d'Armand Nooch, **La sonriente señora Beudet**

Demà, dijous, tarda, a les cinc, matinée popular: **Don Pietro Caruso** i **La sonriente señora Beudet.** Nit, a un quart d'onze, estrena de la comèdia de Miquel H. Escudero, **Rosas en nieve**
Avui, estrena d'*Aeldaell*.
Es despatxa a Comptaduria.

Gran Teatre Espanyol

SANTPERE - BERGES

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. Entrada i butaca UNA pesseta
LA MANERA DE FER-HO
Nit, a les deu:
Gran èxit de la fantasia vodevilesca en un pròleg, tres actes i tretze quadros, de J. Montero, música del mestre Fos,
FINS EL DIMONI PORTA BANYES!

Demà, dijous, Primer de Maig: Tarda, a les 4, i nit, a les 10:
L'EXITAS
FINS EL DIMONI PORTA BANYES!

Teatre Català Romea

Telèfon 3,500 A. Dies, 9, 10 i 11 de maig. Trois grands gala de Comèdie française, avec le concours de Madame
JEANNE PROVOST
entourée de Comediens des Principaux Theatres de Paris.

LES AILES BRISÉES
de Pierre Folf,
LA TENDRESSE
de Bataille. Deux triomphals succès du Theatre Vaudeville,
CHARLY DE A. FAGER-SCHMIDT
le gros succès de la saison de Paris. Toilettes nouvelles des premières maisons de couture de Paris. Detalls per programes i cartells. Es despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC

Companyia hispano-criolla de
ROBLEDILLO

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc, gran matinée popular. Butaca, 3 pts.; general, 0'70
PROGRAMA NARCISIN
I. La comèdia en dos actes: **La venganza de Petra**; II. L'apropòsit en un acte i tres quadros,
EL PIDE DEL CORRALON
Nit, a dos quarts de deu, colossal funció: I. L'entremés, **Chilindrina**; II. La sarsuela en un acte i tres quadros, **Rapsodia**, protagonista Narcisin; III. L'apropòsit en un acte i tres quadros, de gran èxit,
EL PIDE DEL CORRALON
creació genial de **Narcisin**, el qual ha representat aquesta obra més de 600 vegades consecutives al teatre de la Comèdia, de Buenos Aires.
Diumenge, 4, **grandiós matinal de BOXA**

APOLO - PALACE

Tournée Manuel Sugrañes

Avui, dimecres, a les 4 de la tarda, i a les deu de la nit:
DUES GRANS FUNCIONS
Entrada i butaca, 2 pessetes
Entrada general, 80 cèntims
18 i 19 representació de la revista en 14 quadros, de grandiós èxit: **¿. K....?**
200 vestits nous de Max Walton, 200; 85 artistes espanyoles i estrangeres; 14 decoracions noves del mestre escenògraf Ros i Güell, Apoteosi estupenda
LES ANAGLIPHES
LES OMBRES EN RELLEU
representades per
LES AUBIN LEONEL
El més còmic i original de tots els espectacles, exclusiu d'aquesta empresa.
Totes les nits: **¿. K...?** i **Les ombres**
Divendres, tarda, no hi haurà funció, per verificar l'assaig general dels nous quadros titulats: **Les hores** i **Light-Dances**, amb quadros, magnífiques decoracions del mestre Ros i Güell. **150 vestits nous de Max Walkarki** i **Madame Jeanette.**
Debut de quatre notables artistes estrangers, nouss a Espanya.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de **Joan Vila**
Primer actor: **Francesc Alarcón.** Primera actriu, **Maria Lluïsa Monoré**

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matinée selecta:
AGAPITO SE DIVIERTE
Nit, a les deu:
INMACULADA

Dijous, nit, estrena en aquest teatre de la comèdia en tres actes, de J. M. Granada,
EL NIÑO DE ORO

Gran Teatre del Liceu

Avui, dimecres, 30, i dijous, 1 de maig. **Darreres funcions** de la célebre companyia de
BALLS RUSSOS
Diumenge, 4 de maig (tarda), dimecres, 7 (nit) i dissabte, 10 (nit) maig.
Tres grans concerts simfònics sota la direcció de l'eminent mestre
FELIX WEINGARTNER
amb la cooperació de
l'ORFEO CATALÀ
i dels celebrats solistes Andrea Fornells, Concepció Callao, Emili Vendreil i Ricard Fuster.
Es despatxa a comptaduria.

Teatre Català Romea

Demà, dijous, nit,
TERTULIA CATALANISTA
OCELLS DE PAS
— i —
LA CASA
DE LA TRANQUIL·LITAT
Es despatxen vals: Capelleria Gili, Hospital, 16, i Rellotgeria Muller, Davallada de la Presó, 8

TEATRE NOU

Companyia de sarsuela del baríton
Frederic Caballé

Avui, dimecres, tarda, gran vermut popular. Butaques a dues pessetes. El grandiós èxit
SOL DE SEVILLA
Nit, a les deu: Els dos grans èxits de
FREDERIC CABALLÉ
LOS CADETES DE LA REINA i
LA CANCION DEL OLVIDO

Dijous, tarda, fixeu-vos bé:
MARUXA i
LOS CADETES DE LA REINA
Avist
EL DICTADOR
per **Frederic Caballé**

TEATRE TALIA

Companyia de comèdies de
MELIA - CIBRIAN

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de sis, la graciosíssima comèdia en tres actes, de Carles Arniches, **La chica del gato**; nit, a un quart d'onze, segona representació de **La esfinge de Utrera.** El més gran èxit de la temporada. — Demà, dijous, tarda, a dos quarts de sis, la joguina còmica en un acte **El sexo débil**, i per primera vegada de tarda **La esfinge de Utrera.** Nit, **El roble de la Jarosa.** Dijous, tarda i nit, butaca tres pessetes.

Teatre Barcelona

Companyia cómico-dramàtica
RICARD PUGA

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis, la comèdia en tres actes i en prosa, de Carles Arniches:
LA TRAGEDIA DE MARICHU
Nit, a un quart d'onze: la comèdia en tres actes i en prosa, arreglada a l'escena espanyola per Emili Fernández Baamonde,
EL DOCTOR JIMENEZ

Demà, dijous, tarda, **El doctor Jiménez.** Nit, **La propia estimación**

Divendres, **estrena** d'En Benavente,
MAS ALLA DE LA MUERTE

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui, dimecres, tarda, a les cinc; nit, a les deu. **Colossals programes.** Projecció de **notables pel·lícules.** Exitàs de l'estupend quadro d'atraccions, *en el qual figuren els celebradíssims* artistes POLDAR TRIO, jongleurs; MARIA PUJOL, celebrada dansarina. LEURE A. VELLOS, célebres acròbates. **LES FAVORITAS,** artística atracció de cant i ball. Succés succés, succés de la moníssima i genial artista
MEROE SEROS
en les interessants creacions del seu variadíssim repertori. Cada dia, tarda i nit, el grandiós èxit de
MEROE SEROS
Pròximament: *sensacionals novetats i extraordinaris debuts*

CINEMES

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dimecres: **Per vençer la mort**, II i darrera; **L'error d'una mare**; **Les filles del dolor**; **Illusions d'En Sam-Turpin**; **Un marit gelós.** Dijous, gran esdeveniment! Estrenes: **Els enemics de la dona**, i jornada, gran novella d'En Blasco Ibáñez: **Nullamp**, per Wallace Reid; **La raó de la força**, per Macisto, i altres.

Salón Reina Victoria

Espléndid cinema
El local més elegant i còmode de Barcelona
Carrer València, 289 i 291, entre Roger de Llúria i Bruch.

Orquestrina Torrens. Esmeret servei de bar a preus econòmics. Gran terrasse.
Preu únic, una pesseta
Avui, grans sessions, tarda i nit. Tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu. Magnífic programa de pel·lícules. Totes exclusives d'aquest saló, **Les dues riquesses, Amor i bunyols** (còmica), i la pel·lícula sentimental **L'insomni**, pel genial Signoret. — Dissabte, esdeveniment cinematogràfic. Estrena de la grandiosa pel·lícula, exclusiva d'aquest saló,
EL VAIXELL FANTASMA

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA
Notables sextet Torrens
i trio Rosas
Avui, dimecres, grandiós programa. Èxit sorprès de
LA BATALLA
grandiosa creació de Sessue Hayakawa i la seva simpàtica muller, la gentil japoneseta TSURU AOKI, sensacional i grandiosa batalla naval, presentada amb una realitat emocionant.
La novatada de Virgini, cómica; i la magnífica comèdia **La filla del general**, i **Revista Pathé**
AVIS.—**La batalla** serà presentada amb els efectes de dispars de canó, tal com es féu a Paris, amb gran èxit.
Avist: El jove Modardus
(sumptuosa presentació)

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit, magnífics programes. Projecció de les formoses pel·lícules: **Les meravelles salvatges de l'Austràlia; Dents d'acer; La sort de l'Amador; Mefitofel adorador de Baco;** VIII jornada de **L'emperador dels pobres**, i represa, a precs del públic, de la grandiosa cinta **Les dues òrfenes** (projectant-se sencera). La part corresponent a la cega serà cantada a veu natural per una notable artista
Demà, dijous, grans estrenes

COLISEUM

TELEFON 3635 A.

Avui, dimecres, gran èxit de **PER FI TOTS SOLS**, comèdia, del PROGRAMA AJURIA, per Bryant Washburn; **GRANS ESPERANCES**, adaptació cinematogràfica de la llegida novel·la de Charles Dickens "Great Expectations"; **NOVETATS UNIVERSAL** número 91, i la còmica de gran broma **UNA EXCURSIO AL POL**, per Snub Pollard.—Dijous, **EL REFORMAT**, Enid Bennett.

Cinema Princesa

Via Layetana, número 14
Telèfon 1371 A.

Sempre el millor conjunt de programes. Esplèndida projecció. Avui, dimecres, **L'emperador dels pobres**, projectant-se el setè capítol; **L'enigma de Nova York**, magnífic film dramàtic, interpretat per la divina artista Beby Peggy; **La raó de viure**, magnífica comèdia americana, interpretada pel gran actor George Arliss; **Sonant el cuiro**, setè round, pel gran pugilista Reginald Denny; **El fantasma de Obeix**, assumpte còmic; **Mefitofel busca un accident**, gran broma.—Demà, selectes estrenes, entre elles **Confiança**, per Herbert Rawlinson; **La vida té de tot**, per Viola Dana; **Cal conèixer els vostres marits**, per Perla Blanca; **L'emperador dels pobres**, capítol vuitè; **Mefitofel adorador de Baco**, gran broma, i d'altres.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, dimecres, **L'hotel de Pollard, Sonant el cuiro**, 6 round; **Els parracs i la riquesa, L'emperador dels pobres**, 8 episodi; **Rosario la Cortijera.**

Diana - Argentina Excelsior

Avui, dimecres, capítol 8 de **L'emperador dels pobres, Les dues òrfenes, Les meravelles salvatges d'Austràlia, Dents d'acer, Mefitofel adorador de Baco, La sort d'Amador.**

:: CONCERTS ::

SALA WERNER

Demà, dijous, 1 de maig, a les deu de la nit,
Recital de cant
a càrrec de la sopran dramàtica
SOFIA VERGE
deixebla del mestre Vidal Nunell, del Reial Conservatori del Liceu i director del Teatre Líric.
Programes i invitacions:
Ronda de la Universitat, 31
i **Rambla de Catalunya, 72**

— DIVERSOS —

TURO-PARK

El paradís dels nens
Magnífics jardins, oberts totes les tardes
Demà, dijous: Primera matinée infantil. Acturan totes les grans atraccions: El gran Charlot, rei de la broma - Teatre de Putxinellis "Quatre Gats" - La casa encisada - La plataforma de la broma - Wittching-Wawes - Automòbils infantils, etcètera. A les set de la tarda, engegada d'un magnífic castell de focs japonesos, amb obsequis per als nens, confeccionats especialment per a aquesta festa per la casa J. Forés.

KURSAAL — Temple de la Cinematografia

Grandiós èxit de l'opereta cinematogràfica
LA GEISHA RUBIA
Cada dia, tarda i nit, podeu admirar aquesta obra mestra en el seu gènere
LA GEISHA RUBIA es canta en espanyol

Afaiti's higiènicament
Afaiti's de pressa
Afaiti's bé
Com?
Usant la PASTA NIX
S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.
No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.
Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.
Demani-ho en perfumeries, drogueries, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.

LADILLAS (CABRES)
Exterminades en un minut amb
L'insecticida PARADELL
FARMÀCIA PARADELL. Comte Assalt, 28 - BARCELONA
UNA PESSETA - PER CORREU, 1'50 pessetes.

ELS QUE PATEIXIN TOS
per forta i crònica que sigui, que prenguin les renomenades PASTILLES del Dr. ANDREU. Són tan ràpids i segurs els efectes d'aquestes pastilles, que a les primeres preses se sent ja un alleujament que sorprèn i anima i gairebé sempre desaparèix la tos per complet en acabar la primera capsa.
Els que tinguin ASMA o sufocació, que usin els PAPERS AZOTATS o els CIGARRETS ANTIASMÀTICS del mateix Doctor, que calmen de seguida els atacs i de nit permeten dormir tranquil.-Demaneu prospectes

Petits Anuncis Classificats

a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per :: :: cada una d'excés :: ::

OFERTES DE TREBALL

CORREDOR a comissió, article drogueries, colmados. 10 a 11. Corts Catalanes, 596, pral., seg.

VENDES

TORNS d'ocasió, de 2 m. 2'60 i 4'20 m. entre punta. Fill d'Emili Bruguera, Rierota, 98.

ARQUES cabals, petites, vuit dies grans descomptes per tal de liquidar-les. Mallorca, 125, interior.

PIANO vene per 600 pessetes. Carrer Universitat, 96, entresol.

LLOGUERS

BOTIGA per a llogar al carrer de Llústies, número 12. Preu: 15 duros al mes. Raó: al mateix carrer, número 16, tenda.

PER a llogar, a 30 quilòmetres de Barcelona, dos pisos, nova construcció, electricitat, lavabo, water, quatre dormitoris, menjador, galeria, cuina. Estació ferrocarril. Raó: carrer Girona, número 118, principal.

MATRIMONI bons informes: desitja pis o baixos fins a 60 pessetes lloguer. Condicions a Jordà-Industries. Ronda Sant Pere, 73.

COMPRES

COMPRARIA tres o quatre cases barateta a Sant Feliu de Guixols. Ofertes: L. V. Banys Nous, número 9.

DIVERSES

HIPOTECAS. Transitació rigorosa de Borsa de Contractació. S. A. Passatge de la Pau, 4 entresol. Telèfon 5494 A.

PROPIETARIS: Tinc capital per collocar, urgent. Condicions immillorables. Raó: Ramón de les Flors, 16, baixos.

PELL, CABELL I SIFILIS Doctor F. Montañá, dels Hospitals de Paris. Corts Catalanes, 539, accessori.

100 LOTS DE TERRENY
400 metres equiv. a més de 10.500 pams, a 500 pessetes, al Prat de Llobregat, tocant al passeig de la Colònia Casanovas, prop de la mar i bosc, llindant Camp Aviació, aigua artesiana. Raó, G. Casanovas, Aribau, 47, principal, 1.ª, de 5 a 8 feiners

Fàbrica de Productes Ceràmics
Rajoles de València i articles de construcció
Casimir Vicens
Despatx: Tallers, 72
Telefon A. 5098
Fàbrica: Carrer Benavent prop de la Travessera de Sans)
BARCELONA

URALITA
material compost exclusivament amb amiant i ciment
PER A COBERTES (Plaques de 40 x 40 cm., colors gris clar i roig.
(Xapes ondulades Canaleta de 120 x 75, 185 x 114 i 250 x 114 cm.
PER A REVESTIMENTS (Xapes "B" de 120 x 120, 120 x 190 i 120 x 250 centímetres.
TUBERIA per a baixades d'aigua, de diferents diàmetres — DIPOSITS per a aigua, diferents cabudes
Uralita, S. A. BARCELONA, MADRID, VALENCIA, SEVILLA, LLEYDA, SALAMANCA, BILBAO
Oficines centrals : Plaça A. López, 15, Telefons 1644 A i 848 A :: BARCELONA

Aristocràtic Saló KURSAAL — Palau de la Cinematografia

Orquestrina Buñé
Avui, dimecres, èxit, **La Geisha rubia** (sistema Noto Film), música del compositor alemany Hans-Albert, cantada per artistes espanyols; cor general i augment d'orquestra (exclusiva d'aquesta empresa); **La tragèdia del "Korocho"** (exclusiva), inspirada per Wanda-Hawley; **La sort d'Amador**, de broma.
NOTA: **La Geisha rubia** es projectarà a la tarda, a un quart de set, i a la nit, a dos quarts d'onze.